

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2009

Jana Hájková

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

**Předpoklady rozvoje cestovního ruchu v oblasti
Novohradska**

Vedoucí bakalářské práce

Mgr. Vladimír Dvořák

Autor

Jana Hájková

2009

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jana HÁJKOVÁ**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**

Název tématu: **Předpoklady rozvoje cestovního ruchu v oblasti
Novohradska**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Analyzovat předpoklady rozvoje cestovního ruchu na Novohradsku. Vytvořit návrh produktového balíčku.

Metodický postup:

1. Studium teoretických východisek
2. Sběr a třídění primárních a sekundárních dat
3. Analýza destinace
4. Příprava a provedení terénního šetření
5. Návrh produktového balíčku

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární rešerše. 3. Cíle a metodika. 4. Analýza druhů a forem cestovního ruchu. 5. Návrh produktového balíčku. 6. Závěr. 7. Seznam literatury. 8. Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **30 - 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

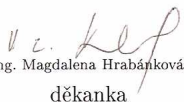
Seznam odborné literatury:

Hesková, M. a kol.: Cestovní ruch. Praha: Fortuna, 2006.
Királ'ová, A.: Marketing destinace cestovního ruchu. Praha: Ekopress, 2003.
Kotler, P.: Marketing management. Praha: Grada Publishing, 1998.
Kroupa, S.: Hory pout zbavené. České Budějovice: Veduta, 2006.
Mörtrl, O., Svoboda, M.: Kaplicko a Novohradsko. České Budějovice: Dona, 1992.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Vladimír Dvořák**
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce: **15. března 2008**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2009**

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
L.S.
Studentská 13
370 05 České Budějovice
IČ 600 76 668, DIČ CZ60076658

doc. Ing. Marie Hesková, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 26. března 2008

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Předpoklady rozvoje cestovního ruchu v oblasti Novohradska vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b Zákona č. 111/1998 Sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Kaplici dne 1. dubna 2009

.....

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří především vedoucímu bakalářské práce, panu Mgr. Vladimíru Dvořákovi, za odborné vedení, pomoc a cenné připomínky a rady, které mi poskytoval po celou dobu zpracovávání této práce.

Ráda bych také poděkovala těm, kteří byli ochotni poskytnout mi informace pro zpracování tématu a všem, kteří mi po celou dobu studia byli oporou.

OBSAH

OBSAH.....	6
1 ÚVOD.....	8
2 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY	10
2. 1 Cíl práce.....	10
2. 2. Pracovní hypotézy.....	10
3 LITERÁRNÍ REŠERŠE	11
3. 1 Cestovní ruch	11
3. 2 Cestovní ruch jako systém	13
3. 3 Rozvoj CR.....	15
3. 4 Rozmístění CR.....	17
3. 5 Typologie CR.....	19
3. 6 Marketing a management.....	26
3. 7 Marketingový mix.....	26
3. 8 Marketingový výzkum.....	28
4 METODIKA	30
5 LOKALIZACE NOVOHRADSKA A PODHŮŘÍ.....	32
5. 1 Členění České republiky	32
5. 2 Jihočeský kraj	32
5. 3. Novohradsko.....	34
6 ANALÝZA ZKOUMANÉHO ÚZEMÍ.....	39
6. 1 Analýza složek primární nabídky CR.....	39
6. 1. 1 Přírodní potenciál.....	39
6. 1. 2 Kulturně-historický potenciál	43
6. 1. 3 Kulturně-společenské a jiné akce	48
6. 2 Analýza složek sekundární nabídky CR	50
6. 2. 1 Turistická suprastruktura	51
6. 2. 1. 1 Veřejná ubytovací zařízení	51
6. 2. 1. 2 Hostinská zařízení.....	53
6. 2. 2 Turistická infrastruktura	54
6. 2. 2. 1 CK a CA.....	54
6. 2. 2. 2 Turistická informační centra.....	54
6. 2. 2. 3 Sportovně-rekreační zařízení	55
6. 2. 2. 4 Cyklostezky, naučné stezky a turistické trasy	56
6. 2. 2. 5 Kulturně-společenská zařízení.....	56
6. 2. 3 Všeobecná infrastruktura	57
6. 2. 3. 1 Doprava.....	57
Silniční síť.....	57
Železniční síť	59
6. 2. 3. 2 Různé	59
6. 2. 4 Obyvatelstvo Novohradska.....	60
6. 2. 5 Předpoklady pro rozvoj CR	60
7 NÁVRH PRODUKTOVÉHO BALÍČKU.....	61
8 NAVRHOVANÁ ZLEPŠENÍ	70

9 PŘÍPRAVA A REALIZACE TERÉNNÍHO ŠETŘENÍ	75
9. 1. Terénní dotazníkové šetření	77
9. 1. 1 Demografické údaje respondentů	77
9. 1. 2 Rekreační charakteristiky respondentů	78
9. 1. 3 Názory a vyjádření respondentů	81
9. 1. 4 Požadavky na infrastrukturu	85
9. 2 Dotazníky směřované na ubytovací zařízení	87
10 ZÁVĚR	89
11 SUMMARY	90
12 ZDROJE A SEZNAMY	92
12. 1 Odborné publikace	92
12. 2 Internetové zdroje	92
12. 3 Seznam diagramů, grafů, tabulek, map	94
13 PŘÍLOHY	96

1 ÚVOD

Cestovní ruch je jedním z nejdůležitějších odvětví světové ekonomiky. V České republice i ve světě je považován za velmi se rozvíjející segment ekonomiky. Zahrnuje ubytovací a stravovací služby, dopravu, průvodcovské služby, služby cestovních kancelářů a agentur, informační systémy a další služby, které jsou s cestovním ruchem spojené. Je tedy mnohooborovým odvětvím. Bývá označován i jako společensko-ekonomický fenomén ať už pro jednotlivce, tak pro společnost.

Ve světě je chápán jako odvětví budoucnosti. Díky cestovnímu ruchu je v České republice od 90. let dlouhodobě aktivní saldo platební bilance a snižuje deficit běžného účtu platební bilance. Jeho význam zvyšuje i to, že rozvíjí i další odvětví a sektory jako například obchod, bankovníctví, dopravu, stavebnictví, kulturu nebo sport.

Cestovní ruch je jedním z největších a nejrychleji se rozvíjejících průmyslů světa. Má vliv na zaměstnanost, na tvorbu hrubého domácího produktu, vytváření devizových rezerv státu, záchranu kulturních, uměleckých a historických památek, zvyšuje všeobecnou vzdělanostní úroveň obyvatelstva (Királová, 2003: 9).

Cestovní ruch má v České republice dlouhou tradici. Důraz je kladen na rozvoj regionů, přičemž musíme zohledňovat dopady na životní prostředí. Od roku 1991 se opíráme o zákon o životním prostředí, který definuje i trvale udržitelný rozvoj. Jeho cílem je soulad mezi hospodářským a společenským pokrokem při snaze co nejméně narušit životní prostředí a ponechat ho příštím generacím co nejméně pozměněné.

Jednou cestou k rozvoji je využívání prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie a veřejných rozpočtů. Jejich efektivní použití se odrazí například v lepší vzdělanosti pracovníků v cestovním ruchu, zvýšené úrovni poskytovaných služeb, zlepšení infrastruktury, zvýšení zaměstnanosti.

Bakalářská práce nese název Předpoklady rozvoje cestovního ruchu v oblasti Novohradska. Hlavním cílem je zjistit, jak to s cestovním ruchem v této oblasti vypadá, analyzovat jeho rozvoj, pokusit se navrhnout balíček, který by uspokojil nejednoho návštěvníka a také navrhnout zlepšení, která by napomohla k opětovné a spokojenější návštěvě.

Zvolení Novohradska jako téma pro zpracování bakalářské práce je zajímavé z několika důvodů. Minulost má za následek, že ne každý o této oblasti dostatečně ví a o to zajímavější je poznávání tohoto území. Současnost však umožňuje poodhalit tajemství minulosti Novohradských hor i jeho podhůří a strávit zde příjemnou dovolenou. Tato oblast má určitě co nabídnout a může se pyšnit jak historickými, tak především přírodními atraktivitami. Výhodou je také poloha Novohradska a jeho podhůří při hranici s Rakouskem. Je zde velký předpoklad, že když návštěvníci poznají tuto oblast a následně se odstraní zjištěné nedostatky, budou se rádi vracet. Dalším důvodem, pro volbu Novohradských hor je, že se zde nachází krásná a nenarušená příroda, kterou milovníci klidu, relaxace, odpočinku, procházek i aktivních sportovců ocení. Z pohledu cestovního ruchu jde o velmi atraktivní oblast České republiky, avšak ne pro všechny.

2 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY

2. 1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat předpoklady rozvoje cestovního ruchu v oblasti Novohradsko. Je zaměřena především na monitorování současného stavu a předpokládaného vývoje cestovního ruchu s ohledem na formy a druhy, které se v této destinaci nejvíce vyskytují. Součástí je také vytvoření návrhu produktového balíčku, kdy na základě vyhodnocených odpovědí z dotazníkového šetření bude vytvořen takový produktový balíček, který by uspokojil potřeby a přání co nejširšího okruhu návštěvníků a současně zvýšil atraktivnost tohoto území.

Vedlejším cílem práce je zformulovat návrhy a doporučení pro možná zlepšení současné situace především z výsledků dotazníkového šetření a analýzy zkoumaného území.

2. 2. Pracovní hypotézy

Hypotéza znamená výpověď, jejíž platnost se pouze předpokládá, ale zároveň formulovanou tak, aby ji bylo lze potvrdit nebo vyvrátit (<http://cs.wikipedia.org/wiki/Hypot%C3%A9za>, 9. 4. 2009). Na základě stanovených cílů budu vyhodnoceny hypotézy jejich potvrzením či vyvrácením.

Prvním stanoveným cílem je analýza předpokladů rozvoje cestovního ruchu se zaměřením na jeho formy a druhy. Zvolenými hypotézami jsou:

Hypotéza 1. 1: Na Novohradsku převládá výletní cestovní ruch

Hypotéza 1. 2: Na Novohradsku převládá rekreační cestovní ruch

Druhým cílem je vytvoření vhodného produktového balíčku pro danou oblast, který by upokojil co nejlépe požadavky návštěvníků po všech stránkách.

Hypotéza 2. 1: Na Novohradsku je zájem o prodloužené víkendy

3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3. 1 Cestovní ruch

V první části publikace Foreta a Foretové autoři nastiňují, že cestovní ruch (dále jen CR) a cestování mají velmi dlouhou historii a jsou spjatý s počátky naší civilizace. První výpravy vedly po souši i po vodě, později také vzduchem a nakonec i vesmírným prostorem. Jejich důvody byly obchodní, vojenskopolitické, náboženské, sportovní či dokonce čistě prestižní (2001: 13).

Vědeckému bádání cestovního ruchu se začala systematická pozornost věnovat již začátkem minulého století (Hesková a kolektiv, 2006: 10). Autoři ve svých definicích zdůrazňují různé stránky tohoto složitého jevu, mnohdy v závislosti na tom, z hlediska které vědní disciplíny je CR zkoumán a definován (Indrová a kolektiv, 2004: 9).

Za mezník pro zkoumání a definování CR je považována definice švýcarských profesorů, klasiků CR W. Hunzikera a K. Krapfa, kteří v roce 1942 vydávají dílo „Základy všeobecné nauky cestovního ruchu“, v němž položili základ ucelené teorie CR (Indrová a kolektiv, 2004: 10). Hesková a kolektiv (2006: 10) uvádí tuto definici jako „soubor vztahů a jevů, které vyplývají z pobytu na cizím místě, pokud cílem pobytu není trvalý pobyt nebo výkon výdělečné činnosti“. Na práci i definici Hunzikera a Krapfa navázal další švýcarský profesor C. Kaspar (1975), který CR definoval jako „souhrn vztahů a jevů, které vyplývají z cestování anebo pobytu osob, přičemž místo pobytu není hlavním ani trvalým místem bydlení nebo zaměstnání“.

Čertík a kolektiv (2000: 15) poukazují, že za jednu z nejnáročnějších definic pojmu „CR“ lze považovat definici WTO (Světová organizace cestovního ruchu – nyní UNWTO), která charakterizuje CR jako „činnosti lidí, spočívající v cestování a pobytu v místech mimo místa jejich obvyklého pobytu po dobu kratší jednoho uceleného roku za účelem využití volného času, obchodu a jinými účely“.

Podobnou definici zmiňují také Pásková a Zelenka ve Výkladovém slovníku cestovního ruchu (2002: 6-7), ale vycházejí z definice, že CR je komplexní, mnoha oblastmi a z mnoha hledisek se prolínající společenský jev bez jakýchkoli pevně

stanovitelných hranic, který je synergickým souhrnem všech jevů, vztahů a dopadů v časoprostorovém kontextu, souvisejících s narůstající mobilitou lidí, motivovanou uspokojováním jejich potřeb v oblasti využití volného času, rekreace, cestování a poznání, dále v oblasti sociální, kulturní a v dalších oblastech.

Mnozí lidé nepovažují CR za samostatné odvětví, ale za činnost, která je výsledkem služeb jiných odvětví, jako jsou ubytování, stravování a doprava (Horner a Swarbrooke, 2003: 54). Indrová a kolektiv (2004: 8) upozorňují, že složitost, mnohotvárnost a průřezovost CR dává možnost uplatnění různých přístupů k jeho pojetí i zkoumání. V teorii i praxi bývá nejčastěji akcentováno hledisko:

- **ekonomické**, které zkoumá CR z pohledu ekonomických procesů nutných k zajištění účasti lidí na CR i z hlediska účinků CR v ekonomice států, regionů i ekonomce světové
- **ekologické**, které si všímá zejména hodnocení potenciálu území pro CR a vzájemného vztahu CR a životního prostředí, včetně jeho ochrany
- **geografické**, které si všímá CR z hlediska jeho vazby na geografické prostředí, význam tohoto prostředí pro rozvoj CR, jakož i vztahem mezi městy bydliště a místy CR
- **sociologické a psychologické**, všímající si CR zejména ve vztahu k člověku, jeho potřebám, jeho motivům účasti na CR a dále oblasti vzájemných vztahů mezi lidmi, zejména vztahů mezi účastníky CR a místním obyvatelstvem míst CR.

Ve vyspělých zemích se CR, v souvislosti s růstem životní úrovně a rozšiřováním fondu volného času, stává masovým jevem a ekonomicky sociologicky důležitým fenoménem (Hrala, 2002: 7). Ve světovém měřítku patří vedle obchodu s ropou a automobilovým průmyslem ke třem největším exportním odvětvím (Hesková a kolektiv, 2006: 9).

V geografii cestovního ruchu (Hrala, 2002: 8) autor zmiňuje, že mezinárodní CR je jednou z nejvýnosnějších ekonomických činností, která efektivně přispívá k příznivé platební bilanci příslušných zemí i celkové finanční situaci. Kromě toho je značně odolný proti periodickým výkyvům dalším ekonomickým problémům. CR je v globálním měřítku i významným zaměstnavatelem.

Cestovním ruchem se rozumí soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, poznání, společenského kontaktu, kulturního a sportovního vyžití, lázeňského léčení a pracovních cest. Značnou část těchto potřeb lze uspokojit i mimo rámec CR, ale právě účast na CR představuje vyšší stupeň jejich uspokojení (Orieška, 1999: 5).

CR se stal již neodmyslitelnou součástí dnešní moderní společnosti. V rámci CR se každoročně dává na celém světě do pohybu obrovské množství lidí, kteří zpravidla ve svém volném čase opouštějí dočasně místa svého stálého bydliště za účelem rekreace, poznání, styku s lidmi a z celé řady dalších důvodů (Indrová a kolektiv, 2004: 7).

V úvodu publikace Metodika činnosti průvodce Orieška (1996: 3) tvrdí, že Česká republika patří mezi země s vhodnými přírodními a kulturně-historickými předpoklady pro rozvoj CR a zároveň pro něj vytváří potřebné společensko-ekonomické podmínky. Nezbytná je i výstavba a provoz dopravních, ubytovacích, stravovacích, sportovně-rekreačních, zábavních a dalších zařízení CR (Hesková a kolektiv, 2006: 9).

Kromě primární nabídky, tj. přírodních a kulturně-historických podmínek, CR totiž vyžaduje i možnost svobodného pohybu obyvatelstva, přiměřený disponibilní fond volného času, volnou kupní sílu na uspokojování méně zbytných potřeb. Do této skupiny zahrnujeme i potřeby spojené s uspokojováním účasti na cestovním ruchu (Hesková a kolektiv, 2006: 9).

Na uspokojování potřeb účastníku CR se přímo nebo nepřímo podílejí rozličné ekonomické a mimoekonomické činnosti. Ty jsou navzájem spojeny a tvoří ucelený systém – CR, který je významným subsystémem národního hospodářství (Hladká, 1997: 11).

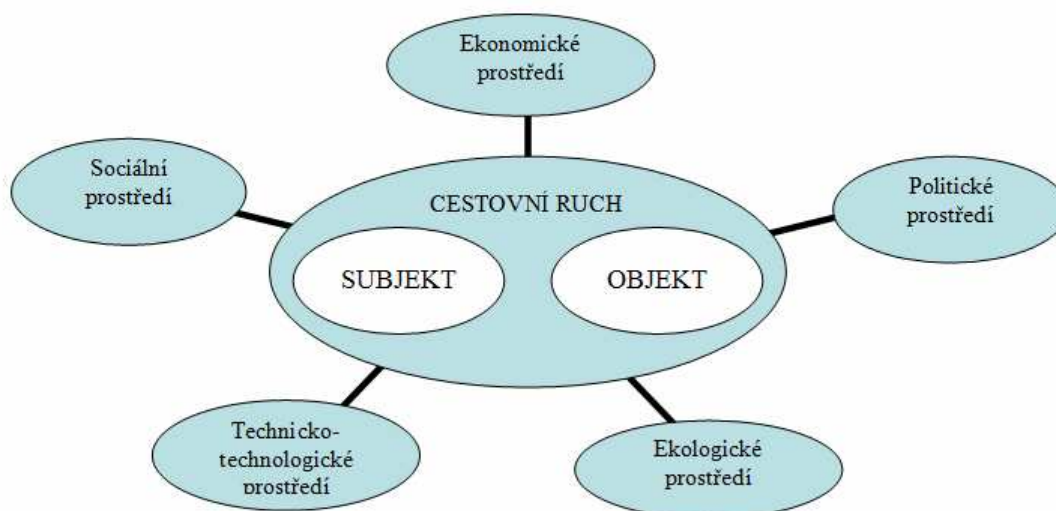
3. 2 Cestovní ruch jako systém

V Heskové a kolektivu (2006: 12) se dovíme, že systémem se rozumí jednota různých prvků, mezi kterými jsou určité vztahy nebo mezi kterými je možné takové vztahy vytvořit. Tito autoři dále tvrdí, že CR je otevřený a dynamický systém, který tvoří dva podsystémy, a to **subjekt CR a objekt CR** včetně vzájemných vazeb. Vazby existují mezi CR jako systémem a jinými systémy, které tvoří jeho okolí – vnější

prostředí. Jde o ekonomické, politické, sociální, technicko-technologické a ekologické prostředí.

Dle C. Kaspara znázorňují Hesková a kolektiv (2006: 12-13) následující diagram

Diagram 1: Cestovní ruch jako systém

Zdroj: Hesková a kolektiv, 2006: 13

Hesková a kolektiv (2006: 13) vysvětlují jednotlivé pojmy a to, že **subjekt CR** reprezentuje účastník CR. Je nositelem poptávky a spotřebitelem produktu CR. Z hlediska statistiky je účastníkem CR cestující onačený jako návštěvník, turista nebo výletník. Tyto pojmy však nejsou ekvivalentní.

V Cestovním ruchu I (Indrová a kolektiv, 2004: 13) objasňují, že pojem **návštěvník (visitor)**

- **v mezinárodním CR** je osoba, která cestuje do jiné země, než v níž má své trvalé bydliště na dobu nepřekračující jeden rok, přičemž hlavní účel cesty je jiný než vykonání výdělečné činnosti v navštívené zemi.
- **V domácím CR** je návštěvníkem osoba, která má trvalé bydliště v dané zemi a která cestuje na jiné místo v zemi mimo své bydliště na dobu kratší než šest měsíců, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě.

Hesková a kolektiv (2006: 14) uvádějí, že **turista** je osoba, která v domácím, resp. v zahraničním CR splňuje kritéria návštěvníka. Účast turistů na CR je spojena minimálně s jedním přenocováním. Z hlediska délky pobytu se přitom rozlišuje:

- **turista na dovolené**, který pobývá na daném místě více než určený počet nocí nebo dní (v ČR 2-3 noci),
- **krátkodobě pobývajícím turistou**, který cestuje na dobu nepřekračující určený počet nocí nebo dní, ale zahrnuje pobyt alespoň s jedním přenocováním.

Výletník je návštěvník, který necestuje na kratší dobu než 24 hodin s tím, že přenocuje v navštíveném místě. V pojmu výletník se ale rozchází s Výkladovým slovníkem (Pásková a Zelenka, 2002: 319) kde autoři popisují, že výletník je dočasný návštěvník, který se v navštíveném místě nebo zemi zdrží pouze jeden den, tedy bez přenocování.

Objektem CR je všechno, co se může stát cílem změny místa pobytu účastníka CR. Jde o přírodu, kulturu, hospodářství apod. Objekt CR je nositelem nabídky. Tvoří ho cílové místo, podniky a instituce CR. Cílové místo představuje středisko CR, region nebo stát jako cestovní cíl. Cílové místo musí mít vhodný přírodní a kulturní potenciál pro CR, který se označuje i jako primární nabídka. Prostředkem k dosažení tohoto cíle je různorodá infrastrukturní vybavenost, která se označuje jako sekundární nabídka (Hesková a kolektiv, 2006: 15).

Ve své publikaci se Hesková a kolektiv (2006: 16) také zabývají **okolím** systému CR. Ekonomické, politické, sociální, technicko-technologické a ekologické prostředí nemá k cestovnímu ruchu výlučný vztah, ale CR více nebo méně ovlivňuje. Existuje zároveň i zpětná vazba.

3.3 Rozvoj CR

Začátek rozvoje moderního CR se obvykle datuje do období přelomu 19. a 20. století, kdy se CR začal formovat ve vyspělých krajinách jako odvětví společenské činnosti (Hesková a kolektiv, 2006: 9). Mezi hlavní příčiny vzniku CR můžeme řadit touhu po vzdělání, po poznání cizích krajů a zemí, zvyklostí lidí, potřebu navazování

kontaktů, výměnu informací a v dnešní době zejména potřebu regenerace fyzických a duševních sil (Čertík a kolektiv, 2000: 29). Cestování je jedna z možných forem zotavení, představuje formu účelného využívání volného času, je součástí způsobu života obyvatelstva (Orieška, 1996: 3).

CR je zároveň vystaven i tvrdé mezinárodní a regionální konkurenci, která klade vysoké nároky na kvalitní, komplexní a atraktivní nabídku země. Splnění tohoto cíle předpokládá vytvoření ucelené a dostatečně atraktivní turistické nabídky, jejíž základem jsou **turistické regiony**. Ty jsou definovány jako území, pro něž je typický určitý druh CR, který jednotlivé prvky dané oblasti spojuje a sjednocuje, ale zároveň i odlišuje od ostatních regionů. Základem pro uplatnění turistického regionu na trhu je existence turistických produktů (<http://www.czechtourism.cz/?show=002010000>, 27. 10. 2008).

Význam CR je v poslední době stále více spojován s přímým rozvojem regionů. Jednou z nových disciplín, které mohou nastartovat regionální rozvoj, je destinační management a marketing. Destinační management a marketing představuje soubor činností ve vybraných úrovních řízení a koordinace, strategického plánování, různých forem spolupráce na bázi mikroregionů a regionů, využívání podpůrných fondů. CR v mnoha destinacích představuje nosný prvek rozvoje nebo jeden z jeho významných prvků (Hesková a kolektiv, 2006: 152)

CR se stal v posledních desetiletích významným celosvětovým fenoménem, zejména jako důležitá součást tzv. průmyslu volného času. Jeho ekonomické, ekologické, sociální, politické, kulturní a mnohé další dopady jsou neoddiskutovatelnou součástí proměn dnešního světa (Foret a Foretová, 2001: 9).

Žádoucí udržitelnost rozvoje CR by měla vycházet z koordinace a spolupráce veřejné a soukromé sféry a z respektu k místní komunitě, tj. k jejím potřebám a tradicím, a ve svých regulích by měla obsahovat i pozitivní usměrňování jeho účastníků (Pásková a Zelenka, 2002: 7).

Shrneme-li však podstatné stránky CR v dostatečné míře všeobecnosti je nutno uvést alespoň tyto **základní rysy CR**:

- **dočasnost změny místa stálého bydliště** a dočasnost pobytu mimo něj
- **nevýdělečný charakter cesty a pobytu** (jsou obvykle realizovány ve volném čase)

- **vztahy mezi lidmi**, jež CR vyvolává (Indrová a kolektiv, 2004: 11).

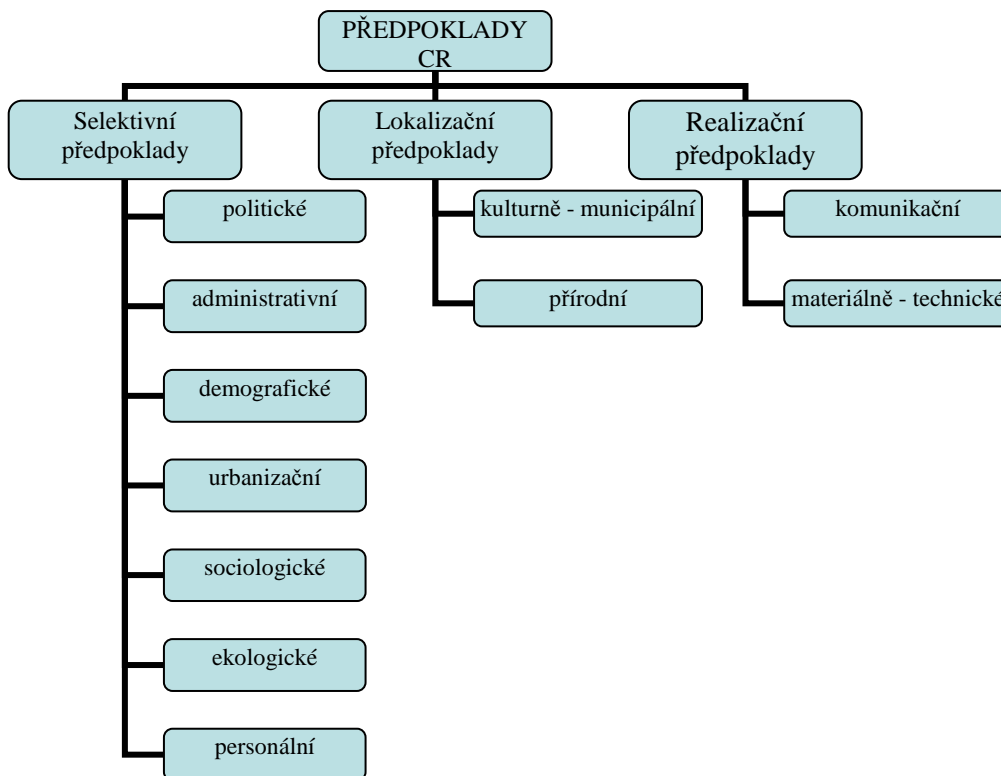
3. 4 Rozmístění CR

V geografii cestovního ruchu Hrala (2001: 11-12) uvádí, že rozmístění CR se z ekonomického i geografického hlediska dělí na

- činitele, které stimulují vznik CR ve funkci poptávky a klasifikují se jako **selektivní (stimulační) faktory**,
- činitele, které vytvářejí **možnosti** pro jeho lokalizaci ve vztahu nabídky teritoria a klasifikují se jako **lokalizační podmínky**,
- činitele, které umožňují jeho faktickou realizaci a klasifikují se jako **realizační podmínky**.

Pásková a Zelenka (2002: 232) znázorňují následující diagram.

Diagram 2: Předpoklady cestovního ruchu

Zdroj: Pásková a Zelenka, 2002: 232

Z Výkladového slovníku (Pásková a Zelenka, 2002: 262) se dovídáme, že **selektivní předpoklady** zahrnují předpoklady demografické (hustota a věková struktura obyvatelstva, struktura obyvatelstva podle pohlaví), předpoklady politické

(politická stabilita/nestabilita, válka, terorismus, fundamentalismus, nacionalismus, rasismus, bezpečnostní situace atd.), předpoklady sociologické (ekonomické aktivity vlastnictví dopravních prostředků a objektů individuální rekreace, sociální příslušnost, vzdělání, průměrný příjem na člena rodiny, počet a struktura členů domácnosti, mentalita, životní styl), předpoklady urbanizační (hustota a velikost sídel, zástavba sídel), předpoklady ekologické (nejen aktuální kvalita životního prostředí, ale také trendy vývoje jeho kvalita, minulá kvalita) a předpoklady personální.

Lokalizační podmínky CR mají ve vztahu k jeho rozvoji druhotný význam. Rozhodující postavení však zaujímá při konkrétní lokalizaci jeho realizace (Hrala, 2002:15-26).

- **Přírodní podmínky a atraktivita** mají ve vztahu k rozmístění CR význam, v tom, že jsou stacionární, do značné míry konstantní a uplatňují se zpravidla v plošně rozsáhlejších areálech.
  - **Klimatické poměry**
  - **Hydrologické poměry**
  - **Reliéf a morfologické poměry**
  - **Rostlinstvo a živočišstvo**
- **Společenské podmínky a atraktivita** uspokojují hlavně poptávku po poučení, vzdělání a zábavě. Charakteristickým rysem je územní koncentrace – převažuje bodové rozmístění.
- **Kulturněhistorické památky a atraktivita** mají mezi společenskými podmínkami a atraktivitami největší význam.
- **Kulturní zařízení, kulturní a jiné akce**
- Sportovní a zábavní zařízení a akce

Podle Hraly (2002: 27) mají **realizační** podmínky dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování různých forem CR: umožňují oblastí dosáhnout pomocí **dopravy** a využít je prostřednictvím **ubytovacích, stravovacích a jiných zařízení**. Pásková a Zelenka (2002: 244) zahrnují mezi realizační předpoklady komunikační předpoklady (jako je textura a struktura komunikační sítě, dostupnost území) a infrastrukturu (ubytovací zařízení, stravovací zařízení, kulturní zařízení, zábavní

zařízení, sportovní zařízení, dopravní zařízení a další zařízení infrastruktury), podle Mariota.

3.5 Typologie CR

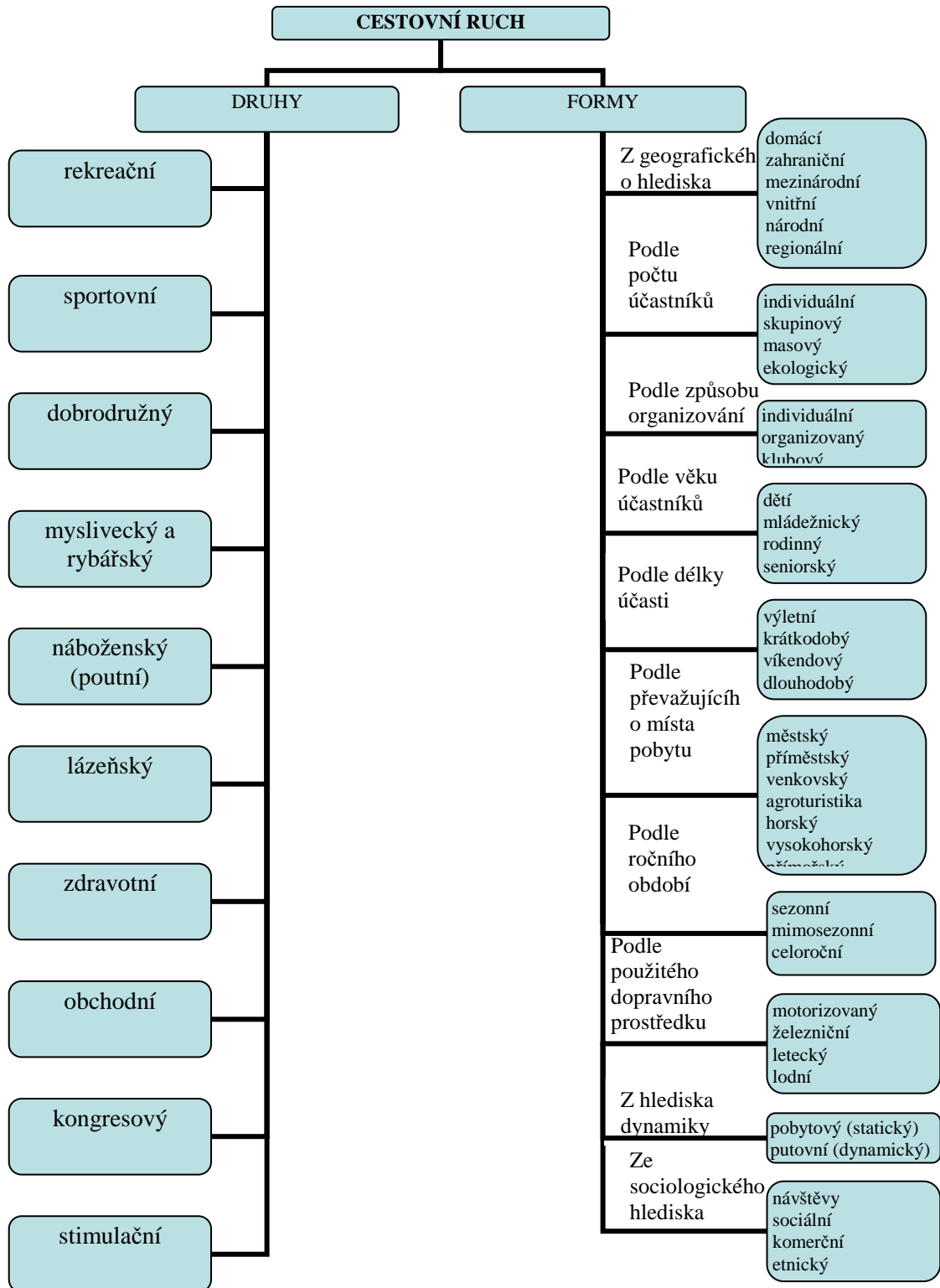
Odborná literatura nejčastěji člení CR na:

- formy CR, v nichž dominuje především hledisko motivů účasti na CR,
- druhy CR, které zohledňují převážně jevový průběh CR a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky.

V konkrétní praxi však dochází k prolínání obou těchto hledisek a navíc není mezi autory odborných publikací zcela jednota v tom, co je považováno za druh a co za formu CR. Např. česká a slovenská odborná literatura uplatňuje při vymezování forem a druhů CR zcela opačná hlediska než např. švýcarská a rakouská literatura. To, co jedna skupina autorů považuje za formu cestovního ruchu, druhá skupina autorů považuje za druh CR a naopak (Indrová a kolektiv 2004: 17).

O druzích CR hovoříme tehdy, když za základ posuzování CR vezmeme motivaci jejich účastníků, tj. účel, pro který cestují a pobývají přechodně na cizím místě. O formách CR mluvíme, když jako základ posuzování CR vezmeme různé příčiny, které ho ovlivňují a důsledky, které přináší (Hesková a kolektiv 2006: 21).

Diagram 3: Druhy a formy cestovního ruchu

Zdroj: Hesková a kolektiv, 2006: 21 - 22

Při sestavování dotazníků (Příloha 1 a 2), ze kterých budou zjištěny projevuující se formy a druhy CR ve zkoumané oblasti, jsem vycházela z Heskové a kolektivu (2006), kde autoři přehledně popisují druhy a formy CR.

Druhy cestovního ruchu podle Heskové a kolektivu (2006: 22-26)

• Rekreační

Charakteristický je pasivní, ale i aktivní odpočinek ve vhodném přírodním prostředí s cílem obnovy fyzických a psychických sil. Pobyt v příznivém přírodním prostředí kombinovaný s různými rekreačními aktivitami má vliv na organismus a duševní pohodu člověka. Dostává sále větší význam se zhoršujícím se životním prostředím v místě trvalého bydliště a pracoviště. Rekreační CR má podobu individuální nebo rodinné rekreace, kterou si účastníci organizují sami ve vlastních nebo pronajatých zařízeních, nebo organizovanou formou ve veřejnosti přístupných zařízeních cestovního ruchu.

Jeho součástí je **tematický** CR zaměřený na uspokojování specifických odborných a rekreačních potřeb. Z odborného hlediska je podřízený specifickým zájmům a potřebám návštěvníků, např. technické památky. Rekreační potřeby a zážitky zprostředkovávají např. i tematické parky.

• Sportovní

Charakteristický je pobyt ve vhodném přírodním prostředí, avšak s aktivním vykonáváním různých sportovních činností, které obyčejně předpokládají určitou fyzickou kondici.

• Dobrodružný

Je součástí sportovního CR jako výsledek touhy po neznámém, po objevování, s cílem zažít nějaké dobrodružství s jistou mírou kontrolovaného rizika. Jde o touhu člověka změnit alespoň na krátký čas každodenní způsob života na alternativní způsob života vykonáváním rozličných aktivit, např. noční putování, zdolávání vysoko položených míst, cestování do odlehlých končin světa, pěstování extrémních, tzv. adrenalinových sportů, např. bungee jumping, kaňoning, rafting.

- **Myslivecký a rybářský**

Má více charakter sportovního, částečně rekreačního cestovního ruchu. Účastníci jsou motivováni možnostmi lovu zvěře a ptáků. Jeho součástí je **rybářský CR** spojený s chytáním ryb na udici nebo s potápěním v řekách, jezerech, přehradách, rybnících a mořích.

- **Kulturní**

Účast na kulturním CR umožňuje uspokojování duchovních potřeb lidí, kteří jsou motivováni možnostmi poznávání kulturního dědictví, kultury a způsobu života rezidentů navštívených cílových míst, možnostmi zábavy a rozptýlení apod. Má mnoho forem a stupňů intenzity. V praxi má podobu návštěv muzeí, galerií, výstav, kulturních pamětihodností, archeologických nalezišť, hudebních, divadelních a filmových festivalů, společenských a náboženských akcí. Představuje symbiózu vzdělávání a účelného trávení volného času, jeho účastníci jsou obeznámeni nejen s historií a kulturou vlastního a ostatních národů, ale i sociální a ekonomickou situací navštíveného místa.

- **Náboženský (poutní)**

Je součástí kulturního CR, spojený s tradicemi světových náboženství. Nejčastějším projevem jsou poutě a poutnická místa. Od kulturního CR se liší náboženskými motivy a odmítáním označování jeho účastníků jako turistů.

- **Lázeňský**

Představuje zdravotně-preventivní a léčebné činnosti pod odborným zdravotnickým dohledem ve volném čase. Jeho rozvoj je podmíněný existencí přírodních léčivých zdrojů.

- **Zdravotní**

Je reakcí na růst zdravotního uvědomění lidí a jejich snahy preventivně ovlivňovat své zdraví před negativními důsledky vysokého životního tempa současného způsobu života. Požadavky na jeho rozvoj sílí díky trendu z konce minulého století, pokračujícího do současnosti, kterým se stala pohoda, péče o tělo a krásu (tzv. wellness, fitness, beauty).

- **Obchodní**

Souhrn aktivit cestujících spojených s profesí (povoláním) uskutečňujících se mimo místo trvalého bydliště.

- **Kongresový**

Jeho předmětem je organizování kongresů, konferencí, symposií, seminářů, výstav a veletrhů. Jde o soubor činností spojených s cestováním a pobytem v kongresovém místě, zaměřený na výměnu vědeckých a odborných poznatků a zkušeností. Zahrnuje i služební cesty a stimulační CR.

- **Stimulační**

Cestování s cílem stimulovat zaměstnance k vyšší motivaci pracovního výkonu. Smyslem je podnítit jejich zájem o obchodní úspěch podniku a zvýšení ekonomický výsledků. Zvyšuje motivaci pracovníků k výkonu.

Formy cestovního ruchu

1. Z geografického hlediska

Domácí CR představuje cestování a pobyt domácího obyvatelstva ve vlastní zemi.

Zahraniční CR je spojený s cestováním a pobytem rezidentů v zahraničí. V aktivní zahraničním jde příchod zahraničních návštěvníků do dílové země (příjezdový – incoming), jejichž výdaje se v navštívené zemi projevují v aktivech bilance CR jako součástí platební bilance státu. V pasivním zahraničním cestovním ruchu jde o cestování rezidentů do cílové země (výjezdový – outgoing), jejichž výdaje se v mateřské zemi projevují v pasivech bilance CR jako součástí platební bilance státu.

Mezinárodní CR tvoří aktivní a pasivní zahraniční CR několika států nebo regionů.

Vnitřní CR zahrnuje domácí CR a aktivní hraniční CR.

Národním CR rozumíme domácí CR a pasivní zahraniční CR.

Regionální CR zahrnuje CR regionů a států jako cestovních celků.

2. Podle počtu účastníků

Individuální CR je založený na individuálním cestování a samostatném organizování pobytu jednotlivcem nebo malou skupinou lidí.

Účastníci **skupinového** CR cestují v organizovaných skupinách a využívají z toho vyplývající výhody, např. slevy při přepravě, v ubytovacích zařízeních, při návštěvě objektů a atrakcí CR.

Masový a ekologický CR jsou protipóly.

3. Podle způsobu organizování

Individuálně si cestování organizuje až 80 % účastníků CR.

Organizované cestování je hlavním předmětem činnosti profesionálních organizátorů cest, kterými jsou cestovní kanceláře, případně jiné, např. charitativní organizace.

Součástí organizovaného cestování je **klubový** CR. Účastníci pobývají v klubových zařízeních – v klubu atraktivních a ž exkluzivních středisek u moře nebo na horách.

4. Podle věku účastníků

CR **děti** je určen dětem ve věku do 15 let, které se zúčastňují organizovaných pobytů a výletů bez účasti rodičů, avšak s jejich souhlasem.

Mládežnický CR je spojený s cestováním mladých lidí ve věku 15 až 25 let.

Rodinný CR je určený zejména mladým rodinám ve věku 25 až 44 let, kteří žijí jako manželské páry s dětmi.

5. Z hlediska délky účasti

Výletní CR je spojený s pobytem mimo místo trvalého bydliště kratším než jeden den bez přenocování, s různou motivací, s různým typem dopravního prostředku samostatně nebo jako součást zájezdu.

Krátkodobý CR nepřesahuje dvě až tři přenocování. Organizuje se za účelem odpočinku, poznávání, rozptýlení a zábavy, kulturního nebo sportovního vyžití. Nejčastěji jde o účast na cestovním ruchu koncem týdne, který se označuje jako **víkendový**.

Dlouhodobý CR přesahuje tři až čtyři přenocování.

6. Podle převažujícího místa pobytu

Hlavním cílem **městského** CR je celkový zážitek z návštěvy města bez ohledu na to, jestli je pobyt spojený s přenocováním nebo bez přenocování. Může být motivovaný pracovní nebo turisticky.

Příměstský CR se realizuje krátkodobě (1 až 2 dny), nejčastěji přes víkend, v relativně krátké dopravní dostupnosti (40 až 50 km).

Venkovský CR zahrnuje soubor činností spojených s cestováním a pobytem lidí ve venkovském prostředí.

Horský a vysokohorský CR představuje soubor činností spojených s pobytem ve vhodném přírodním prostředí horských a vysokohorských středisek.

Přímořský CR se koncentruje do přímořských letovisek, ve kterých se jeho účastníci během dne věnují sportovně-rekreačním aktivitám, ve večerních hodinách společensko-zábavním aktivitám.

7. Podle ročního období

Hovoříme o **sezonním, mimosezonním a celoročním** CR. Sezonností rozumíme nepravidelnost a nerovnoměrnost vývoje sociálněekonomických jevů vlivem vnějších příčin v průběhu roku.

8. Podle použitého dopravního prostředku

Motorizovaný CR je spojen s využitím přepravy motorovým dopravním prostředkem, nejčastěji automobilem, případně motocyklem.

Železniční CR je spojený s cestováním po železnici, s přepravou cestujících vsedě, lůžkovým nebo lehátkovým vagonem.

Letecký CR je zabezpečovaný cestovní kanceláří leteckého dopravce – letecké společnosti.

Lodní CR je spojený s cestováním a pobytem na říční a mořské lodi nebo jachtě.

9. Z hlediska dynamiky

Účastníci **pobytového** CR pobývají více dnů na jednom místě. V závislosti na druhu CR se v místě pobytu věnují určitým aktivitám.

Putovní CR je spojený s cestováním zpravidla organizované skupiny účastníků po určité trase, podle předem vypracovaného programu s určitým poznávacím cílem.

10. Ze sociologického hlediska

Návštěvy příbuzných a známých se uskutečňují z různých důvodů v tuzemsku i do zahraničí.

V **sociálním** cestovním ruchu všechny nebo část nákladů hradí stát, zaměstnavatel, nadace apod.

V případě úhrady plné výše nákladů z prostředků účastníků jde o **komerční CR**.

Etnický CR zahrnuje cestování s motivem návštěvy původní vlasti návštěvníků nebo návštěvy zajímavých národností s cílem seznámit se a poznat jejich zvyky a způsob života.

3. 6 Marketing a management

Kotler (1998: 23) říká, že marketing byl definován různými způsoby, ale nejvíce vyhovuje tato definice:

Marketing je společenský a řídicí proces, kterým jednotlivci a skupiny získávají to, co potřebují, prostřednictvím tvorby, nabídky a směny hodnotných produktů s ostatními.

Zmiňuje se také o marketingovém managementu (1998: 28) a uvádí, že **management** je procesem plánování a provádění koncepce, tvorby cen, propagace a distribuce myšlenek, zboží a služeb s cílem vytvářet směny, které uspokojí cíle jednotlivce a organizaci.

Čertík a kolektiv (2000: 55) prohlašují, že marketing je všeprostupující fenomén současné doby.

3. 7 Marketingový mix

Kotler (1998: 94) popisuje, že marketingový mix je soubor marketingových nástrojů, které firma používá k tomu, aby dosáhla marketingových cílů na cílovém trhu.

V Základech ekonomiky cestovního ruchu Petřů (1999: 81) tvrdí, že marketingový mix je tvořen souhrnem činitelů, které spolu s určením cílových trhů

vytvářejí marketingovou strategii firmy. Základní faktory marketingového mixu jsou čtyři a obvykle jsou označovány jako „4P“, což odráží původní anglickou terminologii:

- výrobek, služba (product),
- cena (price),
- podpora prodej (promotion),
- umístění na trhu (place).

V oblasti CR k těmto faktorům přistupují ještě další čtyři (celkem tedy osm faktorů, resp. „8P“), a to:

- lidé (people),
- kompletace služeb (package),
- vytváření programů (programming),
- spolupráce (partnership).

Produkt je cokoliv, co může být nabízeno na trhu k uspokojení potřeb nebo přání. Produkty nabízené na trhu zahrnují materiální věci, služby, osoby, místa, organizace a myšlenky (Kotler, 1998: 380).

Každá organizace v oboru CR má svůj vlastní produktový mix (výrobků – služeb), tvořící nabídku (Hesková a kolektiv, 2006: 141).

Cena obecně představuje množství peněžních jednotek požadovaných za produkt (Foret a Foretová, 2001: 69). Hesková a kolektiv (2006: 142) chápou cenu a cenovou tvorbu jako finální část marketingového mixu. Je přímým determinantem rentability a přitahuje nebo odrazuje zákazníky.

Propagace je jeden z marketingových nástrojů, který slouží pro podporu prodeje a marketingovou komunikaci se stávajícími i potenciálními zákazníky. Součástí propagace je reklama, vztahy s veřejností, osobní prodej, interní reklama, publicita. Specificky v CR je kladen důraz na zážitek a emociální stránku, spolehlivost, neobvyklost nebo odlišnost nabídky (Pásková a Zelenka, 2002: 227).

Místo, další klíčový nástroj marketingového mixu, představuje různé aktivity, které firma vyvíjí, aby činila produkt snadno dostupným a dosažitelným pro cílové zákazníky (Kotler, 1998: 94)

Lidé, tato část marketingového mixu je velmi významný pro všechny obory CR. Člověk vystupuje ve dvou podobách, a to jako zaměstnanec a jako zákazník (Hesková a kolektiv, 2006: 146).

Kompletace služeb (package), pod pojmem „balíček“ v marketingovém mixu CR rozumíme něco víc než jen obvyklou kompenzaci předplaceného stravování při odjezdu z rekreace.

Abychom zvýšili zajímavost a případně vytvořili něco jedinečného, musíme svoji nabídku pojmout jako komplex služeb, v němž se vzájemně doplňují, rozšiřují a posilují jednotlivé body. Jedná se o komplex služeb, který vzniká ze spolupráce a partnerství více organizací, které své dobré služby (například neobvyklý způsob dopravy, nevšední ubytování, nezvyklou stravu a pohoštění, jedinečný kulturní program, nápadité rozloučení atd.) prezentují společně. Balíček znamená pro klienta možnost výběru. Nesnažíme se mu vnutit právě jen jedno místo, jeden hotel či jedno muzeum. Nabízíme celý komplex možností svobodné volby, komplex, s jehož pomocí si můžeme vytvořit program pro víkendové či týdenní putování a který jej ponouká vrátit se znovu a využít další nabízené možnosti (Foret a Foretová, 2001: 72).

Vytváření programů (programming), úzce navazuje na tvorbu balíku služeb. Nástroje jsou podobné, mají za cíl vyvolat zájem o mimosezonní období u zákazníků, kdy účastníkům ve střediscích cestovního ruchu je poskytován další servis. Ne vždy je program vázán na balík služeb (Hesková a kolektiv, 2006: 147)

Spolupráce, v produktech CR bez vzájemné spolupráce organizací by nebylo možné realizovat některé typy produktů na trhu. Horizontální spolupráce firem představuje spolupráci ve stejné úrovni logistického pohybu produktů v určité oblasti. Cílem je zvýšit atraktivitu místa realizace služeb, zvýšit prodej, případně snížit náklady. Vertikální kooperace sleduje logistický pohyb produktů na principu dodavatel – odběratel. Příkladem je franchising (Hesková a kolektiv, 2006: 146).

3. 8 Marketingový výzkum

Horner a Swarbrooke (2003: 294-295) si stojí za tím, že dobrý marketingový výzkum může prospět marketingu destinace ve třech směrech:

- Pomáhá marketingové agentuře pracovat efektivněji.

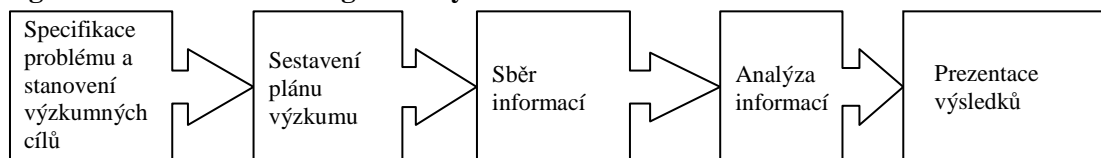
- Pomáhá soukromým podnikům lépe propracovat marketing z hlediska produktu, ceny, místa a propagace.
- Může pomoci přesvědčit podnikatele, aby investovali do nových projektů v dané destinaci. K tomu jsou třeba podrobné a spolehlivé údaje z výzkumu trhu.

Existují dva typy marketingového výzkumu:

- kvantitativní: počty návštěvníků, kdy přijeli, odkud přijeli, co dělají v destinaci, kolik utratí a tak dále;
- kvalitativní: proč přijeli do destinace a jejich názory na různé stránky destinace.

Kotler (1998: 111) popisuje marketingový výzkum jako systematické určování, shromažďování, analyzování a vyhodnocování informací týkající se určitého problému, před kterým firma stojí. Na straně 113 znázorňuje proces marketingového výzkumu

Diagram 4: Proces marketingového výzkumu

Zdroj: Kotler, 1998: 113

4 METODIKA

Bakalářská práce se skládá z 13 částí.

Teoretická část zahrnuje kapitoly 1 až 4. V těchto kapitolách se seznámíme s úvodem, který naznačuje, jaké problematiky se práce týká a také s řešeným problémem. Druhá část je zaměřena na hlavní a vedlejší cíle práce společně s hypotézami, které ve finále budou potvrzeny nebo vyvráceny. Kapitola s literární rešerší vysvětlí použité termíny a přiblíží cestovní ruch jako takový. Metodika je probírána právě v této části práce.

Praktická část seznamuje s analyzovaným územím, kde jde především o jeho vymezení z různých pohledů. Šestá kapitola je orientovaná na analýzu zkoumaného území. Další kapitola pojednává o produktovém balíčku. Ten je vytvořený takovým způsobem, aby se zvýšila návštěvnost i po letní sezoně, a který zároveň uspokojí co nejširší okruh zájemců. Další důležitou součástí je kapitola, ve které jsou navržena možná zlepšení, ať už taková, která by zvýšila celkovou atraktivitu a přilákala nové návštěvníky do Novohradska, ale i taková, která se týkají přímo rezidentů, kteří zde spatřují jisté nedostatky. Samostatnou kapitolou je také zpracované terénní šetření, kdy všechna data a údaje jsou znázorněny v podobě grafů a tabulek s doprovodným komentářem pro jejich snazší pochopení. Dotazník je sestaven tak, aby umožnil zjistit jednotlivé formy a druhy cestovního ruchu, které se na Novohradsku vyskytují, a které se jeví pro místní obyvatele i návštěvníky jako nejatraktivnější. Jedny z posledních kapitol, na které nelze zapomenout je samozřejmě závěr a shrnutí též v anglickém jazyce. Nezbytnou součástí jsou seznamy použité literatury, mapek, vytvořených diagramů, grafů a tabulek. V poslední části práce jsou ke shlédnutí přílohy pro dotvoření obrázku o zkoumané oblasti.

Pro zpracování **analytické části** bylo zapotřebí ať už studium odborné literatury a pramenů na dané téma, tak publikací, které znázorňují, popisují a přibližují toto území. Týká se to především map, webových stránek měst ležících v oblasti, ale i Českého statistického úřadu a mnoha dalších institucí a organizací jako například

příspěvkové organizace České centrály cestovního ruchu (ČCCCR, jejíž oficiální název zní CzechTourism) a mnoho dalších. Všechny použité zdroje je možné najít v části práce Seznam literatury.

Zapotřebí byly primární i sekundární zdroje. V případě **primárních zdrojů** jde o terénní šetření v podobě dotazování náhodně vybraných osob ve zkoumaném území. Pro získání **sekundárních dat** jsem vycházela z již zveřejněných informací. Zahrnují především informace z knih zabývajících se cestovním ruchem a zkoumaným územím, informace uveřejněné na internetových stránkách, informace Českého statistického úřadu, kupříkladu databáze Ubytovacích zařízení ČR nebo Veřejné databáze a další informace.

Syntetická část zahrnuje rozbor oblasti, sestavení dotazníků, jejich testování a následné terénní šetření společně s vyhodnocením získaných dat. Více informací ohledně dotazníkového šetření a jeho rozbor se nachází v kapitole 9.

Aplikační část zahrnuje návrhy pro zlepšení současné situace ve zkoumané oblasti a možná doporučení, které by také mohly vést ke zlepšení situace. Součástí je i návrh produktového balíčku, který byl sestaven podle odpovědí získaných z terénního šetření.

5 LOKALIZACE NOVOHRADSKA A PODHŮŘÍ

5.1 Členění České republiky

Česká republika se člení na kraje a obce. Kraje jsou považovány za vyšší územně samosprávné celky a obce za základní územní samosprávné celky. Podle územního členění se vytvořilo 14 samostatných krajů, které jsou vymezeny územím okresů (Příloha3), 77 okresů a 204 obcí s rozšířenou působností.

Mapa 1: Rozdělení ČR do krajů a okresů

Zdroj: <http://obce.web.cz/>, 30. 1. 2009

5.2 Jihočeský kraj

Jihočeský kraj leží z větší části na jihu republiky a částečně na Moravě. Co se velikosti týče, řadí se jako druhý největší kraj. Na severu sousedí se Středočeským krajem, na severovýchodě s krajem Vysočina, na východě s Jihomoravským krajem, jihovýchodní část sousedí s Horními Rakousy, na jihu s Dolními Rakousy, na jihozápadě s německým Bavorskem a na západě s Plzeňským krajem. Tvoří ho 7 okresů a 623 obcí a 53 měst (Příloha 4). Krajským městem jsou České Budějovice. Jeho

rozloha činí 10 055 km², na které žije 626 867 obyvatel. Hustotou osídlení se řadí k nejnižší v zemi.

Jižní Čechy dříve byly zemědělskou oblastí, kde má dlouhou tradici rybníkářství a lesnictví společně s dřevařským průmyslem. Od začátku 20. století se zde uplatňuje i průmyslová výroba. Předností regionu je, že se nachází v pohraniční části, což umožňuje spolupráci se sousedícími zeměmi Evropské unie.

Z geografického pohledu je Jihočeský kraj tvořen jihočeskou kotlinou s Třeboňskou a Českobudějovickou pánví, které tvoří pomyslný střed. Okolo se rozprostírá Šumava s výběžkem Brd, Středočeská žulová vrchovina, Českomoravská vrchovina a Novohradské hory. Lesy zabírají více než jednu třetinu plochy a jsou významným přírodním bohatstvím. Těží se zde štěrkopísek, stavební kamen, cihlářská hlína a keramické jíly, vápenec a grafit. Díky své výhodné poloze na dopravní ose sever-jih, tudy procházejí důležité mezinárodní silnice, severojižní železniční koridor, evropské cyklistické a turistické stezky.

Podstatným krokem ke vzniku civilního letiště se stalo udělení licence k vnitrostátnímu leteckému provozu pro Jihočeské letiště České Budějovice, a.s., mezinárodní licenci má letiště v Hosíně u Českých Budějovic. Stávající silniční síť dostatečně zajišťuje základní dopravní dostupnost měst a obcí. Kraj však citelně postrádá dálniční napojení, které by měla přinést výstavba dálnice D3 a rychlostních komunikací R3 a R4. Podmínkou pro výraznější přesun nákladní dopravy na železnici je vybudování IV. tranzitního železničního koridoru Praha-České Budějovice-Linec, zařazeného do seznamu nejvýznamnějších dopravních projektů v rámci EU ([http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=134&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=134&par[lang]=CS), 30. 1. 2009).

Průmysl se koncentruje na českobudějovicku, táborsku a strakonicku. Převažuje výroba potravin a nápojů, dopravních prostředků, strojů a zařízení, textilní a oděvní. Zastoupen je i sklářský průmysl díky nalezištím křemene. Energetickým centrem se stala jaderná elektrárna Temelín.

V zemědělství dominuje pěstování obilovin, olejnin (řepka olejka) a brambor a ovoce (třešně, švestky, jablka). Z živočišné výroby je zastoupen chov skotu, prasat a drůbeže a tradiční chov ryb.

Nejdelší řekou v Jihočeském kraji je Vltava, za ní následuje Lužnice, Otava, Blanice, Malše, Nežárka, Lomnice, Stropnice, Skalice a Volyňka. V tomto kraji se nachází vodní nádrže Lipno, Orlik, Hněvkovice, Římov, Husinec, Landštejn, Lipno II, které slouží jako vyrovnávací nádrž odtoků z elektrárny na přehradě Lipno. Jordán, Soběnov, Humenice a Kořensko.

K největším rybníkům podle rozlohy se řadí Rožmberk. Až na desátém místě je rybník Svět. Známy je také Bezdrev či rybník Dvořiště.

Šumava je považována za chráněnou krajinnou oblast a její jádro jako národní park. Je také součástí biosférické rezervace Šumava – Bavorský les. CHKO Třeboňsko najdeme v okrese Jindřichův Hradec. Dalšími jsou CHKO Blanský les převážně v okrese Český Krumlov a Přírodní park Novohradské hory.

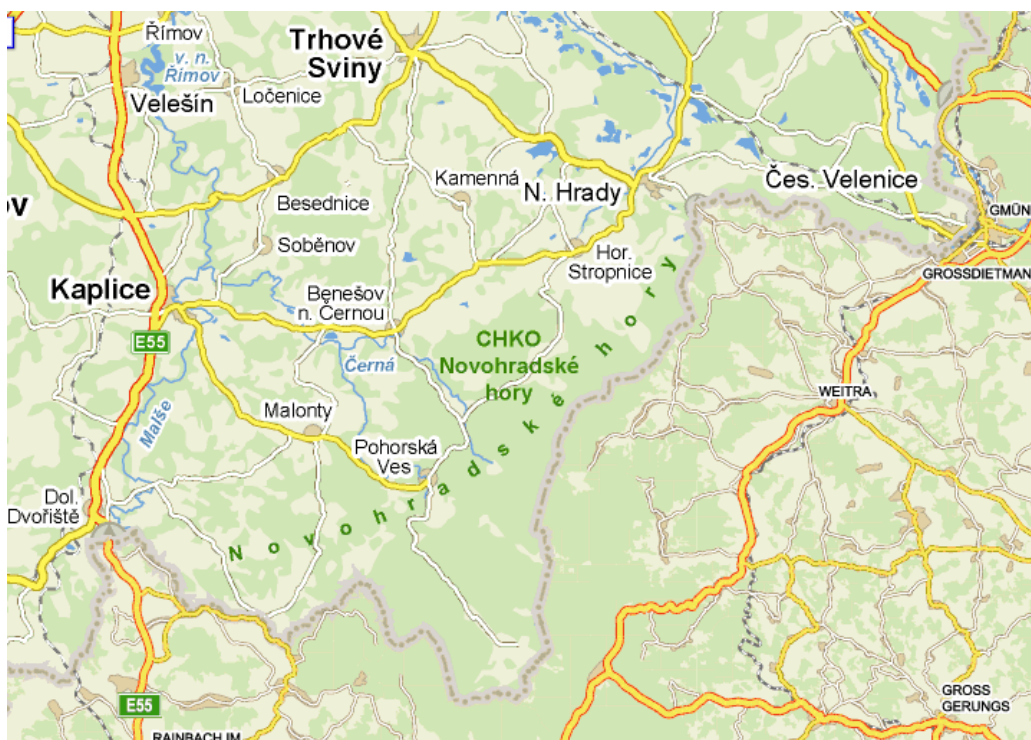
Potenciálem regionu je dobrý stav životního prostředí, množství kulturních památek, vyšší porodnost, relativně příznivá věková struktura, předpokládané budování železničního koridoru a dálnice na České Budějovice, dostatek ubytovacích zařízení v horských oblastech kraje, pořádání různých výstav, otevírání nových hraničních přechodů, výzkum a vývoj v odvětvích biologie a zemědělství, možnosti budování klastrových iniciativ (<http://www.knihaseznamu.cz/Jihocesky-kraj>, 26. 1. 2009).

Jihočeský kraj je tvořen okresy České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor (Příloha 5).

5. 3. Novohradsko

Krásný, turisticky zatím neobjevený kout jižních Čech, jakoby vtulený do pohraničního výběžku – to jsou Novohradské hory. Líbezná, a pro svou pohnutou historii i trochu tajemná krajina oplývá bezpočtem krás. Nedotčený kraj rozlehlých lesů, skrytých rybníků, čistých potoků a zapadlých vesniček vám učaruje takřka okamžitě. A hlavně: civilizace je v těchto končinách sprosté slovo (<http://www.cot.cz/zobrazcl.php?id=1040811702>, 28. 1. 2009).

Mapa 2: Oblast Novohradských hor

Zdroj: www.mapy.cz, 28. 1. 2009

Neobvykle málo porušená příroda, mohutné lesy, rybníky a potoky s průzračnou vodou, rašeliniště, skalní útvary a jiné přírodní zajímavosti, řada stavebních památek a pohnutá historie, to je nenapodobitelný soubor atrakcí, který se návštěvníkům nabízí. Novohradsko je kraj půvabně drsný, klidný a zadumaný (Kroupa, 2006: 15).

Oblast Novohradských hor najdeme na jihu Čech, ale sahá až za hranice naší republiky směrem do Rakouska. Kvůli minulosti a své příhraniční poloze toto území nebylo moc navštěvované, což na druhou stranu ovlivnilo dnešní neporušenost přírody. Má výhodnou příhraniční polohu, která umožňuje spolupracovat se zahraničím.

Teprve po "sametové" revoluci 1989 se s odstraněním politické i drátěné hradby otevřel přístup do této krásné oblasti, jejíž příroda byla snad právě kvůli zmíněným drátům zachována panenská a nedotčená naší vše devastující civilizací. Bohužel z tohoto kraje, dříve převážně s německým obyvatelstvem, vymizel i život a převážná většina vesnic a samot vzala za své (<http://www.janbraum.unas.cz/novohradsko/nhory.htm>, 5. 2. 2009).

Dominantou, jak už název sám napovídá, jsou Novohradské hory. Některé vrcholy přesahují 1000 metrů nad mořem. Novohradsko se může pyšnit krásnou, čistou a nenarušenou přírodou, která patří k nejzachovalejší v celé České republice. Navíc je vhodná pro lidi, které trpí dýchacími potížemi, díky alpskému větru. V minulosti bylo Novohradsko považováno za léčebnou oblast. O této skutečnosti vypovídá přítomnost Tereziňských lázníček a bývalých lázeňských oblastí Hojná Voda a Dobrá Voda. Tuto část republiky lze využívat ve všech ročních obdobích. Je vhodná pro pěší i cykloturistiku a v zimě uspokojí mnohé běžkaře.

Pěkné přiblížení Novohradských hor také poskytuje video z Toulavé kamery. Může zaujmout a motivovat k návštěvě této oblasti. Video lze shlédnout na internetové adrese http://toulavakamera.ct24.cz/article.asp?article_id=1002. Pro přiblížení se z něj dovíme, proč nejsou Novohradské hory tolik známé a kdy tuto oblast začali objevovat turisté. Tato skutečnost souvisí s příhraniční polohou, kam se dříve nemohlo a právě po pádu železné opony se stává Novohradsko více navštěvované.

Z jiného pohledu spadá území Novohradska do turistického regionu Jižní Čechy (Příloha 6). Turistický region je území, pro které je charakteristický určitý druh cestovního ruchu, a který spojuje a sjednocuje jednotlivé prvky dané oblasti avšak odlišuje od ostatních regionů. V turistickém regionu musí pro jeho fungování existovat turistický produkt. V České republice existuje 15 turistických regionů (Příloha 7).

Některé kraje se, směrem nahoru, sdružují do statistických oblastí zvaných též NUTS 2, které mají mít srovnatelný počet obyvatel, aby mohly být centrálně řízeny v projektech partnerství Evropské unie, a při financování místních projektů. Plzeňský a Jihočeský kraj jsou tak sdruženy do oblasti NUTS Jihozápad. Pro posílení regionální spolupráce v Evropě vznikají takzvané euroregiony, a to zpravidla v regionech dělených státními hranicemi (http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesko#Administrativn.C3.AD_rozd.C4.9Blen.C3.AD, 1. 2. 2009). Euroregion označuje regionální formy spolupráce, zpravidla přes hranice evropských zemí. Euroregiony začaly v oblasti hospodářské spolupráce, dnes ale mají také za cíl, sblížovat země Evropy ve společenském a kulturním životě (<http://cs.wikipedia.org/wiki/Euroregion>, 1. 2. 2009). Novohradsko spadá do euroregionu Silva Nortica. Tento název popisuje historické označení našeho

území a znamená Severní les. Jejími partnery jsou Rakousko a Česká republika. Skládá se ze 4 jihočeských okresů a 5 waldviertelských. Z jihočeských okresů to jsou Jindřichův Hradec, České Budějovice, Písek a Tábor. Jihočeská Silva Nortica představuje dobrovolné sdružení obcí, měst a dalších právnických osob.

NUTS znamená Nomenklatura územních statistických jednotek. Normalizovaná klasifikace územních celků v České republice nese název CZ-NUTS

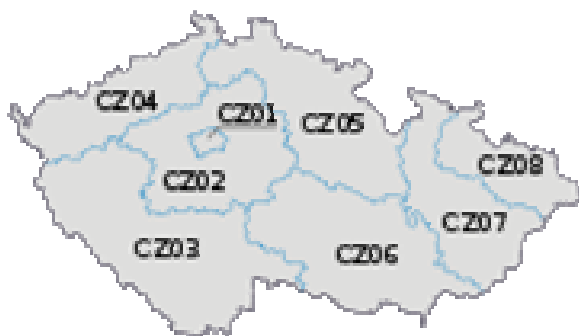
Tabulka 1: NUTS

statistická jednotka		počet v ČR (CZ-NUTS)
zkratka	český ekvivalent	
NUTS 0	stát	1
NUTS 1	území	1
NUTS 2	region	8
NUTS 3	kraj	14
NUTS 4 (LAU 1)	okres	77
NUTS 5 (LAU 2)	obec	6 249

Vedle soustavy NUTS od roku 1990 existuje i soustava LAU – Místní samosprávné jednotky – zabývající se obcemi a okresy. V současnosti tato soustava nahrazuje (a plně jim odpovídá) dřívější stupně NUTS 4 a NUTS 5.

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/NUTS>, 1. 2. 2009

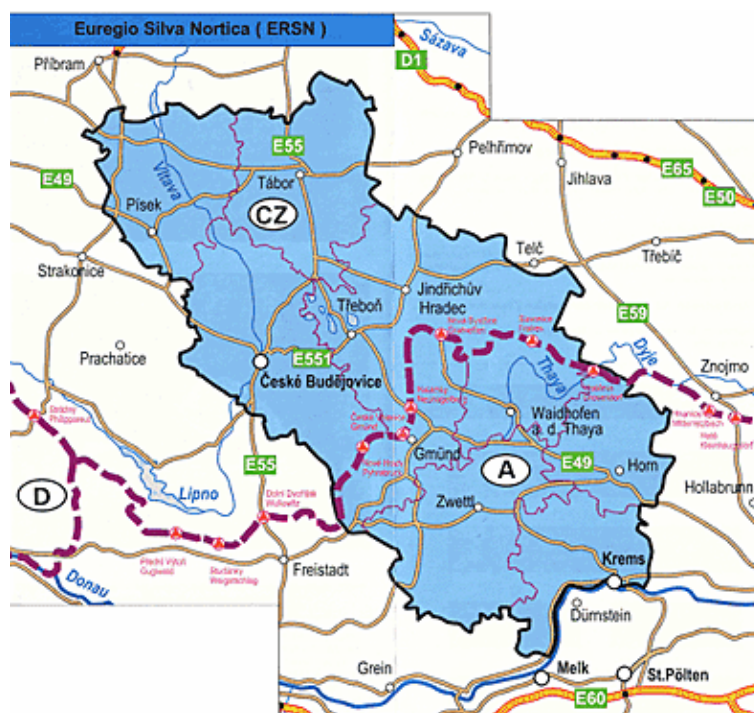
Mapa 3: Regiony NUTS 2

NUTS Jihozápad je statistická oblast Eurostatu úrovně NUTS 2. Její území je tvořeno Jihočeským krajem a Plzeňským krajem. Oblast má rozlohu 17 617 km² a na jejím území žije 1 180 541 obyvatel (hustota zalidnění 67 ob./km²) (http://cs.wikipedia.org/wiki/NUTS_Jihoz%C3%A1pad, 1. 2. 2009)

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/CZ-NUTS>, 1. 2. 2009

Mapa 4: Euroregion Silva Nortica

Zdroj: <http://www.ersn.cz/>, 1. 2. 2009

Města a obce Novohradských hor a podhůří náleží do 3 okresů. Těmito okresy jsou Český Krumlov, České Budějovice a Jindřichův Hradec. Okres je u vybraných měst a vesnic uveden v závorce. Nové Hrady (CB), Horní stropnice (CB), Benešov nad Černou (CK), Pohorská Ves (CK), Malonty (CK), Kaplice (CK), Dolní Dvořiště (CK), České Velenice (JH), Trhové Sviny (CB), Žár (CB) a Borovany (CB).

V Novohradských horách a jejich podhůří se nachází dvě obce s rozšířenou působností (ORP) a to Kaplice a Trhové Sviny. V Příloze 8 a 9 jsou obecně-geografické mapy Správního obvodu ORP Kaplice a Trhových Svinů, které znázorňují nejen příslušná města, ale také druhy silnic, počty obyvatel a pokrytí území. V Příloze 10 jsou uvedena jednotlivá města a vesnice správního obvodu ORP Kaplice a v Příloze 11 jsou uvedeny obce správního obvodu ORP Trhové Sviny.

6 ANALÝZA ZKOUMANÉHO ÚZEMÍ

6. 1 Analýza složek primární nabídky CR

Primární nabídka cestovního ruchu zahrnuje základní složky produktu „destinace cestovního ruchu“, a to přírodní, kulturně-historický a kulturně-společenský potenciál. Přírodní potenciál destinace představuje soubor podmínek, které jsou významným činitelem a vnějším motivačním faktorem determinujícím účast na cestovním ruchu. Patří k rozhodujícím činitelům rozvoje cestovního ruchu v destinaci (Királová, 2003: 40-41).

6. 1. 1 Přírodní potenciál

6. 1. 1. 1 Geomorfologický potenciál

Novohradské hory zabírají v České republice celých 162 kilometrů čtverečních. Rozprostírají se okolo Nových Hradů, Benešova nad Černou, Dolního Dvořiště a Malont až k hranicím s Rakouskem. V Rakousku sahají skoro k Dunaji. Jsou také součástí Šumavského masivu a často Šumavu hodně připomínají. Novohradské hory se pyšní 18 vrcholy, jejichž výška přesahuje 1000 metrů nad mořem. Na našem území jsou to pouze vrcholy tři. Kamenec, který je se svými 1 072 m největší, za ním Myslivna (1 040 m) a Vysoká (1 034 m). Nejvyšší vrchol se nachází v rakouské části Novohradských hor a je jím Viehberg s 1 112 m. Velkou předností Novohradských hor je nezničená a značně zchovalá příroda. V roce 2000 byl na tomto území vyhlášen Přírodní park Novohradské hory.

V České republice můžeme v Novohradských horách vymezit větší Pohořskou hornatinu a menší Jedlickou vrchovinu. Pohořskou hornatinu tvoří Žofínská vrchovina na východě, v západní části Leopoldovská vrchovina a na jihovýchodě Pohořská kotlina. Novohradské podhůří má výškovou členitost 450 – 530 metrů nad mořem. Na západě se rozprostírá Kaplická brázda, v severní části Stropnická pahorkatina, která se dále dělí na Rychnovskou a Strážkovickou pahorkatinu a Soběnovská vrchovina na jihovýchodě Novohradských hor je tvořena Pořešínskou pahorkatinou, Slepíčími horami, Ličovskou kotlinou, Hodonínským hřbetem, Bukovským hřbetem a Malontskou

sníženinou. Zapomenout nesmíme ani na Hornodvořišťskou sníženinu a Klopanovskou vrchovinu. Novohradské podhůří konkrétně tedy tvoří Kaplická brázda, Stropnická pahorkatina, Soběnovská vrchovina, Hornodvořišťská sníženina Klopanská vrchovina.

6. 1. 1. 2 Klimatický potenciál

Oblast Novohradských hor se nachází v přechodném pásu střeoevropského typu. Ve vysokých polohách se projevuje horské klima s větším množstvím oblačnosti a srážek. V období podzimu a zimy se zde vyskytuje větší počet slunných dnů. Rozhodující je nadmořská výška a reliéfová členitost, kde platí, že s větší nadmořskou výškou klesá teplota a vyskytuje se větší množství srážek. Průměrné roční teploty se pohybují v rozmezí od 6,1°C do 7,4 °C. Nejnižší teploty bývají naměřeny v měsíci lednu, kdy průměrná teplota ve výšce nad 900 metrů nad mořem klesá pod -4°C. Jako nejteplejší měsíc se jeví červenec.

6. 1. 1. 3 Hydrologický potenciál

Řeky z Novohradských hor v České republice ústí do Severního moře, kdežto většina řek v rakouské části do moře Černého. Říční síť v Novohradských horách je poněkud asymetrická. Příkladem je řeka Malše s mnoha přítoky z pravé strany. Z důvodu četnějších srážek ve vyšších oblastech je právě zde nejhustší síť řek s několika prameny. Jde o řeky Malše, Černá, Stropnice a Svinenský potok. Charakteristické pro tyto vody je poměrně velký spád a odtok. Řeky a potoky jsou často krátké.

Co se rybníků týče Novohradsko se může pyšnit svými 246. Většina z nich je malá a jejich rozloha bývá menší než 1 ha. V nejnižnější části se nachází 8 nejmenších rybníků, které se nazývají klauzy a napomáhaly plavbě dřeva po Pohořském potoku a řekách Malši a Černé. Jde například o rybník Pohořský, Zlatou Ktiš a Huťský. Největší a současně nejhlubší je Žárský rybník. Jeho rozloha činí 120,45 ha a hloubka 3,5 m. Šustov je nejmělký rybník s nejdelší hrází v délce 2,2 km.

Na umělém ostrově zřídili Buquoyové v letech 1716-18 přírodní park s hvězdovitými alejemi cizokrajných dřevin a letohrádkem uprostřed. Ten byl za

minulého režimu zničen a ostrůvek využíván k chovu kachen (<http://www.novohradky.info/rybniky.html>, 28. 1. 2009).

Jako další rybníky, které se řadí k větším patří Byňovský, Nakolický, Olešnický Velký, Borek u Lhotky a Bláhův Velký.

Vodní nádrž Humenice, Hradiště, Býňov,

6. 1. 1. 4 Biologický potenciál

Na malých plochách ve výškách do 1 100 metrů nad mořem převládají drobná rašeliniště. Vyskytují se v údolích horních toků řek. Největší, o rozloze 30 ha, je Stodůlecké rašeliniště. Ostatní jsou značně menší.

Původním typem zdejších lesů byly horské jedlo-bukové smíšeniny. Lesy zabírají přibližně 14 000 ha plochy. Dnes se z nich zachovala řada pralesních zbytků, Žofínský prales a prales Hojná Voda jsou chráněny jako nejstarší středoevropské rezervace již od roku 1838. V těchto porostech tvoří specifickou složku nízká řeřišnice trojlistá. Na nejvyšších hřebtech Novohradských hor navazují na květnaté bučiny značně ochuzené kyselé horské bučiny. V jejich podrostu se kromě typických rostlin (věsenka nachová, kokořík přeslenitý) častěji setkáváme s rostlinami charakteristickými pro smrčiny, např. bika lesní, podbělice alpská, třtina chloupkatá. V místech kam se nedostala zemědělská technika jsou lesy, na jiných místech shledáváme ornou půdu. V dnešní době je ale přeměněna na louky a pastviny.

Pro náhorní polohy jsou typické řídké podmáčené smrčiny, s bohatými přízemními mechovými a rašeliníkovými koberci (<http://www.novohradky.info/vegetace.html>, 28. 1. 2009).

Zaujmout dokážou i samotné názvy jednotlivých vrcholů:

Kušský vrch, Lužický vrch, Zaječí vrch, Červený vrch, Cikánský vrch, Myslivna, Kuní Hora, Kamenec, Kraví Hora, Jelení vrch, Krčínský vrch, Vysoká, Jelení hřbet.

O krásné a zachovalé krajině také vypovídá **Přírodní park Novohradské hory**. Nachází se ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Trhové Sviny a Kaplice. Jeho posláním je ochrana krajinného rázu území s významnou přírodní a estetickou hodnotou, s harmonicky utvářenou horskou a podhorskou krajinou. Na zachovalosti prostředí se podílí luční a lesní ekosystémy, rašeliniště, rybníky a prameniště.

Přírodním parkem je také **Soběnovská vrchovina**, místními nazývaná Slepíčí hory. Rozloha činí 40,7 kilometrů čtverečních, na které se nachází vrcholy Kohout, Vysoká kámen zvaný Slepice a Besednická hora. Mezi zvláště chráněná území patří:

- **Žofínský prales**, jako národní přírodní rezervace o rozloze 102,3 ha
- **Hojná Voda**, jako národní přírodní památka o rozloze 6,91
- **Prameniště Pohořského potoka**, jako přírodní památka o rozloze 82 ha
- **Pohořské rašeliniště**, jako přírodní památka o rozloze 39 ha
- **U tří můstků**, jako přírodní památka o rozloze 8,57 ha
- **Ulrichov**, jako přírodní památka o rozloze 9,24 ha
- **Stodůlecký vrch**, jako přírodní památka o rozloze 50,07 ha, rašeliniště
- **Myslivna**, jako přírodní památka o rozloze 13,34 ha
- **Úval Dolní Příbrání**, jako přírodní památka
- **Přesličkový rybník**, jako přírodní památka
- **Terčino údolí**, jako národní přírodní památka o rozloze 138,3 ha
- **Rapotická březina**, jako přírodní rezervace o rozloze 16 ha, zachovalé březiny

K připravovaným rezervacím patří:

- přírodní rezervace **Horní Malše**
- možnou rezervací je i tok řeky **Lužnice** se svým korytem a obklopujícími lesními porosty včetně bezlesí Skelných Hutí a rybníku Kapelník
- přírodní rezervace **Pivonické skály**

Názorný přehled jednotlivých chráněných území a významných lokalit je znázorněn v Příloze 12: Maloplošná chráněná území a Evropsky významné lokality.

Z oblasti fauny se k Novohradským horám řadí lovná zvěř. V minulosti se lov týkal vlků, medvědů a rysů. Hojně zastoupena byla spárkatá zvěř a divočáci. Roku 1990 způsobilo přemnožení jelení zvěře vysoké škody na lesních porostech. Nutný byl jejich odstřel. Zastoupení dnes mají i lišky, kuny, jezevci, tetřev hlušec, tetřevík, jestřáb, ostříž a káně. Pro Novohradské hory byl typický chov skotu.

6. 1. 2 Kulturně-historický potenciál

Novohradsko je zvláštním místem co se týče památek, které se nám dochovaly z minulosti. Zvláštním proto, že v pohraniční oblasti se oproti zbytku nacházejí pouze pozůstatky kostelů a vesniček, které nejsou udržované a dnes značně poškozené. Ve zkoumané oblasti se nachází mnoho památek, proto jsou zde uvedeny jen některé. Velké zastoupení mají především kostely, ale vyskytují se zde různé historické památky.

6. 1. 2. 1 Hrady, zámky, zříceniny, tvrze

- **Státní gotický hrad Nové Hrady** je národní kulturní památkou. Nabízí 2 trasy. První trasa Hrad se uskutečňuje v 9 místnostech (Příloha 13) a druhá trasa s názvem Byt panského úředník v 5 místnostech (Příloha 14).
- Empírový **Zámek** v Nových Hradech sloužil jako sídlo Buquoyů pro Jana Nepomuckého Buquoye s manželkou Terezií. K zámku patří park s jezírkiem
- **Žumberk** – je gotická tvrz z 15. století, která je renesančně přestavěná. V interiéru je k vidění expozice lidového malovaného nábytku z jižních Čech.
- **Cuknštejn** – pozdně gotická tvrz, kterou najdeme na okraji Terčina Údolí.
- **Tvrz Benešov nad Černou** pochází z 13. století
- Zřícenina hradu **Pořešín** se nachází na skále nad řekou Malše. Dodnes jsou znatelné trojí příkopy s dvěma předhradími a hradem. Na internetové adrese <http://www.poresin.wbs.cz/Uvod.html> je ke shlédnutí video se stručnou historií, ale především se záběry hradu a blízkého okolí. Občanské sdružení Hradu na Malši se stará o 5 památek při řece Malši a právě na zříceninu hradu Pořešín získalo dotaci skoro 2,2 milionů Kč z fondů EU. Snaží se udržovat zříceniny v dobrém stavu a nabídnout návštěvníkům program.
- Vznik dnešní zříceniny hradu **Louzek** je neznámý. Údajně byl postaven jako strážný hrad na obchodní cestě z Rakouska do Čech, známé jako solná stezka
- Dnešní zřícenina hradu **Sokolčí** je přibližně ze 13. století. Hrad sloužil jako lovecký zámeček
- Z tvrze **Tichá** jsou dnes jen zříceniny zdí. Zajímavá je věž o výšce 12 m a síle 2,5 m.

6. 1. 2. 2 Sakrální památky

- **Kostel sv. apoštolů Petra a Pavla** v Nových Hradech
- **Farní kostel sv. Petra a Pavla** v Kaplici pochází z 13. století
- **Kostel sv. Jiljí** najdeme také v Dolním Dvořišti.
- **Kostel svatého Floriána v Kaplici** se datuje kolem roku 1500. Předpokládá se, že v těchto místech existovala románská kaple, podle které vznikl název města, tedy Kaplice. Neví se přesně zda nesla název kaple sv. Anny nebo sv. Linharta.
- **Barokní kostel sv. Jana Nepomuckého** v Omleničce prochází opravami. Na jeho západní straně je připojena budova, na jejímž místě stávala tvrz, která byla přestavěna na zámek a ten postupem času na zemědělskou usedlost.
- Původně gotický **kostel Nanebevzetí Panny Marie** najdeme v Rožmitále na Šumavě
- **Kostel sv. Jiří** v Blansku byl gotickou kaplí zasvěcenou Panně Marii
- **Poutní Kostel Panny Marie Dobré Rady v Pohoří na Šumavě** nechal postavit hrabě Jan Nepomuk Buquoy. Na toto místo přicházeli poutníci z Rakouska. Dnes zůstaly jen obvodové zdi a presbytář.
- **gotický kostel Cetviny**
- **Kostel sv. Jiljí** v gotickém stylu a s dvoupatrovou věží najdeme v Rychnově u Nových Hradů, kde se vyskytují čtyřstranné zemědělské dvory a s rekreačním charakterem
- **barokní poutní kostel Panny Marie Nanebevzaté na Dobré Vodě**, dodnes je velmi vyhledávaným poutním místem. V minulosti byla i lázeňským místem, kterému se říkalo jihočeské Lourdy.
- **Kostel sv. Anny** v Hojné Vodě s barokním zařízením
- **kostel Nejsvětější Trojice** se nachází do dvou km od Trhových Svinů
- **kostel sv. Jakuba staršího** v Benešově nad Černou
- poutní **kostel Panny Marie Sněžné** ve Svatém Kameni je také zajímavý díky legendě.

Podle tradované legendy se kolem roku 1500 nedaleko Rychnova na velkém balvanu zjevila malým pasáčkům Panna Maria Sněžná, obklopená

nebeskou září a doprovázená anděly. Ti prý také rozdělili kámen na dvě části, které se od sebe vzdalují. Až mezi nimi projede vůz se senem, nastane konec světa (http://www.dolnidvoriste.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=2897&id=1022&p1=60, 27. 2. 2009).

- **pozdně barokní kostel sv. Linharta** se nachází v Pohorské Vsi
- **kostel sv. Mikuláše** v Horní Stropnici pochází ze 13. století
- **kostel Umučení sv. Jana Křtitele** Žumberk
- **klášter Božího Milosrdenství Rodiny Panny Marie** v Nových Hradech
- Areál **bývalého kláštera Augustiniánů** tvoří budova kostela Navštívení Panny Marie, kaple Panny Marie Karmelské, budova fary s lapidáriem v křížové chodbě a tzv. zámek (bývalá prelatura kláštera), ke kterému patří další hospodářské budovy (http://www.borovany-cb.cz/vismo/galerie2.asp?u=774&id_org=774&id_galerie=1911&p1=&p2=0&p3=, 22. 2. 2009)
- **Hrobka Buquoyů** se nachází na hřbitově v Nových Hradech
- **Kaple sv. Josefa a sv. Barbory** v Kaplici pochází z 16. století, která původně plnila funkci protestantského kostela
- **Kaple sv. Jana Nepomuckého** se sochou se nachází také v Nových Hradech
- **Kaple sv. Jana Nepomuckého** směrem z Velešína do Svatého Jana nad Malší
- **Kaplička se sochou sv. Jana Nepomuckého** se dvěma anděly v Kaplici stojí poblíž řeky Malše u městského parku v Kaplici

6. 1. 2. 3 Historické památky

- **Radnice** v Nových Hradech byla původně v renesančním stylu, později byla přestavěna do barokní podoby. Dnes ji zdobí znak města a znak Buquoyů.
- **Radnice** v Benešově nad Černou čp. 126 na náměstí je jednopatrová budova se dvěma renesančními kamennými portály.
- **Radnice** v Kaplici s barokní věží z roku 1553 řadíme k nejstarším budovám ve městě. Dnešní vzhled je z roku 1852

- **Kovářna** v Nových Hradech se nachází u příjezdové cesty k hradu Nové Hrady. Kovárna byla v roce 2000 zrekonstruována na základě záznamů a nabízí ke shlédnutí historickou kovárnu, nářadí i kovářské výrobky.
- **Barokní lékárna** v Nových Hradech. Tradice lékárenství v Nových Hradech sahá až do poloviny 17. století. V té době František Leopold Buquoy zřídil tzv. dvorní lékárnu v části Rezidence na náměstí. Ta byla bohatě vybavena nejen léčivým materiálem, ale také technickým zařízením a nádobami. Později se přestěhovala do kláštera a byla provozována servity. V r.1775 byla zřízena lékárna nová v domě na náměstí a ta pracovala až do konce 2.svět. války. V 60.letech minulého století byla zrušena a její inventář uložen v prostorách hradu. V roce 1998 bylo rozhodnuto umístit tuto barokní apatyku do části zrekonstruovaného domu v těsné blízkosti náměstí. Můžete ji navštívit nejen za účelem nákupu voňavých bylinek a čajů či za účelem posezení u kávičky a sladké pochoutky, ale hlavně pro potěchu oka ([http://www.novehrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=10625&id=1475&p1=1379](http://www.novehrady.cz/vism/o/dokumenty2.asp?id_org=10625&id=1475&p1=1379), 13. 2. 2009).
- **barokní sloup** na náměstí v Benešově představuje sousoší sv. **Jana Nepomuckého, sv. Josefa, sv Šebestiána a sv Floriána**
- **Mariánský sloup** na náměstí v Horní Stropnici se sochami svatých
- Na náměstí v Kaplici stojí **kamenná kašna s kamenným sloupem** z tehdejšího pranýře a ruskou orlicí, která však byla koncem války odstraněna.
- Na návsi v Hradišti stojí **barokní sloup nejsvětější Trojice**

6. 1. 2. 4 další zajímavosti

- **Muzeum hamernictví Buškův hamr** se nachází v údolí mezi Trhovými Svinami a Lništěm. Hamr byl zrekonstruován a je přístupný veřejnosti. K vidění jsou hamernické a kovářské výrobky a dobově vybavené místnosti
- **Soukromý pohraniční skanzen** v Borovanech se zabezpečením státní hranice za komunismu
- **Památník Jana Žižky z Trocnova a muzeum husitství**

- Pěkný rozhled po Novohradských horách poskytuje **rozhledna** na Kraví hoře. Nedaleko se nachází skalní útvary nichž nejzajímavějším je Napoleon. Krásnou podívanou láká nedaleká Kuní hora
- dům čp. 215 v Kaplici dodnes poodhaluje sgrafita
- domy čp. 206 a 101 sloužili jako pivovary v Kaplici
- v Omleniče bývaly lázně s léčebným pramenem železité vody. K léčbě poruchy zažívacího ústrojí se využívala nejen tato léčivá voda, ale i čistá příroda.
- V Omlenici nad třešňovou alejí najdeme památník obětí transportu smrti z roku 1945 a hrob
- V okolí Besednic se vyskytují vltavíny – moldavity, kterým se také říká tektity.
- **Boží muka** u silnice z Velešína do Markvartic
- **Muzeum koněspřežné dráhy** v Bujanově a bývalá staniční budova
- **Most s částí koleje koněspřežné dráhy** v Holkově u Velešína
- V Hojně Vodě bývala **skelná huť**. Název Hojná Voda je prý podle léčivých železitých pramenů, díky kterým byl zřízen i lázeňský dům
- **Terčino Údolí** bylo původně bažantnicí, která se později změnila na park a dnes je národní přírodní památkou.

6. 1. 2. 5 Zaniklé obce

Nejznámějšími zaniklými obcemi v Novohradských horách jsou bezesporu Cetviny a Pohoří na Šumavě. Těchto obcí je ale daleko více.

- **Cetviny** – obec ze 13. století, v době Rožmberků se stala městem. Dnes jsou na tomto území pouze pozůstatky kostelu Panny Marie a jedno jediné původní stavení.
- **Pohoří na Šumavě** – bylo v minulosti významným místem. Okolo sklářské hutě bylo vystavěno městečko Pohoří s pivovarem, lihovarem a železným hamrem. Později se zde malovaly obrázky s náboženskou tematikou, které byly oblíbené u nás, ale i v dolnorakouském Sandlu. Dnes je na tomto místě velice zničený barokní kostel Panny Marie a několik rozvalin původních stavení. Se vstupem do Schengenského prostoru se na tomto místě objevuje řada turistů, ale i nová stavení.

- **Dolní Příbrání (Sýčkov)** – obec zanikla po roce 1945.
- **Skelná hut'** – původně byla sklárnou, později dřevařskou osadou
- **Zlatá Ktiš** – žili v ní voraři a dřevorubci. Poblíž byla vytvořena nádrž tzv. klauza, která sloužila jako vodní nádrž pro plavení dřeva

6. 1. 3 Kulturně-společenské a jiné akce

6. 1. 3. 1 Kulturně-společenské akce

Atraktivní kulturní program je velkým lákadlem nejen místních občanů, ale může přilákat obyvatele i z jiných obcí a samozřejmě zlepšit pobyt návštěvníků. Nejen kulturních a společenských akcí se koná na Novohradsku poměrně dost. Výhodou je, že jsou různorodé a ze široké nabídky si může vybrat mnoho lidí. Některé akce jsou realizovány přímo v kulturních a společenských zařízeních, ale také například na nádvoří hradu, v okolí zřícenin hradů, v přírodě nebo městském parku. Ti, kdo se o kulturu a společenský život zajímají, mohou nalézt programy na určitý měsíc ve zpravodajích, na plakátech, na internetových stránkách, infocentrech či zaslechnout je v rozhlase. Přestože v dotazníkovém šetření se objevily názory, že zkoumané území není dostatečně atraktivní z pohledu zábavy, je nezbytné si uvědomit, že dominantou Novohradska je právě příroda a kulturní program je sice významnou součástí, ale není tím nejdůležitějším, proč do destinace turisté jezdí. Ne každý je milovníkem klidu a památek, ale v dnešní době není problém si za bujarým městským a nočním životem popojet o pár kilometrů dál. Pravdou je, že některé obce by se mohly více zajímat o svůj program pro volný čas, ale určitě současný stav není na špatné úrovni. Pro zajímavost uvádím některé akce, které se v blízké době konat budou, ale některé akce, které se opakují či se konaly.

Na **nádvoří hradu Nové Hrady** se 9. – 12. 7. 2009 bude konat Novohradské Znění 2009 – mezinárodní festival world music. Výstavní síň hradu Nové Hrady pořádá 22. 7. – 9. 8. 2009 výstavu prací účastníků malířského sympózia galerie VIDA. Na nádvoří hradu Nové Hrady se 6. 8. 2009 uskuteční divadelní představení pro děti – divadlo Kapsa. Na stránce http://www.novehrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=10625&id=1979&p1=1005 je ke shlédnutí kalendář plánovaných akcí KIC Nové Hrady na rok 2009. Například na květen jsou v plánu akce jako Májový koncert na zámku,

Dětský skleněný den v Koželužně, Diskotéka, Otevírání letní turistické sezony v N. Hradech, Otevření letní turistické sezony na Novohradsku, které se bude konat v Benešově nad Černou, Vzdělávací semináře, týkající se cestovního ruchu, Dětský den nebo Městské prohlídky.

Kulturní dům v Kaplici je využíván celoročně. Konají se zde plesy končících ročníků v zimních měsících, celoročně diskotéky, probíhá zde i výuka tance a tyto prostory jsou také využívány pro hudební i divadelní představení i se známými osobnostmi, ale také maškarní ples a karneval pro děti. **Slovanský dům v Kaplici** je využíván také v období plesové sezóny a pro nepravidelné kulturní akce, ale také taneční kurzy. V Kaplici je možné navštívit **Historickou expozici Kaplicka**. Kaplice na svých internetových stránkách v sekci fotogalerie zachycuje fotografie k různým konaným akcím například Kaplice na historických fotografiích, Možná přijde i Mikuláš, Výstava obrazů PhDr. Milana Kyzoura, Chorvatský folklorní soubor Markuševce a mnohé další.

V **Trhových Svinech** je hlavním zdrojem zábavy Městské kulturní středisko, kde bývají jednou měsíčně divadelní představení. Na programu jsou také pravidelné výstavy. Pro důchodce je konají v klubovně kulturního domu tance, pro veřejnost také přednášky a výchovné programy. Navštívit je možné místní kino obvykle 4x týdně.

Zřícenina hradu **Pořešín** láká nejen svou historií, ale také divadelními představeními, koncerty staré hudby s ukázkou gotických tanců. Snahou je zpřístupnění také pro handicapované lidi a zajištění dostatečné bezpečnosti prostor hradu.

Borovany nabízí pro milovníky kultury přednášky a besedy, divadelní představení a koncerty, diskotéky a plesy v kulturním sále, masopustní zábavy, akce pro děti, program kina nebo řemeslné a tvůrčí kurzy.

6. 1. 3. 2 Sportovní akce

Většina obcí se věnuje jak kulturnímu, tak sportovnímu programu. Pořádají se každoročně opakované akce a zápasy z různých oblastí sportu, ale také různé semináře. V mnoha obcích mají své sportovní spolky, které se účastní místních turnajů, ale i turnajů po celé České republice na vyšší úrovni. Hojně navštěvované jsou především fotbalová utkání, ale za pozornost stojí i ostatní druhy sportů, ve kterých je dosahováno

skvělých výsledků a zasloužily by si stejně velkou podporu ze strany sponzorů i diváků jako již zmiňovaný fotbal. Pro zajímavost jsem vybrala pouze některé spolky a aktivity, kterými se na Novohradsku občané zabývají.

V návaznosti na výše zmíněné internetové stránky města **Kaplice** jsou ke shlédnutí fotografie z Mezinárodního utkání ČR – Rakousko v Kaplici, Kolem kolem Kaplicka. V Kaplici se hrají i mezistátní fotbalová utkání, motokrosová závody v motokrosovém areálu Blanská kotlina, pořádají se turnaje judistů, šachové turnaje, basketbalové, fotbalové, turnaj ve stolním tenise, Večerní běh Kaplicí. Působí zde také Sportovní klub aquatriatlon Kaplice.

V **Dolním Dvořišti** působí Dobrovolný sbor hasičů, Sokol Dolní Dvořiště například s metanou a Myslivecký spolek Vydra, fotbalový klub,

Benešov nad Černou nabízí fotbal nebo volejbal, každoročně se koná běh Horem pádem Benešovem

V **Besednici** nedaleko Kaplice se pravidelně konají střelecká soutěž, turnaje v minikopané, Besednický mocboj, volejbalový turnaj smíšených družstev,

Ve **Velšíně** najdeme spolek Jezdec Velešín, Light tennis club Velešín, volejbalový klub, Taekwon-do, sportovní klub nohejbal,

Spolek Hraničář **Malonty** nabízí fotbal, nohejbal, tenis, florbal, lyžování, stolní tenis a volejbal

V **Borovanech** se konají semináře nebo například plavecké závody trojic. V Borovanech mají hokejbalový tým, Aikido klub, Karate klub, automobilové závody MobilTeam Borovany, Sportovně střelecký klub nebo Sbor Dobrovolných Hasičů

Kromě cyklo výletů mohou dravější povahy okusit cyklistické maratony MTB nebo Výheňský Třasák.

6. 2 Analýza složek sekundární nabídky ČR

Účastník cestovního ruchu přichází do vybrané destinace za účelem uspokojení svých potřeb a požadavků, za účelem splnění určité touhy, snu. Přichází za zážitkem, poznáním, oddechem. Sekundární nabídka cestovního ruchu představuje prostředky ke splnění uvedených tužeb a očekávání (Királová, 2003: 42).

6. 2. 1 Turistická suprastruktura

6. 2. 1. 1 Veřejná ubytovací zařízení

V Novohradských horách a podhůří se nabízejí různé kategorie ubytovacích zařízení. V této oblasti se vyskytují apartmány, jedno až tři hvězdičkové hotely, hotel garni, penziony, kempy, ubytování v soukromí, ubytovny a jednou z možností je i ubytování v klášteře sv. Petra a Pavla.

Cenové rozmezí se pohybuje od 100 Kč na osobu do 1600 Kč na osobu. Některá ubytovací zařízení nabízí za každou další osobu slevy, slevy pro děti, do určitého věku jsou děti ubytovány zdarma nebo například příplatky za zvíře. Možné je také rezervovat si celou chalupu. Jednotlivá ubytovací zařízení nabízejí různé kombinace poskytovaných služeb a také různé vybavení pokojů a dalším příslušenstvím pro volný čas ať už kulečnick, minigolf nebo minifotbal. Ve zkoumané oblasti se nacházejí různé kategorie ubytovacích zařízení v odpovídajících cenových úrovních. Každý si tedy může vybrat takové, které bude odpovídat jeho požadavkům.

Na následující tabulce je jasně vidět, že Jihočeský kraj má největší četnost hromadných ubytovacích zařízení ze všech krajů. I ve zkoumané oblasti se nabízí mnoho možností ubytování v různých kategoriích. Za nedostačující bych spíše zmínila špatnou informovanost o jednotlivých zařízeních. Mnohé penziony a chaty jsou sice v krásné přírodě, ale na místech, kde by člověka ne vždy napadlo hledat. Dotazníkové šetření také naznačuje, že návštěvníci postrádali v oblasti služby, ale problém bych viděla v nedostatečné informovanosti o dostupných zařízeních.

Tabulka 2: Hromadná ubytovací zařízení cestovního ruchu podle kategorie a podle krajů

přepočten na území v roce 2007

Období: 31.12.2006¹

ČR, kraje	Hromadná ubytovací zařízení celkem	hotely a podobná zařízení celkem	v tom						
			v tom			ostatní hromadná ubytovací zařízení celkem	v tom		
			hotel *****	hotel ****	ostatní hotely a penziony		kempy	chatové osady a turistické ubytovny	ostatní hromadná ubytovací zařízení jinde nespecifikovaná
Česká republika	7 616	4 314	35	274	4 005	3 302	512	946	1 844
v									
tom									
Praha	619	506	27	101	378	113	22	21	70
Středočeský kraj	548	296	1	21	274	252	68	74	110
Jihočeský kraj	1 011	513	1	22	490	498	125	120	253
Plzeňský kraj	417	239	-	7	232	178	35	61	82
Karlovarský kraj	429	299	5	51	243	130	22	22	86
Ústecký kraj	384	238	-	11	227	146	33	43	70
Liberecký kraj	917	506	-	7	499	411	28	118	265
Královéhradecký kraj	985	538	-	10	528	447	41	107	299
Pardubický kraj	277	136	-	2	134	141	18	51	72
Vysočina	364	164	-	4	160	200	31	62	107
Jihomoravský kraj	489	268	1	13	254	221	43	74	104
Olomoucký kraj	343	168	-	5	163	175	11	69	95
Zlínský kraj	368	198	-	11	187	170	19	46	105
Moravskoslezský kraj	465	245	-	9	236	220	16	78	126

Poznámky

¹ Stav k 31. prosinci nebo k poslednímu dni, kdy zařízení nabízelo ubytování v průběhu daného roku.

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?cislotab=KR+09-12+HM>, 19. 2. 2009

Na internetových stránkách www.novehrady.cz uvádějí, že v Nových Hradech se nachází 25 možností ubytování (Příloha 15) vybrat si je možné z apartmánů, rodinných domů, ubytování v hradební části, hotelu, klášteřu, penzionů, rekreačních chalup. Seznam ubytovacích zařízení v Nových Hradech a okolí je v Příloze 16: Ubytování v Nových Hradech a okolí. Jako příklad uvádím některá ubytovací zařízení.

Na náměstí se nachází budova zvaná **Rezidence**, původně sídlo Buquoyů, která v současnosti slouží jako wellness hotel. Zabírá celou jednu stranu náměstí.

Klášteř Božího Milosrdenství nabízí i ubytování s možností úschovy kol nebo parkoviště v zahradě klášteřu.

Kaplice nabízí také několik druhů ubytování v různých cenových kategoriích. Jedním z nejznámější ubytovacích zařízení je hotel **Zlatý Kříž** přímo na náměstí před kamennou kašnou se sloupem. Nedaleko Kaplice je možné využít hotelu **Zámeček** ve 12 pokojích, bezbariérovým přístupem a wellness programy. Dalším možným ubytováním v Kaplici jsou penziony např. **na Horské** současně s restauračním

zařízením, **Penzion Bar – restaurant** s možností venkovního grilování. V Kaplici a jejím okolí se nachází několik penzionů. Penzion **To The Van** s 18 pokoji

V Hradišti se nachází **Penzion – restaurace MEXICO** s 23 lůžky, restaurací a parkováním.

V Českých Velenicích se vyskytují například hotel Monaco, hotel Konsul, Domov mládeže či penzion Paša.

V Pohorské Vsi mají penzion **Baronův Most** s celoročním provozem. Nedaleko pohorské Vsi se nachází penzion **Lesovna Žofín**.

Hotel **Hojná Voda** je v provozu celoročně. Jeho výhodou je nedaleký lyžařský vleč.

6. 2. 1. 2 Hostinská zařízení

V některých ubytovacích zařízeních je možné současně i stravování. Z dotazníkového šetření vyplynulo nedostatečné poskytování služeb v oblasti Novohradska, kde mezi nejčastěji uváděnými bylo právě stravování v podobě rychlého občerstvení. Ve zkoumané oblasti se nachází různé druhy a kategorie zařízení poskytující stravovací služby. Zvolit si můžeme restaurace nebo hospůdky, které se liší rozsahem a kvalitou poskytovaných služeb, stejně tak i šíří nabídky pokrmů a nápojů, kterému odpovídají ceny. V některých restauracích se nabízí v letním období posezení na venkovních terasách i s možností grilování. Lepší nabídku samozřejmě za vyšší ceny najdeme ve větších obcích a místech, která jsou turisticky více navštěvována.

V oblasti Novohradských hor se nabízejí vedle zařízení s převážně stravovací funkcí i společensko-zábavní jako nonstop bary, sport bary, pizzerie, cukrárny, čajovny či kavárny, ale také zařízení poskytující doplňkové stravování jako bistra a bufety nebo pipigril.

V **Nových Hradech** se nachází přibližně 9 restaurací. Některé jsou součástí penzionů (Penzion Hamr, Penzion pod hradem, penzion Tereziny lázničky), některé součástí hotelů (Hotel Máj, Residence), restaurace Tereza, Restaurace a penzion „U Václava“, Hostinec Jakule a Pohostinství u Heidingerů.

V **Českých Velenicích** jsou restaurace Beseda, Henry, U Kostela, Nádražní, U Čtvrtečků, U sv. Huberta, Pizzerie či Školní jídelna.

Kaplice nabízí různá stravovací zařízení. Navštívit můžeme restauraci hotelu Zlatý Kříž na náměstí, Penzion Bar – restaurant v Českobudějovické ulici s možností venkovního grilování, Penzion na Horské, Slovanský dům, který nabízí také závodní stravování a sál, restauraci u Sedláčků s terasou a známou svými vepřovými a zvěřinovými hody. Najdeme zde i pezzirii, cukrárny, bufety a nonstop bary. Nedaleko Kaplice nabízí Restaurace a Hotel Zámeček Kaplice posezení na terase, evropskou kuchyni a možnost konání oslav.

V **Hradišti** je při silnici z Kaplice na Benešov nad Černou Penzion – restaurace MEXICO.

V **Dolním Dvořišti** se nachází Hotel Restaurace EUROline 55 jehož součástí je kasino, bar, konferenční sál a sauna.

Borovany nabízejí restauraci hotelu ALF, hernu-bar hotelu ALF, restauraci penzionu VALEŠ, restauraci penzionu Borovanský mlýn, hostinec U Hofhanzlů, restauraci Sýmalka, U hřiště. Na náměstí se nachází kavárna ZÁMEK.

6. 2. 2 Turistická infrastruktura

6. 2. 2. 1 CK a CA

S vyhledáváním informací o vyskytujících se cestovních kancelářích a cestovních agenturách ve zkoumaném území jsem měla problémy. Ani na mapách, ani na stránkách měst se mi nepodařilo zjistit, jaké všechny CK a CA se zde nachází. Na stránkách <http://old.mmr.cz/index.php?show=001027003000> jsem v seznamu jednotlivých pojišťoven, které zveřejňují pojištěné CK proti úpadku, našla jen některé. Dobrá Voda – CK GEOTOURIST – Ing. Eva Hořejší, která je pojištěna proti úpadku u pojišťovny Generali.

CK I-KONTAKT-Kaplice s.r.o je pojištěna u České podnikatelské pojišťovny
Například v Kaplici je Cestovní Agentura – Petr Frišman

6. 2. 2. 2 Turistická informační centra

V každé větší obci se nachází poskytovaný zdroj informací v podobě informačních nebo kulturních center. Města by více mohla poukázat na přítomnost centra, aby bylo vidět z dálky nebo na frekventovanějších místech naznačit, kudy se

k němu dostat. Nebylo by na škodu na stránkách některých z měst více rozšířit informace o činnostech, kterými se zabývají a co všechno nám mohou nabídnout, než jen kontakt na jejich e-mailovou adresu. Pracovníci center by měli mít dobré znalosti o problematice cestovního ruchu, ale také všeobecné a dobrou jazykovou vybavenost.

Kulturní a informační centrum v **Nových Hradech** najdeme v přízemí radnice.

Informační centrum má také **Pohorská Ves**

Turistické a kulturní informační centrum v **Trhových Svinech**

V **Českých Velenicích** mají Přeshraniční impulzní centrum. Centrum bylo založeno 1. listopadu 2003 za finanční podpory Evropské unie (PHARE CBC). Jednalo se o zrcadlový projekt s rakouským partnerem GIZ - NET Gmünd - Schrems. Další činnost centra byla zajištěna díky přijetí žádosti do programu Phare CBC - Založení sítě impulsních center a pracovních skupin v rámci Euroregionu Silva Nortica. Hlavními aktivitami je **koordinace** veškerých přeshraničních aktivit v příhraničním mikroregionu Vitorazsko (<http://www.velenice.cz/?id=piccv&menu=menu7>, 15 .2. 2009).

V **Trhových Svinech** se také nachází turistické a kulturní informační centrum. Na svých webových stránkách <http://infocentrum.tsviny.cz/> poskytují například informace o ubytování, restauracích, dalších infocentrech v okolí.

Informační centrum **Horní Stropnice** www.horni-stropnice.cz

Informační centrum **Borovany** www.borovany-cb.cz, najdeme na Žižkově náměstí. Nabízí prohlídku kostela, kaple, lapidária barokních soch, turistickou známku kláštera Borovany a jiné služby infocenter.

Informační centrum a galerie **Římov**

Informační centrum **Kaplice**

6. 2. 2. 3 Sportovně-rekreační zařízení

Nové Hrady koupaliště i bazén postrádají. Nabízí 6 tělocvičen, stadion a dvě další zařízení pro tělovýchovu.

Za sportem se můžeme v **Kaplici** vydat na fotbalový stadion, tenisové kurty, sportovní haly a hřiště, koupaliště, squash a fitness, motokrosový areál nebo hasičské cvičiště.

Pro milovníky vody je v **Trhových Svinech** koupaliště. Nabízí také 2 hřiště, 1 tělocvičnu a jeden otevřený stadion.

V **Benešově nad Černou** je to těžké jak s kulturním zařízením, tak se sportovně-rekreačním. Mimo hřišť a tělocvičen je ale možné navštívit fitnesscentrum, koupaliště.

V **Českých Velenicích** můžeme zajít na koupaliště, 4 hřiště, 3 tělocvičny, otevřený stadion nebo další 3 zařízení pro tělovýchovu. Je zde areál stadionu s fotbalovým hřištěm, kuželnou, volejbalovými kurty a tenisovými kurty, sportovní halou, atletický ovál, skokanské a vrhačské sektory, fitcentrum, solárium, masáže, pedikúra i ubytovna.

V **Borovanech** mají krytý plavecký bazén s možností aqua-aerobicu, 14 hřišť, 4 tělocvičny. Zajít si tedy můžete na tenisové kurty, hřiště s plážovým volejbalem, do sportovních areálů s fotbalovými hřišti, běžeckou dráhou, hřištěm na basketbal. Využít je možné posilovnu, střelnici, ale také zajít na orientální tance či se věnovat sportovnímu rybolovu nebo golfu. Nedaleko Borovan se nachází Veterán muzeum Jílovice

Malonty nabízí 2 koupaliště, 4 hřiště, tělocvičnu nebo otevřený stadion. Koupaliště se nachází také v **Dolním Dvořišti**. Je zde 1 hřiště a 1 tělocvična. Koupaliště a několik hřišť nabízí také **Horní Stropnice, Dobrá Voda**

6. 2. 2. 4 Cyklostezky, naučné stezky a turistické trasy

Novohradsko je přímo stvořeno pro objevování na kole, pěšky, na lyžích či na koňském hřbetě. Setkáváme se stezkami naučnými, cyklostezkami i pěšími i běžeckými tratěmi. Možností je opravdu mnoho. Nabízí se sice náročnější terén, ale zato v krásné přírodě. (Příloha 17)

6. 2. 2. 5 Kulturně-společenská zařízení

Stejně tak, jak tomu bývá ve většině větších měst, tak i v Novohradsku nabízí především větší města rozmanitější zábavu než vesnice. Na vesnicích se nabízejí především hospůdky se stálými štamgasty, ale v těchto prostorách se také konají bály v podobě pyžamových bálů, dožínky, masopustní oslavy či poutě. Cenová hladina a nabídka nebývá tak velká jako ve větších a turisticky vyhledávaných městech.

V **Kaplici** je veřejná knihovna i s pobočkami zastoupena 3krát. Možnost je navštívit i místní kino. Žádné multikino ani divadlo zde neexistuje. Za kulturou však můžete zajít i do galerie či navštívit historickou expozici Kaplicka. Mezi další kulturní zařízení Kulturní dům a Slovanský dům. Pro děti a mládež je v Kaplici Dům dětí a mládeže s nabídkou letních táborů, kroužků a kurzů, ale také kurzy pro dospělé jako jóga, výuka jazyků, kurz keramiky či kreativní kurz tvorby.

V **Trhových Svinech** je také zastoupena knihovna i s pobočkami 3krát. K návštěvě slouží kino nebo kulturní zařízení.

V **Nových Hradech** najdeme jednu knihovnu, kino, ale také galerii a tři kulturní zařízení.

V **Benešově nad Černou** je to s kulturními zařízeními horší. Kromě několika sakrálních staveb, knihovny či baru moc kulturně společenských zařízení navštívit nemůžeme.

České Velenice nabízejí knihovnu a kino a také další 3 kulturní zařízení např. KD Beseda.

Knihovna a její pobočky mají v **Borovanech** zastoupení 5krát. Zavítat lze do místního kina či muzea. Děti a mládež mohou navštívit středisko pro volný čas.

Malonty mají 1 knihovnu a 1 další kulturní zařízení. Kromě knihovny nenabízí **Dolní Dvořiště** žádné kulturní zařízení. Přestože je **Žár** malý, může se pyšnit knihovnou a muzeem

6. 2. 3 Všeobecná infrastruktura

6. 2. 3. 1 Doprava

Silniční síť

Silniční dopravní síť není v regionu příliš rozvinutá. Nejvýznamnější silnice je silnice č. II/156 spojující Nové Hrady s Českými Budějovicemi a dále pak silnice č. E55 spojující Kaplici s Českými Budějovicemi. Ostatní komunikace mezi jednotlivými obcemi na Novohradsku jsou silnice III. třídy.

Mezi nejvýznamnější sídelní centra v regionu patří Trhové Sviny, České Velenice, Nové Hrady a Kaplice. Na rakouské straně jsou to pak města Gmünd, Weitra. Všechna tato centra jsou mezi sebou propojena silnicemi II nebo III. třídy. Dopravní

vzdálenosti se pohybují do 30 km (<http://www.novohradsko.com/orientace-dopravni-spojeni.html>, 6. 2. 2009).

Některé silnice:

- II/154 Kaplice – Benešov nad Černou – Nové Hrady – Třeboň
- II/156 České Budějovice – Trhové Sviny – Nové Hrady – České Velenice
- II/158 Kaplice – Malonty – Pohorská Ves
- Silnice III. třídy
- Místní a účelové komunikace

Stavba R3 0312 je rozdělena na dva úseky 0312/I a 0312/II v celkové délce 15,550 km. Stavba 0312 Kaplice nádraží – státní hranice je částí uceleného dálničního tahu dálnice D3 Praha – České Budějovice. Na úseku z Českých Budějovic na státní hranici v Dolním Dvořišti tyto původní úseky představují více než polovinu z celkové délky 38,3 km (tj. 52,2%). Komunikace má v těchto úsecích nevyhovující šířkové parametry, z větší části doplněna alejemi vzrostlých stromů na hraně vozovky, s velkým množstvím jak liniových, tak především bodových dopravních závad. Křižovatky jsou vesměs bez odbočovacích a připojovacích pruhů, často s velmi omezenými rozhledovými poměry. Možnost předjíždění v celé délce je velmi omezená. V několika úsecích dosahuje podélný sklon 12%. Část úseku silnice I/3 na průtahu řešeným územím prochází ochranným pásmem vodárenské nádrže Římov se zákazem ošetřování chemickými prostředky v zimním období. Tyto úseky vykazují velké množství dopravních nehod (<http://www.dalnice-d3.cz/index.php?t=buildpart&n=usek-clanek-technicky-popis-26&ofr=12>, 6. 2. 2009). (Příloha 18)

Dálnice D3 spojuje Prahu s jižními Čechami. Napojuje Tábořsko a Českobudějovicko. Na rakouské hranice pokračuje rychlostní silnicí R3, která se má napojit s rychlostní silnicí S10 v Rakousku. Některé Délka dálnice D3 a navazující rychlostní silnice R3 (úseky Třebonín – Kaplice a Kaplice – státní hranice jsou plánované jako R3, avšak s možností změny na D3) je přibližně 171,40 km a skládá se z 12 úseků (0301 až 0312) (Příloha 19). Rychlostní silnice R3 se má skládat ze tří úseků: R3 0311 Třebonín – Kaplice nádraží o délce 8,4 km, R3 0312/I Kaplice nádraží – Nažidla o délce 12,0 km a R3 0312/II Nažidla – Dolní Dvořiště o délce 3,6 km.

V současné době se předpokládá zahájení stavby v roce 2010. Některé úseky jsou v dnešní době v provozu, jiné ve výstavbě a některé plánované.

Železniční síť

Oblast Novohradsko leží na důležité železniční tepně – trati České Budějovice – České Velenice. Tato v regionu nejvýznamnější železniční trať je v současné době rekonstruována a elektrizována. Z Českých Velenic je pak tato trať napojena na rakouské dráhy a to na trať ne směru na Vídeň. Z Gmündu je pak dále možné využívat i místní regionální úzkokolejnou železnici, která spojuje města v rakouském příhraničí (<http://www.novohradsko.com/orientace-dopravni-spojzeni.html>, 6. 2. 2009).

6. 2. 3. 2 Různé

Půjčovna běžeckých lyží v Hojně Vodě s možností vypůjčení na 2 hodiny, 4 hodiny nebo celý den.

Návštěvníci mohou využít služeb **půjčovny kol**. Jedna se nachází na Dobré Vodě. Servis je poskytován v Trhových Svinech a Nových Hradech.

V Horní Stropnici je možné využít **sauny** každý den. Za tématickými **wellness** pobyty můžeme zajet do Lázníček v Terčíně Údolí nebo navštívit wellness hotel Rezidence.

Objevování Novohradsko se nemusí uskutečňovat jen pěšky či na kole, ale také ze sedla **koní**. Poskytovatelé jsou v Pohorské Vsi nebo v Malontech. Sportovní aktivity v podobě **fitnes** nabízí také sportovní hala v Nových Hradech. **Kuželky** si lez zahrát v Trhových Svinech. Možnost **sportovního rybolovu** je na řece Stropnici nebo Trhosvinenském potoku.

Na mnohých internetových stránkách se dočteme o charakteristikách jednotlivých oblastí a měst. Zajímavou a inspirující pro zpracování této kapitoly pro mě byla především stránka www.kraj-jihocesky.cz, kde se ve zveřejněném souboru, www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=18122&par%5Bview%5D=0 můžete dočíst podrobnější a odbornější charakteristiky. Tento soubor byl pro bakalářskou práci významným zdrojem informací.

6. 2. 4 Obyvatelstvo Novohradsko

Kolem roku 1918 v této oblasti převažovali Němci a Češi pohraniční oblasti nevyhledávali. Po roce 1945 nastaly na Novohradsku, Kaplicku i Trhvosvinensku velké změny. S odchodem bývalých obyvatel a s příchodem rozmanitých skupin dosídlenců se jihočeské příhraniční muselo vyrovnat. Muselo se vyrovnat také s Pohraniční stráží i s tunami ostnatého drátu. V letech 1951-1989 byly pro normální smrtelníky přístupné jen některé části Novohradských hor, velká území byla v nepřístupném hraničním pásmu nebo přímo mezi drátěnými ploty. Z mnoha vesnic se staly rozvaliny, přičemž trvale žijících lidí v Novohradských horách – oproti minulosti – je jen zanedbatelné množství (Kroupa, 2006: 13). Takto výstižně a dostatečně vystihuje Stanislav Kroupa ve své knize Hory pout zbavené, proč je Novohradsko a podhůří pro mnoho lidí utajené. Dále uvádí, že po roce 1989 se sice hory zbavily železných pout, jimiž byli lidé zastrášováni a odháněni, ale v počtu obyvatel se dostaly nad předválečnou úroveň jen města Kaplice, Velešín, Trhové Sviny a Borovany (Kroupa, 2006: 9). Až po roce 1989 se Novohradsko stalo přístupným.

Oblast Novohradských hor bývala především zemědělsky zaměřená. V minulosti byl průmysl zaměřen na sklárny, pily, železářnu či papírnu. Ve 20. století se na okrajích větších měst začaly budovat větší průmyslové podniky především v Nových Hradech, Trhových Svinech, Borovanech, Kaplici a Velešíně.

6. 2. 5 Předpoklady pro rozvoj CR

Obce mají dobré předpoklady pro rozvoj CR. Jestliže budou schopny vyplnit mezery v poskytovaných službách, zaměří se na zlepšení dopravní dostupnosti a zkvalitnění pozemních komunikací, dostaví chybějící vybavení a zajistí dostatečnou informovanost nestane se Novohradsko pouze oblastí, která dokáže přilákat návštěvníky, ale také si je udržet, získat příjmy z návštěvy a na oplátku návštěvníci získají pocit, že jejich vynaložené peněžní prostředky jim přinesly požadovanou míru uspokojení.

7 NÁVRH PRODUKTOVÉHO BALÍČKU

Zkoumanou oblast nejvíce navštěvují **mladí lidé** a **rodiny s dětmi**.

Je třeba přizpůsobit nový balíček tomuto segmentu. Nejčastějším účelem návštěvy je podle respondentů **rekreace** a **poznávání**. Za nimi jsou také možnosti **zábavy a sportu**. Nejvhodnější by bylo začlenit do balíčku rekreaci a poznávání v kombinaci se sportovním vyžitím. V Novohradsku se projevuje především forma výletního CR. Pro zvýšení doby pobytu osob v této oblasti, která by zároveň nepřipadala návštěvníkům příliš dlouhá, se jeví jako nejlepší varianta program, rozložený do maximálně **3 dnů**. Realizace by měla podle oblíbenosti návštěvy této oblasti probíhat v **letních měsících**, ale vhodná by byla realizace i na **začátku podzimu**, kdy už nebývají natolik vysoké teploty, že by účastníci neměli síly na pokračování v cestě. Největší návštěvnost je vykazována o víkendech. Pro zvýšení návštěvnosti i v pracovních dnech a současném zachování možnosti víkendových výletů, jsou nejvhodnějšími dny realizace **čtvrtek, pátek, sobota**. Jako nejlákavější činnosti respondenti uvedli **pěší turistiku, poznávání** a také **cykloturistiku, koupání a společenský život**. Především nějaké z těchto činností by měl balíček nabízet. Nejoblíbenějšími **atraktivitami** jsou **přírodní**. Vhodné by bylo zařadit do programu **také ostatní atraktivitu**, o kterých se možná tolik neví, ale za shlednutí stojí. Případný zájem respondenti projeví o aquapark či bazény nebo pobyty v přírodě. To je důvodem, proč balíček umožňuje návštěvu právě aquaparku, ale také ubytování nejen v hotelech na náměstí.

Na základě těchto údajů přichází v úvahu následující produktový balíček:

Balíček je určen především pro mladé lidi, ale také rodiny s dětmi a všechny ty, kteří mají rádi rekreaci v podobě aktivní dovolené v kombinaci s poznáváním, zábavou a sportem. Věková hranice není striktně vymezena, a proto se účastnit mohou všichni, kdo mají rádi delší procházky, pohyb na kole, koupání a poznávání různorodých atraktivit.

Program je rozvržen do 3 dnů, které představuje čtvrtek, pátek a sobota. Období realizace je poměrně široké a program se uskutečňuje každý týden od začátku července až do října.

Doprava je zajištěna autokarem, který bude použit při přepravě na mezi jednotlivými body. Za potřebí jsou kola, jejichž přepravu zajišťujeme, a která budou využívána v průběhu programu. Možné je po předchozí domluvě sjednat vypůjčení kol nebo vzít s sebou kola vlastní.

Ubytování se uskuteční v předem stanovených ubytovacích zařízeních, které nejlépe vyhovují trase a jsou dostatečně atraktivní i z hlediska trávení volného času. Volba stravování záleží na každém dle libosti. V ceně jsou zahrnuty snídaně a večeře v ubytovacích zařízeních. Obědy či další stravování je individuální, kdy lze využít doporučených stravovacích zařízení.

Přeprava se uskuteční autobusem z Českých Budějovic, Merkury centra, č. zastávky 33 směrem na Dolní Dvořiště. Počet účastníků je omezen na 18 osob.

Balíček je možné zakoupit v cestovních kancelářích v Českých Budějovicích, Českém Krumlově, Nových Hradech, ale i jinde po celé České republice. Více informací je možné najít i na webových stránkách www.krizemkrazem.cz nebo na internetových stránkách jednotlivých cestovních kanceláří.

1. DEN (čtvrtek)

Odjezd v 8:00 z autobusového nádraží v Merkury centru směrem na Dolní Dvořiště. Během cesty bude k vidění most s částí koleje koněspřežné dráhy v Holkově u Velešína. Mezi Skoronicemi a Dolním Dvořištěm navštívíme Muzeum koněspřežné dráhy v Bujanově. Cesta pokračuje autobusem do Dolního Dvořiště odkud je odjezd na kolech po trase přibližně 20 km: Dolní Dvořiště – Svatý Kámen – Rychnov nad Malší – Louzek – Ješkov – Zámeček Schrötter – Kaplice.

	K vidění budou:
V Dolním Dvořišti navštívíme:	kostel sv. Jiljí možnost občerstvení (restaurace Selský Dvůr)
Svatý Kámen	poutní kostel, zasvěcený Panně Marii Sněžné

šestiboká kaple z roku 1706, postavená nad pramenem s léčivou vodou

Mezi Svatým Kamenem a Rychnovem nad Malší stojí 6 kapliček

Rychnov nad Malší

kostel sv. Ondřeje

morový sloup a kašna na náměstí

Louzek

zřícenina hradu

Zámeček Schröter

možnost občerstvení

Kaplice

gotický kostel sv. Petra a Pavla

kostel sv. Floriána

renesanční radnice

kašna na náměstí se sloupem

kaple sv. Josefa a Barbory

možnost občerstvení – Zlatý Kříž, Slovanský Dům, restaurace U Sedláčků

Pokračujeme pěšky: Kaplice - Blansko - přehrada na Černé (Soběnovská vodní nádrž) - zřícenina hradu Sokolčí – Hradiště (občerstvení v restauraci Mexico).

Z Hradiště pokračujeme autobusem - Benešov nad Černou - Pohorská Ves – Pohoří na Šumavě - Lesovna Žofín (možno výletu Žofínský prales nebo vodní nádrž Zlatá Ktiš)

		přibližné km	pouze cesta
Autobus:	ČB – Bujanov – Dolní Dvořiště	42 km	40 min
	Hradiště – Benešov - Pohorská – Lesovna		
	Žofín	22 km	38 min
Kolo:	Dolní Dvořiště – Kaplice	20 km	120 min
Pěšky:	Kaplice – Sokolčí - Hradiště	10 km	150 min

2. DEN (pátek)

Začínáme na kole:

Lesovna - Černé Údolí – Hojná Voda. Na cestě bude k vidění Starý Holand (kříž), Mlýnský rybník, Staré Hutě (kaple), Kuní hora.

Z Hojných Vod trasa pokračuje pěšky na Kraví horu (rozhledna). Dále z Hojných Vod na kole do Dobré Vody. V Dobré Vodě zastávka na shlédnutí kostela Nanebevzetí Panny Marie. Odtud dál na kole do Horní Stropnice. V Horní Stropnici možnost občerstvení (Veřejné stravování Václav Vlček). Z Horní Stropnice cesta pokračuje autobusem, až před vstupem do Terčina Údolí. Odtud pěšky naučnou stezkou Terčino Údolí a zastávky u jednotlivých zajímavostí. Ubytování budeme přímo v Terčině Údolí ve wellness penzionu Tereziiny Lázně.

Autobus:	Horní Stropnice – Terčino Údolí	6 km	10 min
Kolo:	Lesovna – Hojná Voda	10 km	50 min
	Hojná Voda – Horní stropnice	4 km	20 min
Pěšky:	Hojná Voda – Kraví Hora	2 km	30 min
	Okruh Terčino Údolí – 12 zastávek	7 km	105 min

3. den (sobota)

Po snídani odjezd autobusem do Nových Hradů, kde je plánován na celé dopoledne program - prohlídka státního hradu Nové Hrady, Rezidence, Radnice, Zámek, Kovárny, Buquoyské hrobky, kostela sv. Petra a Pavla, Zámecký park. Po obědě cesta pokračuje autobusem do Gmündu přes České Velenice. V Gmündu návštěva aquapark Sole-Felsen-Bad, který nabízí několik bazénů, sauny různých druhů, různé masáže nebo například vířivé koupele, solné jeskyně a další.

Při návratu z Gmündu do České republiky je v plánu zastávka u tvrze Žumberk. Možnost občerstvení v místní restauraci. Přes Trhové Sviny pokračuje trasa k Parku exotických zvířat nedaleko Dvorce.

Autobus:	Terčino Údolí – Nové Hrady	2 km	5 min
	Nové Hrady – Gmünd	15 km	25 min
	Gmünd – Žumberk	26 km	40 min
	Žumberk – Park exotických zvířat	15 km	20 min

Přehled cen

Přeprava autobusem

Autobusová doprava

Vinohradská 45

120 00 Praha 2

vůz značky Iveco s 20 místy

16 Kč/1 km

<http://www.autobusova-doprava.info/a/kontakty>

Půjčení kol

pan Šulista

Dobrá Voda

150 Kč/den, na více dnů 130 Kč

Ubytování

- Lesovna Žofín

Tabulka 3: Ceník ubytování platný od 27. 4. 2009

Apartmán s terasou (p. č. 1, 2,3) <i>(2 místnosti, 2 pevná lůžka, 1-2 lůžka na rozkládací pohovce, WC, koupelna)</i>	1-3 osoby	1.500,- Kč/noc *
	4 osoby	1.700,- Kč/noc *
Apartmán s přístupem na balkon (p. č. 4, 5) <i>(3 místnosti, 4 pevná lůžka, 1-2 lůžka na rozkládací pohovce, WC, koupelna)</i>	1-4 osoby	1.800,- Kč/noc *
	5 osob	2.000,- Kč/noc *
	6 osob	2.100,- Kč/noc *
Třílůžkový pokoj (p. č. 6) <i>(WC, koupelna)</i>	1 osoba	1.000,- Kč/noc *
	2 osoby	1.100,- Kč/noc *
	3 osoby	1.200,- Kč/noc *
Čtyřlůžkový pokoj (p. č. 10) <i>(2 místnosti, 4 pevná lůžka, WC, koupelna)</i>	1-3 osoby	1.400,- Kč/noc *
	4 osoby	1.500,- Kč/noc *
Dvoulůžkový pokoj (p. č. 7, 8, 9) <i>(WC, koupelna)</i>	1 osoba	1.000,- Kč/noc *
	2 osoby	1.100,- Kč/noc *

Zdroj: <http://www.lesovnazofin.cz/content/view/27/35/>, 17. 3. 2009

ceny v tabulce jsou uvedeny bez stravování

polopenze (výběr předem ze tří jídel) 220,- Kč/osoba/den

děti od 6-ti do 10-ti let 180 Kč/den

- Wellness penzion Tereziiny Lázníčky, Terčino Údolí

Tabulka 4: Ceny ubytování platné od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009

V ceně ubytování je zahrnuta snídaně a 1x vstup do sauny (60 minut) během pobytu

	1.5.-30.8.	1.9. – 31.10. 1.4. – 30.4.	1.11. – 31.3.
<i>Jednolůžkový pokoj</i>	750,-Kč / noc	650,- Kč / noc	550,- Kč / noc
<i>Dvoulůžkový pokoj</i>	1.300,-Kč / noc	1.100,- Kč / noc	900,- Kč / noc
<i>Apartment hraběte Buquoye (3 lůžka)</i>	2.150,-Kč / noc	1.850,- Kč / noc	1.550,- Kč / noc
<i>Apartment hraběnky Terezie (3 lůžka)</i>	2.050,-Kč / noc	1.750,- Kč / noc	1.450,- Kč / noc
<i>Přistýlka</i>	390,-Kč / noc	330,- Kč / noc	270,- Kč / noc

Zdroj: <http://www.laznickynh.cz/cenik.php>, 17. 3. 2009

Stravování

- Lesovna Žofín polopenze (výběr ze tří jídel) 220,- Kč/osoba/den
děti od 6-ti do 10-ti let 180 Kč/den
- Tereziiny Lázníčky

Tabulka 5: Ceny stravování v Tereziiných Lázníčkách

		<i>cena</i>
<i>Doplatek na polopenzi</i>	<i>formou 3-chodového menu (polévka, hlavní chod, salát nebo dezert) včetně jednoho nápoje dle vlastního výběru</i>	150,- Kč / den
<i>Doplatek na plnou penzi</i>	<i>formou 3-chodového menu (polévka, hlavní chod, salát nebo dezert) včetně jednoho nápoje dle vlastního výběru</i>	240,- Kč / den
<i>Dítě do 12 let</i>		40% sleva z uvedených cen

Zdroj: <http://www.laznickynh.cz/cenik.php>, 17. 3. 2009

Doporučená stravovací zařízení

- Restaurace Selský Dvůr, Dolní Dvořiště individuálně
- Zámeček Schröter, Kaplice individuálně
- Zlatý Kříž, Slovanský Dům, restaurace U Sedláčků, Kaplice individuálně

- Restaurace Mexico, Hradiště individuálně
- Veřejné stravování Václav Vlk, Horní Stropnice individuálně

Vstupy

- Muzeum koněspřežné dráhy v Bujanově děti do 15 let 5 Kč
dospělí 15 Kč
- Státní hrad Nové Hrady

Tabulka 6: Přehled vstupného na státní hrad Nové Hrady

	I. Trasa	II. Trasa	I. + II. Současně
Plné vstupné Prohlídka s českým výkladem	70 Kč	50 Kč	100 Kč
Snížené vstupné (děti od 6 do 18 let, studenti do 26 let po předložení průkazu) Prohlídka s českým výkladem	40 Kč	30 Kč	55 Kč
Snížené vstupné II - senioři starší 65 let (senioři ročník narození 1943 a starší) Prohlídka s českým výkladem	50 Kč	40 Kč	70 Kč
Rodinné vstupné (2 dospělí + max. 3 děti) Prohlídka s českým výkladem	180 Kč	130 Kč	250 Kč
Plné vstupné Prohlídka s příplatkem za cizojazyčný výklad	130 Kč	90 Kč	180 Kč
Snížené vstupné (děti od 6 do 18 let, studenti do 26 let po předložení průkazu) Prohlídka s příplatkem za cizojazyčný výklad	70 Kč	50 Kč	90 Kč
Snížené vstupné II - senioři starší 65 let (senioři ročník narození 1943 a starší) Prohlídka s příplatkem za cizojazyčný výklad	110 Kč	80 Kč	150 Kč

Zdroj: <http://www.hrad-novehrady.eu/vstupne/>, 17. 3. 2009

- Aquapark v Gmündu

Tabulka 7: Přehled vstupného do aquaparku

Sole-Felsen-Bad		nur Bad	Bad & Sauna
Erwachsene	2 Stunden	8,50 €	11,00 €
	4 Stunden	12,00 €	14,80 €
	Tageskarte	16,00 €	18,90 €
Jugendliche (6-15 Jahre)	2 Stunden	5,00 €	8,50 €
	4 Stunden	7,00 €	11,00 €
	Tageskarte	9,90 €	14,00 €
Kinder (unter 6 Jahre)	zahlen nur 2,00 €		6,00 €
Zeitüberschreitungen pro angefangene 1/2 Stunde	Erwachsene		1,50 €
	Kinder/Jugendliche		1,00 €

Zdroj: <http://www.sole-felsen-bad.at/>. 17. 3. 2009

- Park exotických zvířat

Dospělí	60 Kč
Děti	30 Kč

Vybrané zajímavosti

Muzeum koněspřežné dráhy v Bujanově

Provozní doba květen – říjen

Sobota – neděle: 9:00 – 16:00 hodin

Vstupné   děti do 15 let 5 Kč
                       dospělí 15 Kč

Toto malé muzeum bylo otevřeno v létě roku 1995 v těsné blízkosti dodnes zachovalé staniční budovy, v objektu bývalého strážního domku. Vzniklo díky aktivitě Obecního úřadu v Bujanově, ve spolupráci se Spolkem pro uchování koněspřežky a Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích. V bujanovském muzeu koněspřežné dráhy lze nalézt informace o historii této unikátní technické památky, jež vznikla v první polovině 19. století. Byla první na evropském kontinentě a spojovala České Budějovice s Lincem. V muzeu se rovněž nacházejí dokumenty o dochovaných objektech na území okresu Český Krumlov (http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/soucas/t_mkdbuj.htm, 3. 2. 2009). Možnost prohlídky zajištěna po předchozí domluvě.

Lesovna Žofín

Objekt byl citlivě, avšak kompletně rekonstruován do podoby moderního horského penzionu s plným vybavením. Je umístěn v samém srdci Novohradských Hor, nedaleko od naší nejstarší přírodní rezervace Žofínský prales.

Penzion nabízí služby ubytování, restaurace, sportovního i turistického vyžití. Jeho umístění a **celoroční provoz** nabízí spoustu zajímavých možností při Vaší rekreaci (<http://www.lesovnazofin.cz/>, 16. 3. 2009).

Wellness penzion Tereziiny Lázníčky (více informací na <http://www.laznickynh.cz/>)

Ubytování   Stylově zařízené dvoulůžkové a třílůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením, pojmenované dle stylu zařízení

Wellness služby	Kosmetický salón, relaxační procedury, sauna, masáže, aromaterapie, reflexní terapie, rašelinové obklady, skořicové zábaly a jiné.
Stravování	Restaurace s nabídkou domácích i světových specialit. (http://www.laznickynh.cz/ubytovani.php , 3. 2. 2009).

Aquapark Gmünd (více informací na www.sole-felsen-bad.at)

Aquapark těsně za hranicemi České republiky nedaleko Českých Velenic nabízí několik bazénů, saun (například achátová, krystalová, ametystová, solná), máčecí vanu, parní lázeň, solárium, různé druhy masáží, jeskyní a jiné další zařízení pro relaxování, uvolnění a zábavu.

Obecně prospěšná společnost **Park exotických zvířat o. p. s. Dvorec**

Zabýváme se chovem vzácných druhů exotických zvířat. Naší specializací je: chov kočkovitých šelem, chov primátů, chov plazů, afrických a asijských kopytníků. Mimo naši specializaci chováme další druhy: šakaly čabrakové, medvěda hnědého, medvídkovité šelmy, velké papoušky rodu ara a mnoho dalších druhů (<http://www.zoodvorec.cz/zvirata.html>, 16. 3. 2009). Otevřeno je:

květen - srpen 9:00 - 18:00

září - říjen 9:00 - 17:00

8 NAVRHOVANÁ ZLEPŠENÍ

Na základě výsledků z provedeného terénního šetření chci doporučit možná zlepšení:

- S ohledem na převažující formu CR podle věku účastníků na Novohradsku převládá CR mládeže a rodin s dětmi. Bylo by tedy vhodné zaměřit se na uspokojování potřeb a přání především těchto skupin, aby se rádi vraceli, poznali zlepšení a svou spokojenost a dobré zkušenosti slovně šířili prostřednictvím vyprávění zážitků svým známým, čím by zvětšovali okruh lidí, kteří o Novohradsku a jeho podhůří vědí a motivovali je také k návštěvě.
- Z oblasti dosaženého vzdělání se na Novohradsku pohybují všechny zmíněné kategorie osob. Největší zastoupení má středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Vyskytují se zde ale všechny skupiny, proto by se měl klást důraz nejen na programy pro děti, rodinné výlety, naučné stezky a semináře, ale také odborné diskuze a projednávání různorodých témat a současných problémů.
- Z dotazníků vyplynulo, že destinace je navštěvována především lidmi z Jihočeského kraje. Místní si jistě dobře uvědomují krásu a jedinečnost přírody a opakovaně tráví volné chvílky právě v této oblasti. Na druhou stranu z dotazníku určených ubytovacím zařízením vyplývá, že jsou využívána především lidmi ze Středočeského kraje a Severních Čech. (Příloha 41). Na základě těchto údajů lze vyvodit, že Novohradsko je navštěvováno především kvůli přírodě, a proto je nezbytné činit takové zásahy při budování stezek a výstavby různých zařízení, které by co nejméně narušili dosavadní ráz a snažit se vyzdvihnout jako svou prioritu klid, pohodovou rekreaci, přírodu a čisté ovzduší, které se ostatním zachytí v povědomí v souvislosti s touto destinací.
- Jednoznačnou dominantní oblastí je město Nové Hrady, podle kterého se také Novohradské hory jmenují. To, že je toto město v dobrém povědomí ale neznamená, že by se nemělo zabývat svou propagací a zlepšováním infrastrukturní vybavenosti pro spokojenost nejen návštěvníků, ale i místních obyvatelů. Ostatní města a obce by se měly svým zdokonalováním zabývat také, aby si zvýšily návštěvnost a celkovou atraktivitu. Vhodné by bylo vytvoření společné koncepce,

do které by se zapojila všechna města a systematicky spolupracovala na rozvoji celého Novohradsku jako celku a společně využívala zkušenosti, myšlenky a nápady.

- Jednoznačný převažující druh CR se na Novohradsku neprojevil, nejčastějším účelem návštěvy se stalo poznávání společně s rekreačním CR. Za těmito činnostmi se ještě objevila zábava se sportem. Bylo by proto vhodné, navodit příjemnou atmosféru při trávení rekreace a poskytovat zajímavé informace zájemcům při poznávání nových atraktivit. Města by měla zajistit dostatečný rozsah požadovaných služeb, ať už stravovacích, ubytovacích, zřídit rychlá občerstvení, na frekventovaná místa umístit informační tabule ohledně lokalizace ubytovacích a stravovacích zařízení, využití dopravních prostředků, typy na výlety, přehled atraktivit, vyskytujících se v blízkosti a značené stezky pro pěší, cyklisty a běžkaře společně s akcemi v daném období, ať už představení, koncerty, tradiční slavnosti či jiné.
- Více než ¾ návštěvníků dávají přednost individuálnímu programu. Jejich možné usměrňování žádoucím směrem můžeme ovlivnit pomocí uvedených nápadů v předchozím bodu. Návštěvníci této oblasti chtějí bezpochyby být pány svého času, bez předem daného plánu a trasy a sami navštívit atraktivitu, kterou si sami vybrali. Možné zlepšení bych viděla v poskytnutí informací u jednotlivých významných a nejnavštěvovanějších atraktivit především v podobě informačních tabulí či letáků. Tento zdroj nenucených informací by upozornil na další méně známé a pro neznalce této krajiny možná i nové atraktivity vyskytující se v nedalekém okolí a trasu, jak se k atraktivitám, o kterých neměli ponětí dostat. Jako doplňující informace by měla být uvedena možnost občerstvení či ubytování, možnost vypůjčení kola či činností, které mohou zájemci provozovat. Význam by také bylo více zviditelnit informační centra, kde by byli zaměstnání dostatečně kvalifikovaní pracovníci. Měli by se vyznat nejen v místních podmínkách, ale také umět poradit v cizích jazycích.
- Většina dotázaných stráví na území Novohradsku 1 nebo 2 dny bez přenocování. Každé město by se mělo snažit udržet si turisty alespoň pár dní a nestát se pouze místem, kudy projíždí. Potřebou by bylo zjistit, proč nezůstávají

v oblasti déle. Jedním z důvodů bude rozsah infrastruktury. Rada se objeví v otázce č. 16, která je zaměřena na nedostatky a otázce č. 22 hodnocení infrastruktury. Marné by nebylo inspirovat turisty již výše zmíněnými typy na výlety a kulturním programem například také pomocí městských rozhlasů.

- Novohradsko se projevilo jako oblast s celoročním výskytem turistů. Města by se neměla soustředit pouze na hlavní letní sezonu, ale aktivity, nabídky služeb a různé akce rozložit atraktivně do všech měsíců. Na své by si přišli milovníci tepla v létě, vyznavači zimních sportů, ale i milovníci pěší turistiky a cykloturistiky v příjemných jarních a podzimních teplotách.
- Na Novohradsku převažují jednodenní nebo dvoudenní výlety ze strany Jihočechů nebo pobyty od tří přenocování výše od lidí mimo Jižní Čechy bez většího projevu zájmu o vyloženě prodloužené víkendy. Vhodné by bylo zaměřit se na tvorbu jednodenních nebo dvoudenních výletů s doporučením ubytovacího zařízení. Dále na více denní pobyty zaměřené na poznávání jednotlivých měst, jejich okolí, přírody a atraktivit s možností vypůjčení kol nebo zabezpečení jiné dopravy, kdy by se návštěvou jednotlivých měst strávil počet dní dle zájmu turistů a pokračovalo by se do jiného místa.
- Největší zastoupení ve volbě nejlákavějších činností mají pěší turistika, poznávání a cykloturistika, koupání, společenský život a zábava. Jestliže návštěvníci shledají na Novohradsku dostatečnou možnost uplatnění těchto aktivit, bude jistě Novohradsko vyhledávanější. Na Novohradsku je mnoho možností pro realizaci právě pěší turistiky, cykloturistiky, ale také běžkování. Tato oblast se může pyšnit nejen přírodou, ale také mnohými atraktivitami. Protože o této oblasti mnoho lidí ani neví, nebylo by marné, kdyby se snažila zviditelnit pomocí reklamy například v rádiu nebo upoutávky s odkazem na webové stránky. Vybudování koupaliště či bazénu by ocenilo i místní obyvatelstvo.
- Záleží na konkrétním jednotlivci, kolik peněžních prostředků je ochoten utratit za svou dovolenou nebo volný čas. Příležitostí by mohla být požadovaná odpovídající kvalita vyhledávaných služeb. Jestliže pozná, že daná služba uspokojí potřeby a přinese spokojenost, nebude váhat ve vynaložení většího obnosu.

- Na Novohradsku převažuje motorizovaný CR, některé nedostatky byly shledány v dopravní infrastruktuře, bylo by tedy vhodné, zaměřit se silnice II. a III. třídy.
- Největší dominantou Novohradska je právě příroda a Novohradské hory, důraz by měl být kladen na ochranu přírody a vytváření sítě stezek a běžeckých tratí po místech, které by nenarušily krajinu.
- Vysoká návštěvnost přírodních atraktivit a jejich oblíbenost je prokazatelná. Avšak na druhou stranu jsou lidé nespokojeni s dostatečným množstvím služeb. Řešením by bylo zavést občerstvovací zastávky s odpočívadly na stezkách i ve městech.
- Nejvíce respondentů označuje přírodu a krajinu za to, co je nejvíce zaujalo a doporučili by svým známým. Existuje ale více těchto doporučení (Graf 5). Význam by mělo upozornit ostatní návštěvníky na ostatní atraktivitu, které jsou k vidění.
- Většina dotázaných je spokojena se současným stavem na Novohradsku. Zvýšit by se ale mohl počet ubytovacích a stravovacích zařízení společně s rychlým občerstvením nebo návštěvníky více informovat, kde tato zařízení najdou. S poskytováním turistických informací a značením stezek bylo také několik lidí nespokojeno, proto by bylo dobré zlepšit značení, na frekventovaných místech postavit informační tabule, reklamy na lavičkách ve městech nebo plakáty s těmito informacemi nebo přímo v restauračních zařízeních mít na stolech prospekty s možnými výlety, mapkami k atraktivitám, výčet stezek společně s kontakty na ubytovací zařízení, informační centra a kulturní akce.
- Požadavek na koupání už v této práci zjištěn byl a potvrzuje ho i Graf 6. Vybudování aquaparku by bylo značně finančně náročné, ale snaha o úpravu rybníků či přehrad ke koupání by jistě byla oceněna. Bazén by jistě volili nejen návštěvníci, ale i místní obyvatelé, výhodou by byl při nepříznivém počasí a mohl by být využíván celoročně. Podle informací ze Stavebního odboru v Kaplici bylo vydáno rozhodnutí o novostavbě pro rekreaci a sport (Příloha 20). Cena této stavby se pohybuje kolem 110 milionů a přestože bylo požádáno o dotace například z Evropské unie, nedostalo město potřebnou částku. Město se mělo účastnit ve výši 10 %. Výstavba se zatím neuskutečnila a získané peněžní

prostředky budou použity na obnovu městského parku v Kaplici společně s místním koupalištěm.

Novohradsko je typickou oblastí, která je navštěvovaná především kvůli přírodě a krajině. Využívané by mohly být pobyty v přírodě, o které projeví dotázaní zájem z 24 %. Zavedení kulturních programů v podobě koncertů či podobných akcí by vedlo ke spokojenosti i těch účastníků, kteří zrovna neholdují klidu a přírodě. Dotazovaní se přiklonili i k možnosti návštěv zoologické zahrady. Mnoho obyvatel Novohradska určitě neví, že 6 km od Trhových Svinů se nachází Park exotických zvířat. Investice do reklamy a zviditelnění této ZOO by přineslo peněžní prostředky samotné ZOO, ale i zvýšilo návštěvnost nedalekých atrakcí jako Buškův hamr u Trhových Svinů se svým muzeem hamernictví, tvrz Žumberk a Cukněstěj u Nových Hradů, státní hrad a zámek Nové Hrady nebo Terezino Údolí.

- Návštěvníci Novohradska pochází ve většině případech z Jihočeského kraje a mají sklon k 1 denním nebo 2 denním výletům, kdy volí ve většině případech ubytování u svých příbuzných a známých nebo možnost bez ubytování. Z dotazníků zaměřených na ubytovací zařízení vyplývá spíše přenocování od 3 nocí výše. Počet ubytovacích zařízení se jeví jako dostačující, ale důraz by měl být kladen na informovanost o nich co se týče umístění, dostupnosti, vybavenosti a kontaktech.
- Možným zlepšením by bylo, lépe se starat o dopravní infrastrukturu a také rozšíření nákupních možností.

9 PŘÍPRAVA A REALIZACE TERÉNNÍHO ŠETŘENÍ

Hlavním záměrem terénního šetření je zmapovat situaci na Novohradsku a na základě výsledků analyzovat očekávaný vývoj. Jako vhodný nástroj byl zvolen dotazník, protože zasáhne velký počet zkoumaných osob. Dotazník je sestavený zároveň tak, aby bylo možné analyzovat jednotlivé formy a druhy CR a zjistit, jaké se zde vyskytují či nevyskytují, a které v této krajině převažují. Dotazník je sestavený pro získání výsledků na téma bakalářské práce, pro zjištění současné situace, postojů návštěvníků a k navrhnutí možných zlepšení do budoucna.

Provádění dotazníkového terénního šetření probíhalo v letních a podzimních měsících 2008. Na základě testování dotazníků došlo k několika drobným změnám původní verze až k finální podobě, která je Přílohou 1. Bylo rozdáno přibližně 200 dotazníků, z nichž ke zpracování jich posloužilo 184. Dotazování probíhalo v oblasti Novohradska, protože návštěvníci přímo vědí co se jim líbí a co zde postrádají a druhou výhodou je, že lidé, kteří zde žijí mohou lépe zvážit to, co by přilákalo turisty. Proto byli lidé osloveni právě v Nových Hradech, Horní Stropnici, Benešově nad Černou, Kaplicí a Malontech. Dotazník se skládá z 27 otázek. Použité typy otázek:

- Uzavřené – kdy si dotázaný mohl vybrat z již daných variant
- Otevřené – kdy měl dotázaný možnost vyjádřit se vlastními slovy
- Dichotomické otázky - typu ano/ne, muž/žena
- Známkovací stupnice

Odpovědi první otázky tvoří větší města a obce, které zahrnujeme pod oblast Novohradska. Cílem je zjistit, jaké z těchto míst považují respondenti za nejatraktivnější. Cílem otázky č. 2 je zjistit, jaký druh CR v oblasti převažuje, co tedy bylo hlavním účelem návštěvy regionu. Otázka č. 3 je zaměřena na formu CR podle počtu účastníků a způsobu jejich organizování. Otázka č. 4 vypovídá o formě CR podle použitého dopravního prostředku. Pátou a šestou otázkou zjišťují formu CR z hlediska délky účasti. Jestli se jedná o výletní, krátkodobý, víkendový či dlouhodobý CR. Přičemž vycházím z počtu strávených dní a nocí v městech a vesnicích v otázce č. 1. Otázka č. 7 slouží ke zjištění, z jakého kraje pochází oslovení respondenti. Osmá otázka je zaměřena na formu CR podle ročního období, kdy výsledkem by měla být odpověď

na to, zda je tato oblast využívána pouze sezónně nebo celoročně. Z deváté otázky vyvozují odpověď na jednu ze stanovených hypotéz, že na Novohradsku je zájem o prodloužené víkendy. Potvrdit či vyvrátit hypotézu pomáhá také otázka č. 10, zda je z pohledu oslovených lidí oblast Novohradska vhodná pro trávení dovolené nebo prodlouženého víkendu a proč. Otázkou č. 11 zjišťují, co by návštěvníci nejraději na Novohradsku navštívili a viděli. Odpovědi by mi mělo pomoci při tvorbě produktového balíčku. Otázka č. 12 Navštívili byste tuto oblast znovu má podhalit předpoklad opětovné návštěvy. Cílem otázky č. 13 Co se Vám vybaví, když se řekne Novohradsko je zjistit, co se považuje za dominantu této oblasti. Otázka č. 14 Co Vás nejvíce zaujalo a doporučili byste svým známým by mi měla pomoci při sestavení produktového balíčku a naznačit co považují respondenti za nejatraktivnější. Jaké atraktivity jsou nejlákavější a za kterou se návštěvníci vydali naznačuje otázka č. 15. Pro zjištění nedostatků a možných zlepšení slouží otázka č. 16, ve které se táži, Co Vám zde chybělo. Otázka č. 17 odpovídá na to, jaké činnosti jsou z pohledu respondentů nejlákavější. Osmnáctou otázkou zamýšlím, co by návštěvníci nejvíce uvítali při návštěvě některého z měst. 19 a 20 otázka se týkají zvoleného ubytovacího a stravovacího zařízení. Otázky 21 až 23 hodnotí jednotlivé služby, infrastrukturu a rozvoj CR na Novohradsku. Cílem 24 otázky bylo zjistit, co by zvýšilo atraktivnost dané oblasti, kdyby zde našli a kvůli čemu by do této oblasti častěji jezdili. Otázka č. 25 naznačuje, kolik respondenti vynaložili do návštěvy. Otázky 26 až 28 prozrazují některé demografické údaje o dosavadním dokončeném vzdělání, věkovou skupinu a pohlaví oslovených lidí. Otázka č. 27 zároveň popisuje formu CR podle věku účastníků.

Většina otázek poslouží při sestavování produktového balíčku, který by byl vhodný, lákavý a atraktivní pro stávající i nové zájemce i pro trvale žijící místní obyvatele. Pomocí ostatních otázek zanalyzuji formy a druhy CR a jeho předpokládaný rozvoj. Ke zpracování dotazníků bylo využito programu Microsoft Excel. Získaná data byla převedena na procentní vyjádření a graficky znázorněna nebo znázorněna pomocí tabulek.

9. 1. Terénní dotazníkové šetření

Všechny zdroje tabulek a grafů v této kapitole pochází z vlastního šetření.

9. 1. 1 Demografické údaje respondentů

9. 1. 1. 1 Struktura respondentů podle pohlaví

Na vyplňování odpovědí v dotazníkovém šetření se podílel přibližně vyrovnaný počet mužů a žen. Ochotu odpovědět a spolupracovat projevilo 52 % žen a 48% mužů. (Příloha 21)

9. 1. 1. 2 Seznámení s věkovými skupinami respondentů

Nejvíce se na návštěvě Novohradska podílí ze 42 % mládež ve věku 16-25 let a současně rodiny s 42 % ve věku 26-55 let. Senioři ve věkové skupině 56 a více let mají zastoupení 9 % a děti do 15 let 7 %. Znamená to, že podle věku účastníků na Novohradsku převládá CR mládeže a rodin s dětmi. (Příloha 22)

9. 1. 1. 3 Seznámení s respondenty podle dosavadního nejvyššího dokončeného vzdělání

Ve zkoumané oblasti se z 52 % nacházejí lidé se středoškolským vzděláním zakončeným maturitní zkouškou. 14 % lidí dosáhlo vyššího odborného vzdělání. Na třetí pozici jsou lidé se základním vzděláním, jejichž zastoupení činí 13 %. 11 % oslovených osob má střední školu bez maturity a 10 % respondentů tvoří vysokoškoláci. Třináctiprocentní zastoupení lidí s dosavadním dokončeným základním vzděláním způsobilo dotazování ve všech věkových skupinách a to, že jejich středoškolské studium ještě nebylo dokončeno. (Příloha 23)

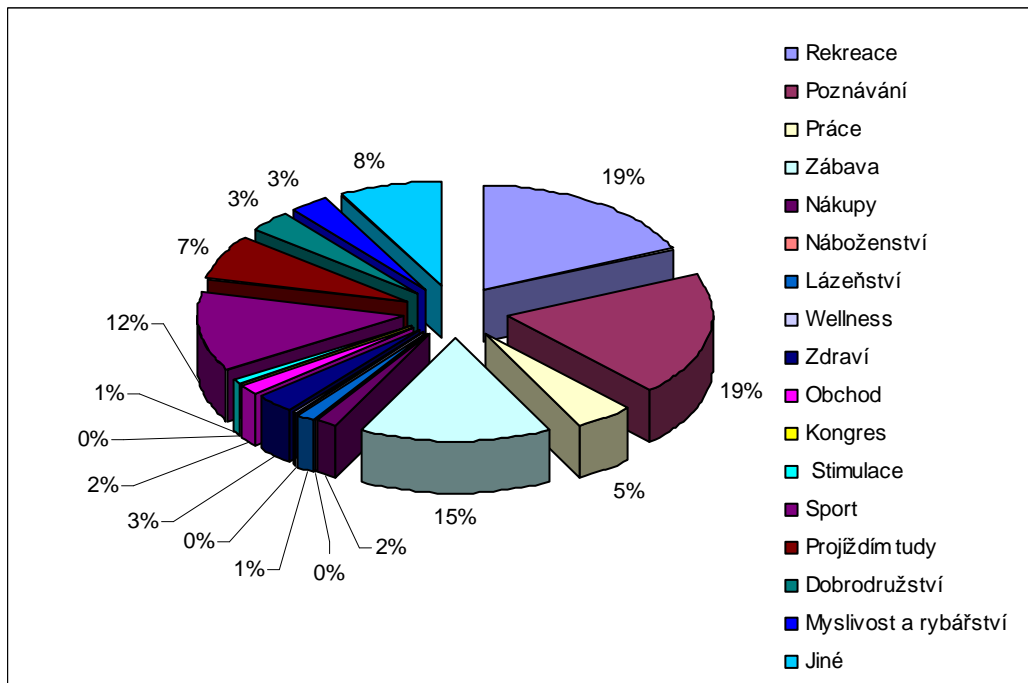
9. 1. 1. 4 Seznámení s respondenty podle regionů

Podle oslovených respondentů mají největší zastoupení lidé z Jihočeského kraje, kteří tvoří 88 %. Pětiprocentní zastoupení má Středočeský kraj. 4% návštěvníků přijela z Prahy. Ze sousedního kraje Vysočina přijely 2 % návštěvníků a 1% pochází z Ústeckého kraje. (Příloha 24)

9. 1. 2 Rekreační charakteristiky respondentů

9. 1. 2. 1 Účel návštěvy Novohradska a podhůří

Graf 1: Účel návštěvy

Nejčastějším účelem návštěvy regionu jsou s 19 % zastoupením rekreace a poznávání. Jelikož jsou hodnoty v % a zaokrouhleny na celá čísla, není v grafu vidět mírný rozdíl. Zatímco v tabulce hodnot, ze kterých byl graf vytvořen činilo poznávání 19,15 % rekreace činila 18,72 %. Tyto hodnoty jsou si velice blízké, proto za převažující formu CR volím obě možnosti, tedy poznávání a rekreaci. Hypotézu, že Na Novohradsku převládá rekreační CR nemohu jednoznačně potvrdit. Převládajícím druhem CR na Novohradsku je tudíž poznávání společně s rekreačním CR. Dalším významným důvodem návštěvy je zábava s 15 % a sport s 12%.

9. 1. 2. 2 Struktura respondentů podle počtu účastníků a způsobu organizování

Nejoblíbenější formou CR podle počtu účastníků a způsobu organizování byly zvoleny individuálně plánované návštěvy jednotlivců či malých skupin ze 77 %. 20 % návštěvníků volilo skupinovou návštěvu, kdy mohli využívat skupinových slev. Pouze

3 % osob navštívila tuto oblast masově s předpokladem daného programu, prohlídky pamětihodností a s možnou koupí suvenýrů. (Příloha 25)

9. 1. 2. 3 Počet dní a nocí strávených v některých obcích

Tabulka 8: Počet dní a nocí strávených návštěvníky ve vybraných obcích

Počet dní/nocí	1/0	2/0	2/1	3/2	4/3	5/4	7/6	10/9	14/13
Nové Hradky	43	3	14	6	5	3	3	4	0
Horní Stropnice	10	1	4	0	1	0	0	0	0
Benešov nad Černou	12	1	5	1	2	0	0	1	0
Pohorská Ves	10	1	2	1	0	0	0	0	5
Malonty	7	2	0	0	0	0	1	0	0
Kaplice	4	0	4	1	2	0	1	0	1
Dolní Dvořiště	10	3	2	2	0	0	1	0	0
České Velenice	10	2	2	0	0	0	0	0	0
Trhové Sviny	11	2	5	1	3	2	1	0	0
Žár	2	0	0	0	1	0	0	0	0

Legenda: výletní CR, krátkodobý a víkendový CR, dlouhodobý CR

Výsledky nejvýznamnějších odpovědí jsou zaznamenány v tabulce. Pro analyzování formy CR podle délky účasti jsou jednotlivé kategorie rozděleny barevně. 43 dotázaných uvedlo, že v Nových Hradech strávilo 1 den bez přenocování. Nejvíce lidí strávilo v Nových Hradech 2 dny a 1 noc. 4 dotázaní strávili v Nových Hradech 10 dní a 9 nocí. Většina z uvedených měst a obcí je navštěvována bez přenocování. Na základě informací v tabulce mohu potvrdit hypotézu, že Na Novohradsku převládá výletní CR.

9. 1. 2. 4 Návštěvnost podle ročního období

Novohradsko je nejvíce vyhledávané v letních měsících. 43 % dotázaných zvolilo léto jako období své návštěvy. 22 % uvedlo, že tuto oblast navštívilo na podzim. Oblíbenost poznávání této oblasti je na podzim a na jaře je velice vyrovnaná. Jaro se svými 21 % je třetím obdobím s nejčetněji se vyskytujícími návštěvníky. Zanedbatelná není ani návštěvnost v zimních měsících, která činí 14 %. Velice podobné údaje

vyplývaly také z druhého dotazníku. Výsledky poukazují na léto jako na hlavní sezónu, ale z výsledků také vyplývá, že Novohradsko je navštěvované celoročně. (Příloha 26)

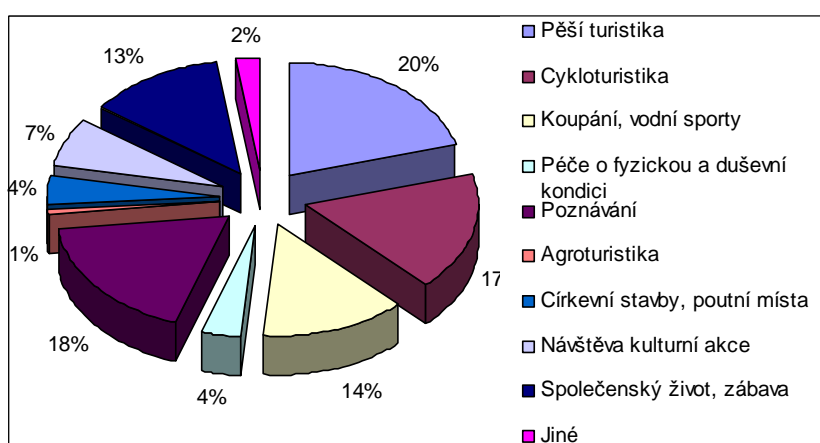
9. 1. 2. 5 Návštěvnost v průběhu týdne

Ze 46 % respondenti uvedli víkend, jako dobu, ve které navštívili Novohradsko. Jako dny s druhou nejvyšší návštěvností se s 26 % projevily pracovní dny. Jelikož je Novohradsko nejvíce navštěvované v letních měsících, mohu předpokládat, že v pracovních dnech je navštěvováno především z důvodu dovolené. Prodloužené víkendy uvedlo 16 % návštěvníků a svátky 12 %.

Z prvního dotazníku vyplynula vyšší účast Jihočechů, u kterých převládá výletní CR bez přenocování a tudíž nejvyšší návštěvnost o víkendech. Tyto údaje vedou k zamítnutí hypotézy, že na Novohradsku je zájem o prodloužené víkendy. Z dotazníku zaměřeného na ubytování, kdy převládají Středočeši a Severočeši, vyplývají údaje podobné, kdy víkendy a svátky jsou dny, které jsou nejvhodnější k návštěvě. U těchto lidí převládá dlouhodobý CR od 3 a více přenocování. Ani z druhého dotazníku tedy jasně nevyplývá, že o prodloužené víkendy je jednoznačný zájem, protože víkendy i svátky mají po 40 %. Při zvážení obou dotazníků spíše vyplývá varianta, že o prodloužené víkendy zájem není. (Příloha 27)

9. 1. 2. 6 Volnočasové aktivity

Graf 2: Nejlákavější činnosti

20 % dotázaných považuje za nejlákavější pěší turistiku. Druhou nejoblíbenější činností je s 18 % poznávání. Poznávání společně s rekreací bylo nejčastější účelem

návštěvy. Jako třetí nejlákavější činnost byla zvolena cykloturistika v 17 %. Jako vyhledávané se jeví také koupání 14 % a společenský život se zábavou 13 %. Návštěva kulturní akce je lákavá pro 7 % dotázaných. 4 % zastoupení má péče o fyzickou a duševní kondici společně s návštěvou církevních staveb a poutních míst. Na předposledním místě byla zvolena jiná možnost a za nejméně lákavou považují dotazování agroturistiku.

9. 1. 2. 7 Výše vynaložených prostředků

Největší zastoupení v kategorii vynaložených peněžních prostředků činí obnos do 3000 Kč. Tuto kategorii si zvolilo 38 % lidí. Značné zastoupení mají také vynaložené prostředky do 1000 Kč se svými 31 %. 17 % lidí utratilo částku do 5000 Kč a 14 % částku nad 5000. (Příloha 28)

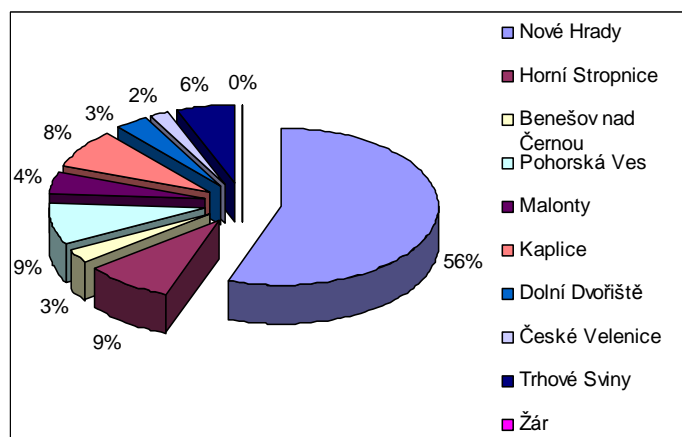
9. 1. 2. 8 Způsob dopravy do regionu

55 % respondentů zvolili auto jako dopravní prostředek, kterým se na Novohradsko dostali. 16 % využilo autobus. Po devíti procentech mají dopravní prostředky vlak a kolo. 7 % využilo chůzi a 4 % respondentů uváděla jiný dopravní prostředek, motocykl. Převažující formou CR podle zvoleného dopravního prostředku je tedy motorizovaný CR. (Příloha 29)

9. 1. 3 Názory a vyjádření respondentů

9. 1. 3. 1 Jakou oblast považují respondenti za nejatraktivnější

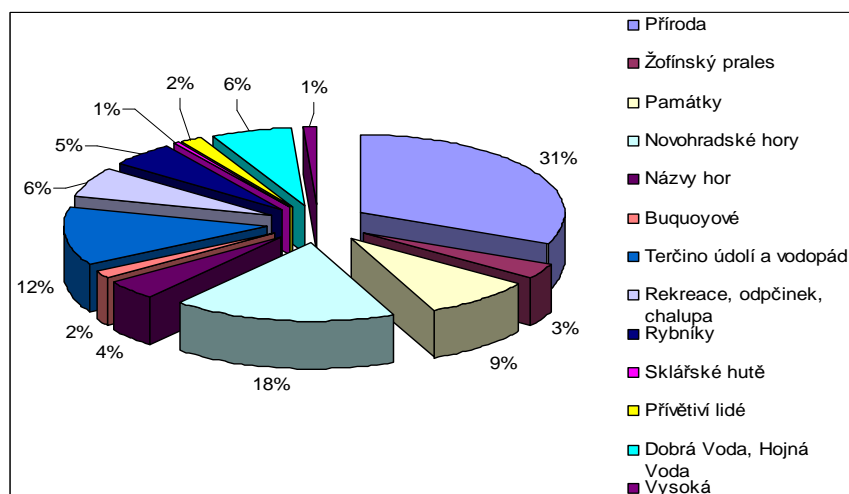
Graf 3: Nejatraktivnější oblast Novohradských hor

Jednoznačně nejatraktivnější, oblíbené a nejznámější je město Nové Hrady se svými 56 %. Před vyhodnocením dotazníků jsem se domnívala, že zastoupení Nových Hradů bude ještě vyšší, ale milým překvapením bylo zjištění, že Nové Hrady nejsou v celém Novohradsku jediným cílem všech. Za velmi atraktivní byly zvoleny i Horní Stropnice a Pohorská ves, obě s 9 %. Těsně za nimi se umístila Kaplice s 8 % a Trhové Sviny s 6 %. Malony mají zastoupení 4%, 3% získal Benešov nad Černou a Dolní Dvořiště, 2% České Velenice a žádný z dotázaných nevedl Žár jako nejatraktivnější oblast.

9. 1. 3. 2 Dominanta oblasti

Graf 4: Co se respondentům vybavilo při vyslovení „Novohradsko“

31 % dotázaných, se při vyslovení Novohradska vybaví příroda. Další dominantou pro tuto oblast jsou přímo Novohradské hory a to z 18 %. Znamé je také Terčino údolí se svým uměle vybudovaným vodopádem, na které si vzpomnělo 12 % oslovených.

9. 1. 3. 3 Nejoblíbenější atraktivity

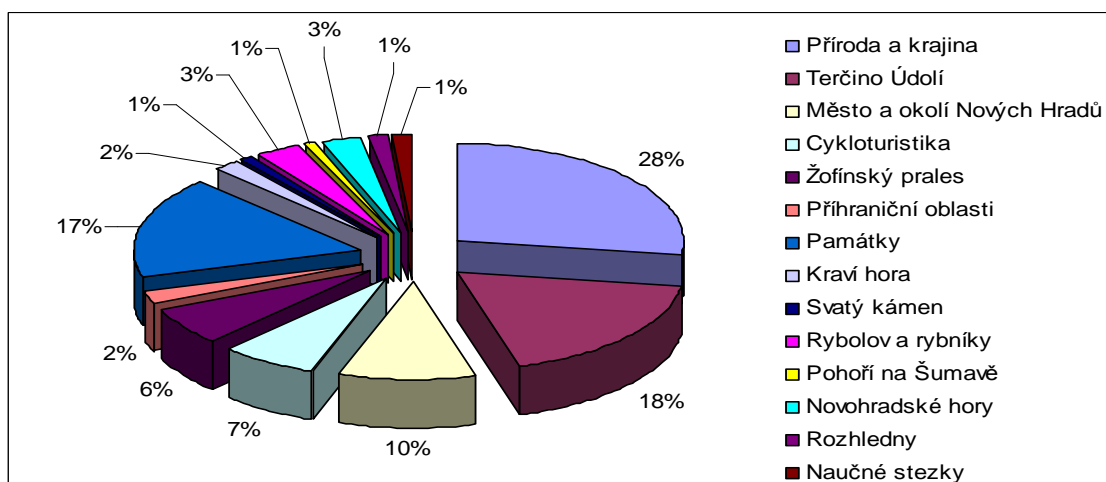
Za přírodní atraktivitou se vydalo 52 % respondentů. Jako nejčastěji zmiňovanou se stalo Terčino Údolí, rybníky, Žofínský prales a jednotlivé hory. 37 % respondentů rádo poznává kulturně historické atraktivity, především hrady, kostely, zaniklé obce, ale také rallye a Formanské slavnosti. 11 % přilákaly technické atraktivity jako rozhledny, přehrada, hamr nebo řemeslo na řece. (Příloha 30)

9. 1. 3. 4 Co by respondenti uvítali při návštěvě města

51 % respondentů by ocenilo, kdyby při návštěvě města našli typy na výlety. 30 % by vyhledal informační tabule a 11 % by využilo službu průvodce. Zbývajících 8 % zvolilo možnost jiné, kde uváděli především lepší služby, hospůdky, knižní průvodce nebo bankomaty. (Příloha 31)

9. 1. 3. 5 Doporučení respondentů

Graf 5: Doporučení respondentů

Na otázku, co respondenty zaujalo a doporučili by svým známým se z 28 % stala příroda a krajina, z 18 % Terčino Údolí a ze 17 % památky. Pro 10 % respondentů stojí za vidění město a okolí Nových Hradů. 7 % doporučuje cykloturistiku a 6 % Žofínský prales.

9. 1. 3. 6 Touha k poznávání

Na otázku, co ještě chtějí respondenti nejvíce vidět nebo ještě navštívit, odpověděli ze 40 % přírodu a 38 % památky. 19 % se chystá na prozkoumávání měst a jejich okolí a ostatní mají namířeno na rozhledny a stezky. (Příloha 32)

9. 1. 3. 7 Předpoklad opětovné návštěvy

Celých 97 % návštěvníků uvedlo, že by Novohradsko navštívilo znovu. Pouze 3 % by se už nevrátila. (Příloha 33)

9. 1. 3. 8 Vhodnost oblasti pro trávení dovolené a prodlouženého víkendu

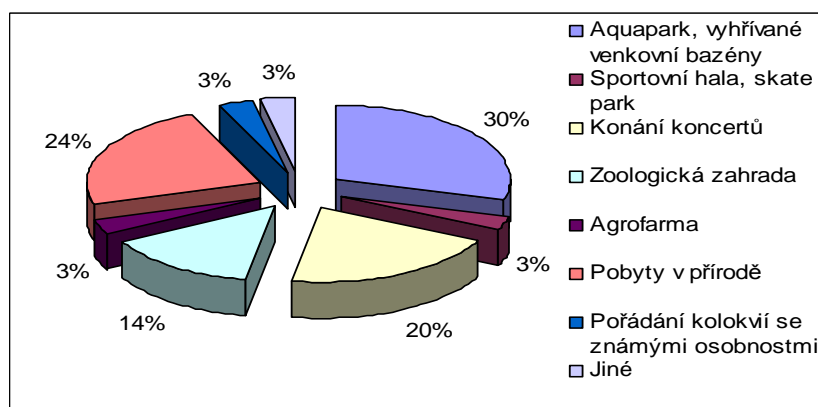
Přestože z grafu v Příloze 28 vyplynulo, že návštěvnost o prodlouženém víkendu je jen v 16 %, tak 90 % lidí si myslí, že tato oblast je vhodná pro trávení dovolené nebo prodlouženého víkendu. A jen 10 % s vhodností trávení dovolené nebo prodlouženého víkendu nesouhlasí. Přiklonila bych se k variantě, že respondenti se domnívají, že Novohradsko je vhodné pro trávení dovolené. Z ostatních grafů totiž vyplývá, že zájem je především o výlety o víkendech a dlouhodobější pobyty přes víkend a svátky nikoli však o prodloužené víkendy. (Příloha 34)

9. 1. 3. 9 Nedostatky oblasti

65 % oslovených je spokojeno se současnou situací na Novohradsku a při jejich návštěvě neshledali nic, co by jim chybělo. Dalších 15 % zcela nebylo spokojeno se službami. Nejčastěji zmiňovanými se staly ubytovací služby, restaurace a rychlé občerstvení, ale jeden dotázaný uvedl i bankomaty. Někteří považovali za nedostatečné turistické informace společně se značením stezek v 8 % případů. 5 % dotázaných postrádalo zábavu a 4 % chyběla přítomnost bazénu. (Příloha 35)

9. 1. 3. 10 Případný zájem

Graf 6: Případný zájem

Zajímalo mě, co by přilákalo ještě víc návštěvníků kdyby se zde vyskytovalo a kvůli čemu by byli ochotni přijet, kdyby zde bylo. 30 % lidí odpovědělo, že by uvítali aquapark nebo vyhřívané venkovní bazény. 24 % lidí by využilo pobyty v přírodě. Pro zvýšení atraktivnosti by přispělo i konání koncertů, které zvolilo 20 % oslovených. 14

% uvedlo zoologickou zahradu, jako motiv k návštěvě. 3 % zastoupení měla sportovní hala, skatepark, agrofarma, pořádání kolokvií se známými osobnostmi a jiné, kde dotazovaní uváděli divadlo a slavnosti.

9. 1. 4 Požadavky na infrastrukturu

9. 1. 4. 1 Zvolené ubytovací zařízení

Z předchozích grafů vyplynula převážná návštěvnost z Jihočeského kraje a převahou výletů což jistě vedlo k nejčteněji zvolené možnosti bez ubytování u 24 % případů a ve 20 % využití příbuzných a známých. Jako nejvíce vyžívané ubytovací zařízení se jeví penzion s 21 %. Menší zastoupení má kemp a tábořiště se 13 % a hotel s 10 %. Jako možnost jiné ubytování s 8 % uváděli respondenti širák a automobil. Nejmenší využití má ubytovna 4 %. (Příloha 36)

9. 1. 4. 2 Volba stravování

42 % dotázaných využívá restaurační zařízení. Vlastní stravování volí 38 % dotázaných. 11 % využilo rychlé občerstvení a 9 % se nestravovalo vůbec. (Příloha 37)

9. 1. 4. 3 Hodnocení služeb

Tabulka 9: Hodnocení služeb

	velmi dobře	dobře	špatně	Velmi špatně	neumím posoudit
Ubytovací služby	19	59	18	2	30
Stravovací služby	30	62	21	0	14
Služby pro motoristy	14	46	24	2	31
Služby pro cyklisty	29	43	12	6	34
Služby pro lyžaře	9	18	16	15	62
Cenovou úroveň služeb	15	48	23	3	32

Nejlépe ze všech nabídnutých možností hodnotí dotazovaní stravovací služby. Jako velmi dobré je označilo 30 dotázaných. Současně 62 dotázaných staví stravovací služby na dobrou úroveň. Jako špatně ze všech nabídnutých možností byly označeny služby pro motoristy a to 24 lidmi. 15 lidí za velmi špatné označilo služby pro lyžaře, ke kterým se současně 62 lidí vyjádřilo, že je nejsou schopni tyto služby posoudit.

9. 1. 4. 4 Hodnocení infrastruktury

Tabulka 10: Hodnocení infrastruktury

	velmi dobře	dobře	špatně	velmi špatně	neumím posoudit
rozsah a dostupnost ubytovacích kapacit	6	69	21	4	27
rozsah a dostupnost stravovací kapacity	17	67	28	1	16
dopravní infrastrukturu	3	63	39	4	19
parkoviště	15	65	27	11	20
hromadnou dopravu	5	28	30	18	48
vybavenost regionu pro sportovní aktivity	9	34	34	11	41
úroveň nákupních možností	5	36	37	20	31
společenské vyžití a zábava	3	38	38	15	36
vybavenost regionu pro rodiny s dětmi	7	34	25	14	45

Velmi dobře hodnotili návštěvníci ubytovací služby. K této otázce se ale vyjádřilo pouze 17 lidí. Avšak jako k dobré úrovni těchto služeb se přiklonilo už 67 oslovených. Jako dobře hodnocený byl 69 lidmi označen rozsah a dostupnost ubytovacích kapacit. 39 lidí označilo za špatnou dopravní infrastrukturu a těsně za ní byla 38 lidmi špatně ohodnoceno společenské vyžití a zábava. 20 lidí označilo za velmi špatnou úroveň nákupních možností a 48 lidí neumí ohodnotit hromadnou dopravu.

9. 1. 4. 5 Rozvoj CR

Tabulka 11: Rozvoj CR

	velmi dobře	dobře	špatně	velmi špatně	neumím posoudit
péče o památky	27	66	9	9	18
poskytování informačních služeb	20	65	24	6	14
orientační značení	32	70	10	5	11
péče o životní prostředí	18	70	21	5	14
bezpečnost návštěvníků	20	64	16	6	25
programy pro volný čas	8	33	29	13	46
obchodní služby	9	54	34	5	29
vztah místního obyvatelstva k návštěvníkům	12	58	13	12	18

32 lidmi bylo velmi dobře ohodnoceno orientační značení, které bylo současně 70 lidmi oznámkováno jako dobré. 70 lidí současně uvedlo, že na dobré úrovni je péče o životní prostředí. 34 lidmi byly špatně hodnoceny obchodní služby. Za velmi špatné zvolilo 13 lidí programy pro volný čas. Programy pro volný čas současně neumělo posoudit 46 lidí.

9. 2 Dotazníky směřované na ubytovací zařízení

Prostřednictvím e-mailů jsem oslovila 19 ubytovacích zařízení v Novohradských horách. Vybrala jsem si penziony, hotely i campy. Na dotazník odpověděla pouze třetina oslovených, avšak v některých odpovědích se shodují. Dotazník je součástí Přílohy 2. Skládá se z 5 otázek, jejichž odpovědi mají napomoci zmapování situace, potvrzení či vyvrácení hypotéz a při tvorbě produktového balíčku.

Převažující počet dní přenocování (Příloha 38)

Podle oslovených ubytovacích zařízení, je jednoznačný zájem o delší pobyty nad 3 přenocování. Všechna ubytovací zařízení, která se vyjádřila k této otázce se shodla na této odpovědi. Podle délky účasti se tedy jedná o formu dlouhodobého CR. Tento graf, vede k jednoznačnému vyvrácení H1: Na Novohradsku převládá výletní CR.

Volba ubytování v průběhu týdne (Příloha 39)

Vyrovnaná je návštěvnost především o víkendech a ve svátcích, kdy hodnoty obou odpovědí dosahují 40 % účasti právě v tomto čase. Pouze 20 % ní návštěvnost je dosažena ve všedních dnech. Z dotazníku vyplývá, že během týdne je Novohradsko navštěvováno převážně v letním období. Nejsem schopna jednoznačně zamítnout hypotézu, že Na Novohradsku je zájem o prodloužené víkendy. Mohu konstatovat, že o prodloužené víkendy zájem je, společně s návštěvou o svátcích.

Četnosti ubytovaných návštěvníků v jednotlivých ročních obdobích (Příloha 40)

Z tabulky je zřejmé, že Novohradsko je podle informací z ubytovacích zařízení nevíce navštěvováno v letním období. Stejnou oblíbeností se vyznačují jarní a podzimní měsíce, které jsou na stejné úrovni v oblíbenosti. Zima je sice obdobím nejmenší

návštěvnosti, ale i tak se Novohradsko může pyšnit svou návštěvností ve všech sezónách.

Struktura ubytovaných návštěvníků podle oblastí (Příloha 41)

Ubytovací zařízení informují o své různorodé návštěvnosti. 23 % pochází ze Středočeského kraje a 23 % ze Severních Čech. Je tedy možné, že Novohradsko je navštěvované především z důvodu čistého vzduchu a krásné neponičené krajiny, která se ve Středočeském kraji a v severní části republiky nevyskytuje v takové míře. Zastoupení mají na druhém místě Praha a Morava a na společném třetím místě následují Ostravsko, Brno a Slovensko.

Z grafu zároveň vyplývá, že místní ubytovací zařízení jsou vyhledávána lidmi z jiných krajů, než je Jihočeský. Mohu tedy tvrdit, že z pohledu návštěvníků z jiných krajů je na Novohradsku zájem o dlouhodobější pobyty, čím vyvracuji hypotézu, a z hlediska návštěvníků, kteří přicházejí z Jihočeského kraje je zájem především o formu výletního CR.

Struktura ubytovaných návštěvníků podle věkových skupin (Příloha 42)

Z převážné části jsou ubytovací zařízení Novohradska využívána mladými lidmi nebo rodiny s dětmi. Tato skupina dává přednost letním měsícům. Oproti tomu senioři, jejichž návštěvnost činí 20 %, dávají přednost návštěvě na podzim.

10 ZÁVĚR

Bakalářská práce analyzuje předpoklady rozvoje cestovního ruchu v oblasti Novohradsko, která je společně s vytvořeným produktovým balíčkem hlavním cílem práce. Analýza je zaměřena na zjištění jednotlivých druhů a forem cestovního ruchu, které se ve zkoumané oblasti nejvíce vyskytují. Součástí práce jsou také navržená opatření ke zlepšení zjištěných nedostatků.

Novohradské hory se mohou pyšnit svou krásnou a nenarušenou přírodou. Této skutečnosti by mělo být patřičně využito a vyzdvihovat ji jako jeden z důvodů návštěvy. Mnoho rezidentů si přednosti tohoto území uvědomuje a hledá klid právě v přírodě. Důkazem jsou i turisté, kteří do destinace přijíždějí zejména kvůli přírodě a trávení pohodové a regenerující rekreaci.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že tato oblast je navštěvována celoročně. V letním období se jedná především o rekreaci spojenou s návštěvou atraktivit a za účelem sportování. V ostatních obdobích návštěvníci do zkoumané oblasti nejčastěji přijíždějí za příjemnou procházkou, poznáním měst a jejich okolí a sportem. K velmi oblíbeným patří pěší turistika, cykloturistika a pobyty v přírodě. Výhodou je poměrně snadná dostupnost oblasti. Turisté mohou využít několika hraničních přechodů k návštěvě Novohradských hor i v rakouské části.

Většina návštěvníků je se současnou situací na Novohradsku spokojena. Důraz by měl být kladen především na kvalitu poskytovaných služeb ať už turistům, tak místním obyvatelům. Rozšířit by se měly možnosti občerstvení, nákupní a obchodní možnosti, poskytování informací o ubytování, výletech pěšky i na kole, atraktivitách, stezkách, značení, dopravní infrastruktury a také služby pro lyžaře.

Z dotazníků vyplynul zájem o bazénech a možnostech koupání například v bazénech. Měly by se vybudovat objekty, které mohou být využívány celoročně a navíc při nepříznivém počasí umožní ubytovaným návštěvníkům zpříjemnit deštivé dny a napomoci tak jejich spokojenosti.

Ve zkoumané oblasti nebyly shledány žádné velké překážky, které by zamezovaly rozvoji cestovního ruchu. Podaří-li se odstranit zjištěné nedostatky, má zkoumaná oblast dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu.

11 SUMMARY

This work deals with the analysis of conditions for the development of tourism in the Novohradsko region. A product package in tourism coming out of the analysis has been proposed as a second main goal of the work. The analysis is aimed at identification of specific kinds and forms of tourism which are the most abundant and popular in the region. Measures for improvement of existing deficiencies and solutions for innovations of tourism are also proposed.

Novohradsko region can take pride in beautiful and unspoiled nature. This is the specific wealth of this region that should be used in the promotion of tourism. Most local people are aware of the quality of the region and look for serenity in its unspoilt nature. Visitors who come to Novohradsko region and spend their holidays in nature and enjoy relaxing and regenerating recreation there are also a proof of the quality of the region.

The questionnaire survey provided important data. This area is visited year round. The most favourite holiday time is in the summer with several main activities such as visiting of natural and cultural monuments, discovering the local history and enjoying various sports. The most frequent reasons for visiting the region in other seasons are hiking, seeing towns and their surroundings. Hiking, biking and outdoor activities are generally very popular. Tourists can also use several border check-points to visit the Austrian part of the Novohradské mountains.

The majority of visitors are satisfied with the present situation in the region. It is important to pay much attention to the quality of all services provided for local inhabitants and visitors. Offer of refreshment facilities and shopping possibilities should be extended as well as dissemination of information on accommodation, hiking, biking, natural and cultural points of interest, pedestrian paths and cycling trails, services for skiers, marking of interesting sites in the landscape and the traffic infrastructure.

People would appreciate to have more possibilities to have a swim, especially in swimming-pools. It would be useful for the regional tourism to build more in-door swimming-pools that could extend the offer of sport activities and improve visitors' comfort during rainy days.

No serious restrictions and limitations to the development of tourism the Novohradsko region were identified. Provided that the existing deficiencies will be removed, the Novohradsko region has a good possibility for the development of tourism.

12 ZDROJE A SEZNAMY

12. 1 Odborné publikace

1. ČERTÍK, M. a kol.: *Cestovní ruch*. Praha: OFF, s.r.o. - BAR&MAN, 2000. ISBN 80-238-6275-8
2. FORET, M., FORETOVÁ, V.: *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: Grada Publishing, 2001, ISBN 80-247-0207-X
3. HESKOVÁ, M. a kol.: *Cestovní ruch*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3
4. HLADKÁ, J.: *Technika cestovního ruchu*. Praha: Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7169-476-2
5. HORNER, S., SWARBROOKE, J.: *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0202-9
6. HRALA, V.: *Geografie cestovního ruchu*. Praha: IDEA SERVIS, 2002. ISBN 80-85970-43-0.
7. INDROVÁ, I. a kol.: *Cestovní ruch I*. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0799-4
8. KIRÁLOVÁ, A.: *Marketing destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress, 2003. ISBN 80-86119-56-4
9. KOTLER, P.: *Marketing management*. Praha: Grada Publishing, 1998. ISBN 80-7169-600-5
10. KROUPA, S.: *Hory pout zbavené*. České Budějovice : Veduta, 2006. ISBN 80-86829-17-0.
11. MÖRTL, O., SVOBODA, M.: *Kaplicko a Novohradsko*. České Budějovice : Dona, 1992. ISBN 80-85463-09-1
12. ORIEŠKA, J.: *Metodika průvodcovské činnosti*. Praha: IDEA SERVIS, 1996. ISBN 80-85970-10-4
13. ORIEŠKA, J.: *Technika služeb cestovního ruchu*. Praha: IDEA SERVIS, 1999. ISBN 80-85970-27-9
14. PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: *Výkladový slovník*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002
15. PETRŮ, Z.: *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. Praha: IDEA SERVIS, 1999. ISBN 80-85970-29-5

12. 2 Internetové zdroje

1. <http://www.czechtourism.cz/?show=002010000>, staženo dne 27. 10. 2008
2. <http://www.cot.cz/zobrazcl.php?id=1040811702>, staženo dne 28. 1. 2009
3. [http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=134&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=134&par[lang]=CS), staženo dne 30. 1. 2009
4. <http://www.knihaseznamu.cz/Jihocesky-kraj>, staženo dne 26. 1. 2009
5. <http://www.cot.cz/zobrazcl.php?id=1040811702>, staženo dne 28. 1. 2009
6. <http://www.janbraum.unas.cz/novohradsko/nhory.htm>, staženo dne 5. 2. 2009
7. <http://www.ersn.cz/>, staženo dne 1. 2. 2009
8. <http://www.novohradky.info/rybniky.html>, staženo 28. 1. 2009
9. <http://www.novohradky.info/vegetace.html>, staženo dne 28. 1. 2009
10. http://www.dolnidvoriste.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=2897&id=1022&p1=60, staženo dne 27. 2. 2009
11. http://www.borovany-cb.cz/vismo/galerie2.asp?u=774&id_org=774&id_galerie=1911&p1=&p2=0&p3=, staženo dne 22. 2. 2009
12. http://www.novehrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=10625&id=1475&p1=1379, 13. 2. 2009
13. <http://www.velenice.cz/?id=piccv&menu=menu7>, staženo dne 15. 2. 2009

14. <http://www.novohradsko.com/orientace-dopravni-spojenci.html>, staženo dne 6. 2. 2009
15. <http://www.dalnice-d3.cz/index.php?t=buildpart&n=usek-clanek-technicky-popis-26&ofr=12>, staženo dne 6. 2. 2009
16. <http://www.lesovnazofin.cz/content/view/27/35/>, staženo dne 17. 3. 2009
17. <http://www.lesovnazofin.cz/>, staženo dne 16. 3. 2009
18. <http://www.laznickynh.cz/cenik.php>, staženo dne 17. 3. 2009
19. <http://www.laznickynh.cz/ubytovani.php>, staženo dne 3. 2. 2009
20. <http://www.hrad-novehrady.eu/vstupne/>, staženo dne 17. 3. 2009
21. www.mapy.cz
22. <http://www.sole-felsen-bad.at/>, staženo dne 17. 3. 2009
23. http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/soucas/t_mkdbuj.htm, staženo dne 3. 2. 2009
24. <http://www.zoodvorec.cz/zvirata.html>, staženo dne 16. 3. 2009
25. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Hypot%C3%A9za>, staženo dne 9. 4. 2009
26. http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesko#Administrativn.C3.AD_rozd.C4.9Blen.C3.AD, staženo dne 1. 2. 2009
27. <http://cs.wikipedia.org/wiki/CZ-NUTS>, staženo dne 1. 2. 2009
28. http://cs.wikipedia.org/wiki/NUTS_Jihoz%C3%A1pad, staženo dne 1. 2. 2009
29. <http://cs.wikipedia.org/wiki/NUTS>, 1. 2. 2009
30. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Euroregion>, 1. 2. 2009
31. <http://obce.sweb.cz/>, staženo dne 30. 1. 2009
32. <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?cislotab=KR+09-12+HM>, staženo dne 19. 2. 2009
33. <http://old.mmr.cz/index.php?show=001027003000>, staženo dne 22. 2. 2009
34. <http://www.cestujme.cz/okresy/>, staženo dne 26.1.2009
35. http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_obc%C3%AD_s_roz%C5%A1%C3%AD%C5%99enu_p%C5%AFsobnost%C3%AD#Jiho.C4.8Desk.C3.BD_kraj, staženo dne 1. 2. 2009
36. <http://www.jihocesky-kraj.cz/infomenu.asp?r=1>, staženo dne 30. 1. 2009
37. <http://www.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=74208>, staženo dne 30. 1. 2009
38. http://www.tourism.cz/mapa/mapa.phtml?id_objektu=113950, staženo dne 1. 2. 2009
39. [http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/FCD65F946ED29443C1256F2000242BFC/\\$File/3106_kaplice.jpg](http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/FCD65F946ED29443C1256F2000242BFC/$File/3106_kaplice.jpg), staženo dne 13. 2. 2009
40. [http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/7A033517C2199905C1256F2000288A6A/\\$File/3113_trhov%C3%A9%20sviny.jpg](http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/7A033517C2199905C1256F2000288A6A/$File/3113_trhov%C3%A9%20sviny.jpg), staženo dne 13. 2. 2009
41. http://www.novehrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=10625&id_ktg=1022&archiv=0&p1=1003, staženo dne 13. 2. 2009
42. http://www.novehrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=10625&id_ktg=1003&p1=1003&rd=1000, staženo dne 13. 2. 2009
43. http://www.mestokaplice.cz/goto.php?id=&site=me_spravni_obvod_orp_kaplice&from=, staženo dne 18. 2. 2009
44. www.czso.cz a www.borovany-cb.cz, staženo dne 18. 2. 2009
45. http://www.calla.cz/data/o_prirody/ostatni/nh.pdf, staženo dne 28. 1. 2009
46. http://www.mestokaplice.cz/zpravy/2007-05-03_bazen_protokol/bazen_vitezny_navrh.pdf, staženo dne 28. 3. 2009
47. <http://www.hrad-novehrady.eu/prohlidkove-trasy/trasa-i-hrad/>, staženo dne 13. 2. 2009
48. <http://www.hrad-novehrady.eu/prohlidkove-trasy/trasa-ii-byt/>, staženo dne 13. 2. 2009
49. www.novehrady.cz, www.sdruzeni.ruze.cz, www.novohradskehory.com, staženo dne 20. 2. 2009
50. <http://www.mestokaplice.cz/goto.php?id=&site=turistika&from=>, staženo dne 20. 2. 2009
51. <http://www.novohradky.info/bezky.html>, staženo dne 2. 3. 2009
52. <http://www.dalnice-d3.cz/index.php?t=buildpart&n=stavebni-usek-r3-0312-kaplice-nadrazi-statni-hranice-cra-161>, staženo dne 6. 2. 2009
53. <http://www.dalnice-d3.cz/?t=homepage>, staženo dne 6. 2. 2009

Doporučené zdroje

<http://www.poresin.wbs.cz/Uvod.html>
http://www.novehrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=10625&id=1979&p1=1005
<http://www.bujanov.cz/titulni-strana/>
<http://www.hovis.cz/borovany/borodkazy.htm>
www.cestovni-ruch.cz
<http://web.mvcr.cz>
www.horni-stropnice.cz
www.hrady.cz
www.zanikleobce.cz
www.portal.gov.cz
www.noverhrady.cz
www.horni-stropnice.cz
www.borovany-cb.cz
www.kraj-jihocesky.cz
<http://infocentrum.tsviny.cz/>
<http://www.autobusova-doprava.info/a/kontakty>
http://toulavakamera.ct24.cz/article.asp?article_id=1002
www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=18122&par%5Bview%5D=0-

12. 3 Seznam diagramů, grafů, tabulek, map

	strana
Seznam diagramů	
Diagram 1: Cestovní ruch jako systém	14
Diagram 2: Předpoklady cestovního ruchu	17
Diagram 3: Druhy a formy cestovního ruchu	20
Diagram 4: Proces marketingového výzkumu	29
Seznam grafů	
Graf 1: Účel návštěvy	78
Graf 2: Nejlákavější činnosti.....	80
Graf 3: Nejtatraktivnější oblast Novohradských hor.....	81
Graf 4: Co se respondentům vybavilo při vyslovení „Novohradsko“	82
Graf 5: Doporučení respondentů.....	83
Graf 6: Případný zájem	84
Seznam tabulek	
Tabulka 1: NUTS	37
Tabulka 2: Hromadná ubytovací zařízení cestovního ruchu podle kategorie a podle krajů	52
Tabulka 3: Ceník ubytování platný od 27. 4. 2009	65
Tabulka 4: Ceny ubytování platné od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009.....	66
Tabulka 5: Ceny stravování v Tereziiných Lázních.....	66
Tabulka 6: Přehled vstupného na státní hrad Nové Hrady	67
Tabulka 7: Přehled vstupného do aquaparku	67
Tabulka 8: Počet dní a nocí strávených návštěvníky ve vybraných obcích	79
Tabulka 9: Hodnocení služeb.....	85
Tabulka 10: Hodnocení infrastruktury	86
Tabulka 11: Rozvoj CR.....	86

Seznam map

Mapa 1: Rozdělení ČR do krajů a okresů	32
Mapa 2: Oblast Novohradských hor	35
Mapa 3: Regiony NUTS 2	37
Mapa 4: Euroregion Silva Nortica	38

Seznam příloh

Příloha 1: Dotazník	
Příloha 2: Dotazník ubytování	
Příloha 3: Okresy ČR	
Příloha 4: Seznam obcí s rozšířenou působností	
Příloha 5: Okresy Jihočeského kraje	
Příloha 6: Turistický region Jižní Čechy	
Příloha 7: Turistické regiony	
Příloha 8: Správní obvod ORP Kaplice	
Příloha 9: Správní obvod ORP Trhové Sviny	
Příloha 10: Města a vesnice správního obvodu ORP Kaplice	
Příloha 11: Obce správního obvodu ORP Trhové Sviny	
Příloha 12: Maloplošná chráněná území a Evropsky významné lokality	
Příloha 13: Trasa I - Hrad	
Příloha 14: Trasa II - Byt panského úředníka	
Příloha 15: Ubytování v Nových Hradech	
Příloha 16: Ubytování v okolí Nových Hradů	
Příloha 17: Stezky a trasy	
Příloha 18: R3 0312 Kaplice nádraží - státní hranice ČR/A	
Příloha 19: 12 úseků dálnice D3	
Příloha 20: Vítězný návrh bazénu	
Příloha 21: Struktura respondentů podle pohlaví	
Příloha 22: Struktura respondentů podle věku	
Příloha 23: Struktura respondentů podle vzdělání	
Příloha 24: Struktura respondentů podle regionů	
Příloha 25: Návštěvníci podle počtu účastníků a způsobu organizování	
Příloha 26: Návštěvnost Novohradska podle ročního období	
Příloha 27: Návštěvnost v průběhu týdne	
Příloha 28: Množství vynaložených prostředků do návštěvy	
Příloha 29: Způsob dopravy do regionu	
Příloha 30: Nejoblíbenější atraktivity	
Příloha 31: Co by respondenti uvítali při návštěvě města	
Příloha 32: Touha poznat	
Příloha 33: Předpoklad opětovné návštěvy	
Příloha 34: Vhodnost oblasti pro trávení dovolené a prodlouženého víkendu	
Příloha 35: Co respondentům chybělo	
Příloha 36: Zvolené ubytovací zařízení	
Příloha 37: Způsob stravování	
Příloha 38: Převažující počet dní přenocování	
Příloha 39: Volba ubytování v průběhu týdne	
Příloha 40: Četnosti ubytovaných návštěvníků v jednotlivých ročních obdobích	
Příloha 41: Struktura ubytovaných návštěvníků podle oblastí	
Příloha 42: Struktura ubytovaných návštěvníků podle věkových skupin	

13 PŘÍLOHY

Příloha 1: Dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Jana Hájková a jsem studentkou Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Ve své bakalářské práci se zabývám tématem Předpoklady rozvoje cestovního ruchu z hlediska forem a druhů na Novohradsku. Získané informace budou použity výhradně pro vypracování této bakalářské práce. Účelem dotazů je monitorovat stav a změny týkající se cestovního ruchu na Novohradsku z Vašeho pohledu. Můžete mi prosím věnovat několik minut času a odpovědět na 28 otázek? Děkuji Vám za Váš čas a ochotu ke spolupráci.

1) Jakou z těchto oblastí považujete za nejtatraktivnější?

☐ Nové Hrady	☐ Pohorská Ves	☐ České Velenice
☐ Horní Stropnice	☐ Malonty	☐ Trhové Sviny
☐ Benešov nad Černou	☐ Kaplice	☐ Žár
	☐ Dolní Dvořiště	

2) Jaký byl účel Vaší návštěvy regionu?

☐ rekreace	☐ lázeňství	☐ sport
☐ poznávání	☐ wellness	☐ projíždím tudy
☐ práce	☐ zdraví	☐ dobrodružství
☐ zábava	☐ obchod	☐ myslivost a rybařství
☐ nákupy	☐ kongres	☐ jiné
☐ náboženství	☐ stimulace	

3) Navštívili jste tuto oblast:

- individuálně (i služební cesta, samostatné organizování jednotlivce/malé skupiny)
- masově (daný program, průvodce, pamětihodnosti, suvenýry)
- skupinově (výhody slev při přepravě, návštěvě atrakcí)

4) Způsob dopravy do regionu.

☐ auto	☐ vlak	☐ pěšky
☐ autobus	☐ kolo	☐ jiné.....

5) Kolik dní jste strávili návštěvou některého z měst nebo jeho okolí (viz první otázka), a která?

počet dní.....(....)	město	dní.....(....)	město
počet dní.....(....)	město	dní.....(....)	město
počet dní.....(....)	město	dní.....(....)	město
počet dní.....(....)	město	dní.....(....)	město
počet dní.....(....)	město	dní.....(....)	město

6) V případě, že v některém z těchto míst nemáte trvalé bydliště, kolik to bylo nocí?

Uveďte, prosím, číslo do závorčky k příslušnému městu (viz předcházející otázka)

7) Z jakého jste regionu? .....

8) V jakém ročním období jste navštívili tuto oblast? .....

9) Bylo to:

☐ pracovní dny	☐ svátky
☐ víkend	☐ prodloužený víkend

10) Je tato oblast vhodná pro trávení dovolené nebo prodlouženého víkendu a proč?

.....

11) Co byste v této oblasti nejraději navštívili nebo viděli?

.....

12) Navštívili byste tuto oblast znovu? .....

13) Co se Vám vybaví, když se řekne Novohradsko?

.....

14) Co Vás nejvíce zaujalo a doporučili byste svým známým?

.....

15) Za jakou atraktivitou jste do tohoto regionu přijeli? Uveďte konkrétně.

přírodní .....

kulturně-historické .....

technické .....

16) Co Vám zde chybělo?

.....

17) Co je pro Vás nejlákavější?

☐ pěší turistika	☐ agroturistika
☐ cykloturistika	☐ církevní stavby, poutní místa
☐ koupání, vodní sporty	☐ návštěva kulturní akce
☐ péče o fyzickou a duševní kondici	☐ společenský život, zábava
☐ poznávání (hrady, zámky, galerie,...)	☐ jiné

18) Co byste uvítali při návštěvě města?

☐ průvodce	☐ typy na výlety
☐ informační tabule	☐ jiné.....

19) Jaké ubytovací zařízení jste zvolili?

☐ hotel	☐ kemp, tábořiště	☐ bez ubytování
☐ penzion	☐ ubytovna	☐ jiné.....
☐ motel	☐ příbuzní/známí	

20) Jak jste se stravovali?

☐ restaurace	☐ vlastní stravování
☐ rychlé občerstvení	☐ nestravuji se zde

21) Jak hodnotíte služby v tomto regionu? 1 = velmi dobře, 2 = dobře, 3 = špatně, 4 = velmi špatně, 5 = neumím posoudit

☐ ubytovací služby ...	☐ služby pro cyklisty ...
☐ stravovací služby ...	☐ služby pro lyžaře ...
☐ služby pro motoristy ...	☐ cenovou úroveň služeb ...

22) Jak byste ohodnotil/a infrastrukturu? 1 = velmi dobře, 2 = dobře, 3 = špatně, 4 = velmi špatně, 5 = neumím posoudit

☐ rozsah a dostupnost ubytovacích kapacit	☐ vybavenost regionu pro sportovní aktivity .....
☐ rozsah a dostupnost stravovacích kapacit	☐ úroveň nákupních možností .....
☐ dopravní infrastrukturu	☐ společenské vyžití a zábava .....
☐ parkoviště	☐ vybavenost regionu pro rodiny s dětmi .....
☐ hromadnou dopravu	

23) Jak hodnotíte rozvoj cestovního ruchu v tomto regionu? 1 = velmi dobře, 2 = dobře, 3 = špatně, 4 = velmi špatně, 5 = neumím posoudit

- péče o památky .....
- poskytování informačních služeb .....
- orientační značení .....
- péče o životní prostředí .....
- bezpečnost návštěvníků .....
- programy pro volný čas .....
- obchodní služby (občerstvení, suvenýry,...) .....
- vztah místního obyvatelstva k návštěvníkům .....

24) Co byste upřednostňovali, kdyby zde bylo?

- aquapark, vyhřívané venkovní bazény
- sportovní hala, skate park
- konání koncertů
- zoologická zahrada
- agrofarma
- pobyty v přírodě
- pořádání kolokvií se známými osobnostmi
- jiné .....

25) Kolik jste vynaložili do návštěvy této oblasti?

- do 1000 Kč
- do 3000 Kč
- do 5000 Kč
- nad 5000 Kč

26) Vaše nejvyšší dokončené vzdělání?

- základní
- střední bez maturity
- střední s maturitou
- vyšší odborné
- vysokoškolské

27) Do jaké z těchto věkových skupin patříte?

- do 15 let
- 16-25 let
- 26-55 let
- 56 a více let

28) Pohlaví   muž   žena

Příloha 2: Dotazník ubytování

Jmenuji se Jana Hájková a jsem studentkou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Ve své bakalářské práci se zabývám tématem Předpoklady rozvoje cestovního ruchu z hlediska forem a druhů na Novohradsku. Část práce se týká právě ubytování, proto se obracím na Vás. Získané informace budou použity výhradně pro vypracování této bakalářské práce. Všechny Vámi uvedené informace slouží pouze pro statistické účely, budou zpracovány anonymně a nebudou jednotlivě uveřejněny. Jedná se pouze o 5 otázek. Velice děkuji za Váš čas a případnou ochotu ke spolupráci.

1) Převažují zájemci

- do 2 přenocování
- 3 a více přenocování

2) Zájem o ubytování je především

- ve všedních dnech
- o víkendech
- ve svátky

3) Uveďte pořadí návštěvnosti v jednotlivých obdobích

1= nejvyšší návštěvnost až 4 = nejnižší

- jaro .....
- léto .....
- podzim .....
- zima .....

4) Z jaké oblasti jsou zájemci o ubytování nejčastěji

- 1).....
- 2).....
- 3).....

5) Převažuje

- mládež
- mladí a rodiny s dětmi
- senioři

Velice děkuji za Váš čas i ochotu.

Příloha 3: Okresy ČR

Zdroj: <http://www.cestujme.cz/okresy/>, 26.1.2009

Příloha 4: Seznam obcí s rozšířenou působností

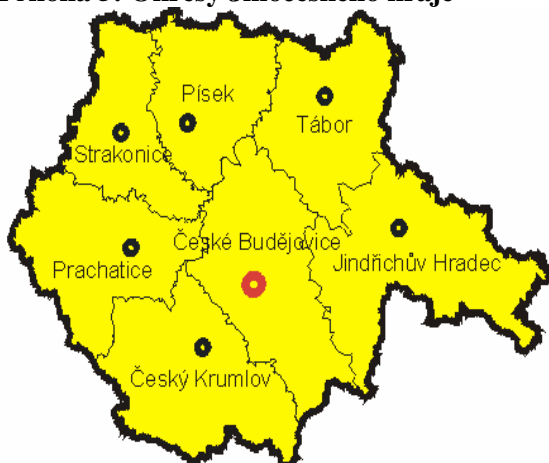
Jihočeský kraj:

1. Blatná: správní obvod	9. Prachatice: správní obvod
2. České Budějovice: správní obvod	10. Soběslav: správní obvod
3. Český Krumlov: správní obvod	11. Strakonice: správní obvod
4. Dačice: správní obvod	12. Tábor: správní obvod
5. Jindřichův Hradec: správní obvod	13. Trhové Sviny: správní obvod
6. Kaplice: správní obvod	14. Třeboň: správní obvod
7. Milevsko: správní obvod	15. Týn nad Vltavou: správní obvod
8. Písek: správní obvod	16. Vimperk: správní obvod
	17. Vodňany: správní obvod

Zdroj:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_obc%C3%AD_s_roz%C5%A1%C3%AD%C5%99enou_p%C5%AFsobnost%C3%AD#Jiho.C4.8Desk.C3.BD_kraj, 1. 2. 2009

Příloha 5: Okresy Jihočeského kraje

Zdroj: <http://www.jihocesky-kraj.cz/infomenu.asp?r=1>, 30. 1. 2009

Příloha 6: Turistický region Jižní Čechy

Zdroj: <http://www.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=74208>, 30. 1. 2009

Příloha 7: Turistické regiony

Zdroj: http://www.tourism.cz/mapa/mapa.phtml?id_objektu=113950, 1. 2. 2009

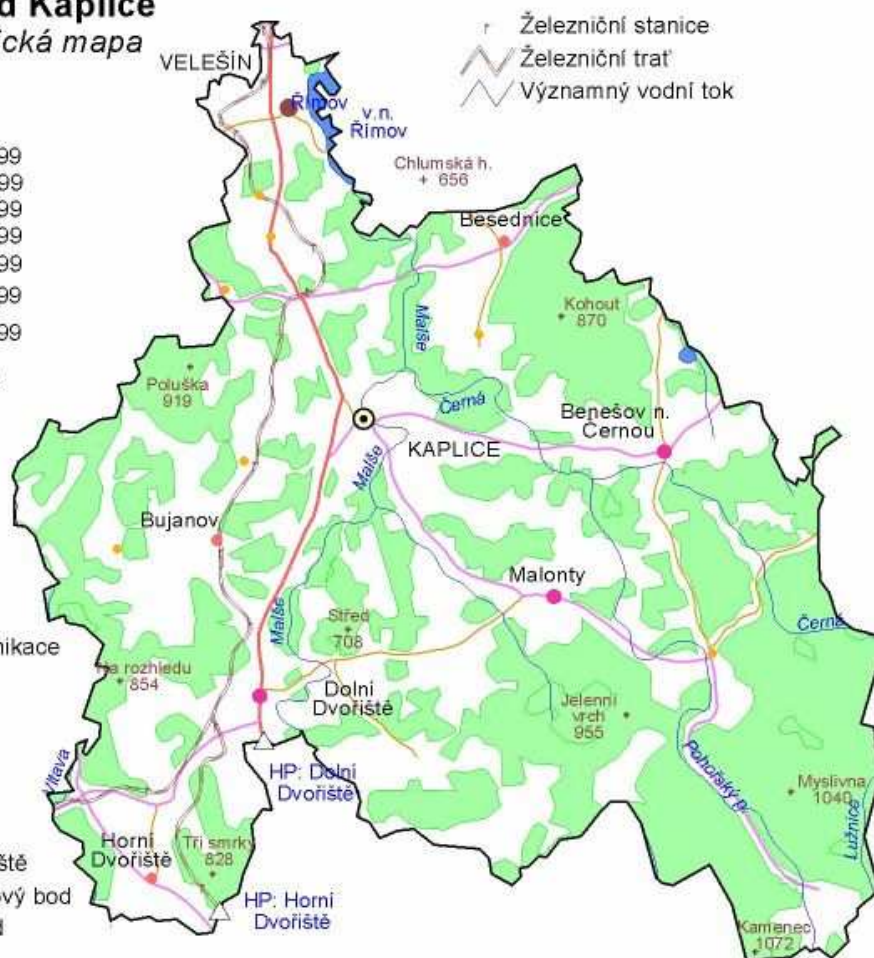
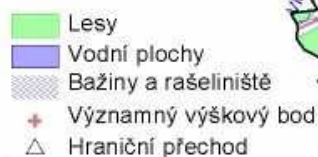
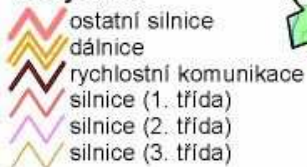
Příloha 8: Správní obvod ORP Kaplice

Správní obvod Kaplice obecně-geografická mapa

Počet obyvatel obce

Druhy silnic

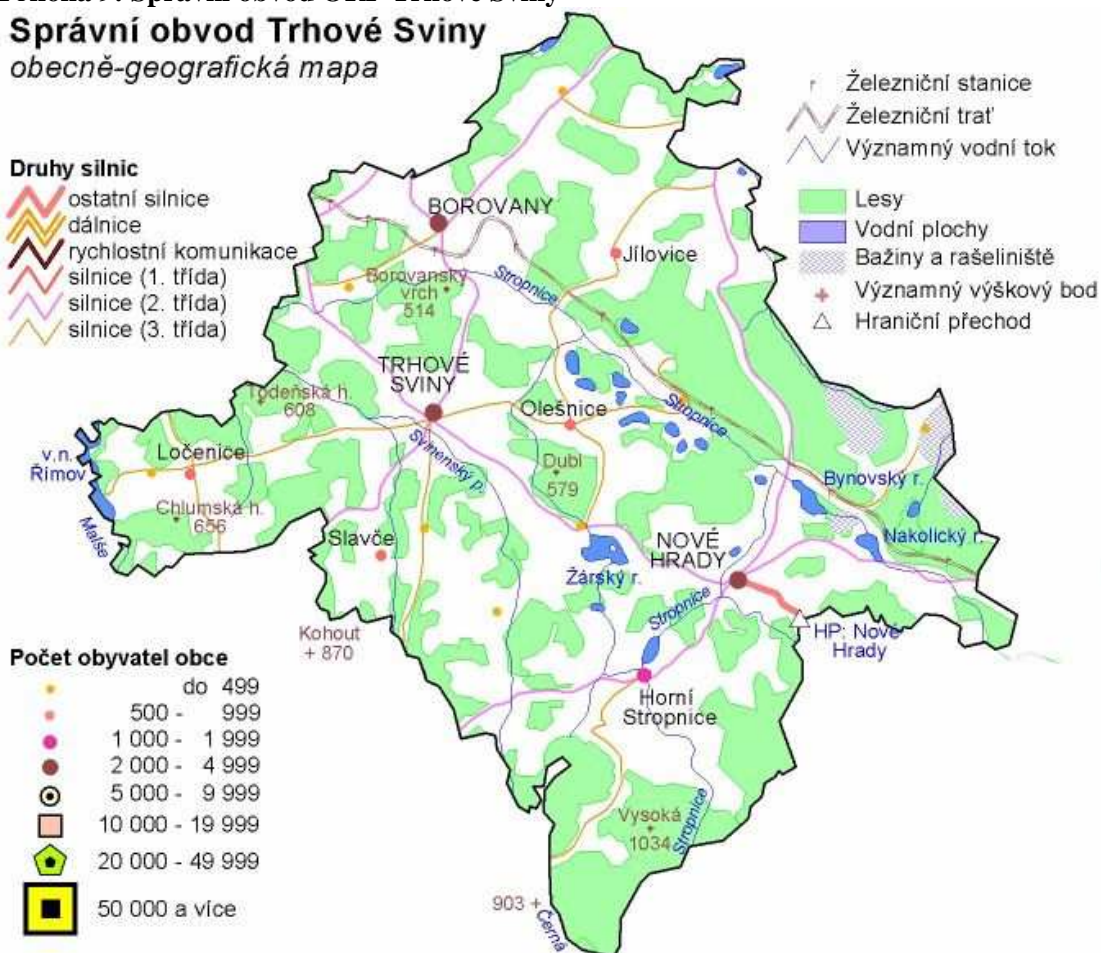

Zdroj: [http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/FCD65F946ED29443C1256F2000242BFC/\\$File/3106_kaplice.jpg](http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/FCD65F946ED29443C1256F2000242BFC/$File/3106_kaplice.jpg), 13. 2. 2009

Příloha 9: Správní obvod ORP Trhové Sviny

Správní obvod Trhové Sviny

obecně-geografická mapa

Zdroj: [http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/7A033517C2199905C1256F2000288A6A/\\$File/3113_trhov%C3%A920sviny.jpg](http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/7A033517C2199905C1256F2000288A6A/$File/3113_trhov%C3%A920sviny.jpg), 13. 2. 2009

Příloha 10: Města a vesnice správního obvodu ORP Kaplice

Benešov nad Černou

- Benešov nad Černou
- Černé Údolí
- Daleké Popelice
- Děkanské Skaliny
- Dluhoště
- Hartunkov
- Klení
- Kuří
- Ličov
- Pusté Skaliny
- Valtěrov
- Velké Skaliny
- Velký Jindřichov

Besednice

- Besednice
- Malče

Bujanov

- Bujanov
- Skoronice
- Suchdol
- Zdíky

Dolní Dvořiště

- Budákov
- Dolní Dvořiště
- Jenín
- Rybník
- Rychnov nad Malší
- Tichá
- Trojany
- Všeměřice

Horní Dvořiště

- Český Heršlák
- Horní Dvořiště

Kaplice

- Blansko
- Dobečov
- Hradiště
- Hubenov
- Kaplice
- Květoňov
- Mostky
- Pořešín
- Pořešínec
- Rozpoutí
- Žďár

Malonty

- Bělá
- Bukovsko
- Desky
- Jaroměř
- Malonty
- Meziříčí
- Radčice
- Rapotice

Netřebice

- Dlouhá
- Netřebice
- Výheň

Omlenice

- Blažkov
- Omlenice
- Omlenička
- Stradov

- Výnězda

Pohorská Ves

- Lužnice
- Pohorská Ves
- Pohoří na Šumavě

Rožmitál na Šumavě

- Čerín
- Hněvanov
- Michnice
- Rožmitál na Šumavě
- Zahrádka

Soběnov

- Přísečno
- Smrhov
- Soběnov

Střítež

- Kaplice-nádraží
- Ráveň
- Střítež

Velešín

- Bor
- Holkov
- Chodeč
- Skřidla
- Velešín

Zvíkov

- Zvíkov

Zdroj: http://www.mestokaplice.cz/goto.php?id=&site=me_spravni_obvod_orp_kaplice&from, 18. 2. 2009

Příloha 11: Obce správního obvodu ORP Trhové Sviny

Borovany

- Vracov
- Hluboká u Borovany
- Třebeč
- Dvorec
- Radostice
- Trocnov

Čížkrajice

- Horní Stropnice
- Hranice
- Jílovice
- Kamenná
- Ločenice
- Mladošovice

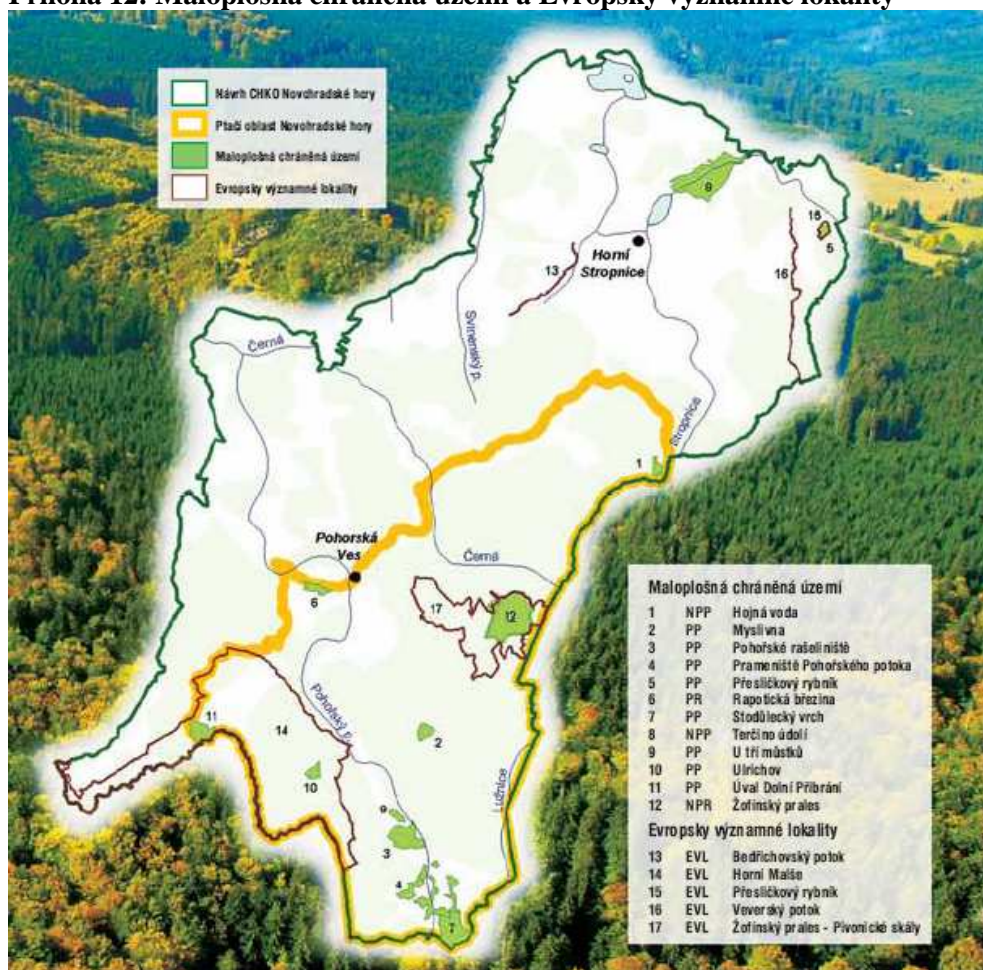
Nové Hrady

- Olešnice
- Ostrolovský Újezd
- Petříkov
- Slavče
- Svatý Jan nad Malší
- Trhové Sviny
- Žár

Zdroj: www.czso.cz a www.borovany-cb.cz, 18. 2. 2009

Příloha 12: Maloplošná chráněná území a Evropsky významné lokality

Zdroj: http://www.calla.cz/data/o_prirody/ostatni/nh.pdf, 28. 1. 2009

Příloha 13: Trasa I - Hrad

Exponáty: Nejrozsáhlejší portrétní galerie Buquoyského rodu v Čechách, soubor kvašů z poloviny devatenáctého století od B. Strobela zachycující interiéry novohradského zámku a dalších buquoyských staveb a dále pak poměrně rozsáhlá kolekce kvašů od J. Schutze z poloviny devatenáctého století - Nové Hrady a okolí, včetně pohledů na hrad, Terezino údolí, Žofínský zámeček a další. Ve 2. poschodí věže neustále doplňovaná expozice novohradského sklářství, budovaná ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Č. Budějovicích, jak s exponáty z čirého skla zdobeného řezbou či brusem, tak s ukázkami unikátního černého či červeného neprůsvitného skla hyalit, nebo skly agatin a lithyalin.

Informace:

- doba prohlídky : asi 45 minut
- prohlídka je možná pouze s průvodcem
- prohlídka v českém jazyce, na objednávku též Nj, Aj
- možnost zapůjčení německých, anglických, francouzských a ruských textů

Zdroj: <http://www.hrad-novehrady.eu/prohlidkove-trasy/trasa-i-hrad/>, 13. 2. 2009

Příloha 14: Trasa II - Byt panského úředníka

Pohled do bytu panského úředníka, časově situovaný do počátku dvacátého století. Pět místností bytu nově instalovaných v autentických prostorách paláce, jenž byl v 19.století adaptován na byty pro panské zaměstnance. Na konci prohlídkové trasy jedinečná možnost výhledu na nádvoří hradu a město z dřevěných pavlačí.

Exponáty z devatenáctého a počátku dvacátého století. Za zmínku stojí ucelený soubor nábytku z pozůstalosti novohradského lékárníka z počátku dvacátého století, sbírka většinou impresionistických krajin z přelomu devatenáctého a dvacátého století.

Zdroj: <http://www.hrad-novehrady.eu/prohlidkove-trasy/trasa-ii-byt/>, 13. 2. 2009

Příloha 15: Ubytování v Nových Hradech

- Apartmány, Údolská 47
- Apartmány Helena Žiaková
- Apartmán i ubytování Ferenčíková Jiřina
- Apartmány v Zeleném domě
- Český dům
- David Kubíček - ubytování v hradební části
- Heidingerová Pavlína
- Hotel Máj
- Jaromír Novák
- Klášter Božího Milosrdenství Rodinný Panny Marie
- Marie Kopřivová
- Marcela Kotrčová
- Penzion
- Penzion Hamr
- Penzion n."1670"
- Penzion pod hradem
- Podkrovní byt v rodinném domku
- Radek Horňák
- Rekreační chalupa
- Rekreační chalupa - František Jirkal
- Restaurace a penzion " U Václava "
- Tereziiny lázničky
- Ubytování Tělovýchovné Jednoty
- Ubytování v chalupě
- Ubytování v Údolí

Zdroj: http://www.novehrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=10625&id_ktg=1022&archiv=0&p1=1003, 13. 2. 2009

Příloha 16: Ubytování v okolí Nových Hradů

v závorce je uveden počet ubytovacích zařízení

- Byňov (1)
- Buková (1)
- Dobrá Voda (1)
- Hojná Voda (3)
- Horní Stropnice (4)
- Hranice (3)
- Jakule - Hranice (1)
- Janovka (1)
- Jílovice (1)
- Meziluží (2)
- Nakolice (1)
- Olešnice (1)
- Petříkov (2)
- Rychnov u Nových Hradů (1)
- Suchdol nad Lužnicí (1)
- Veveří (1)
- Žumberk (2)
- Děkanské Skaliny (1)

Zdroj: http://www.novehrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=10625&id_ktg=1003&p1=1003&rd=1000, 13. 2. 2009

Příloha 17: Stezky a trasy

- Paměti Slepíčních hor
- Pamětí Vitorazka
- Pamětí Novohradska
- Školní naučná stezka Sokolí hnízdo
- Terčino Údolí
- Brána do Novohradských hor
- Příhraničí
- Kapinos – Žumberk
- Červená blata
- Minulostí Novohradska
- Lesní otužování a fitness dráha Gabrielental a Pivní stezka ve Weitře
- Cesta plná zážitků Heinrichs
- Nakolice – Hranice
- Řemeslo na řece
- Údolím Černé
- Vyšenské kopce
- Třísov - Dívčí Kámen – Holubov
- Waldviertelská textilní cesta
- 1. dolnorakouská proutkařská stezka
- Trhosvinensko
- Krajinou humanity

Zdroje: www.novehrady.cz, www.sdruzeniruhe.cz, www.novohradskehory.com, 20. 2. 2009

Pěší turistika

- Kaplice - Omlenička - Rojov - Věžovatá Pláně - Sedlice - Přídolí - Křížový vrch - Český Krumlov (24 km)
- Kaplice - Omlenice - Zahrádka - Rožmitál na Šumavě - Rožmberk (22 km)
- Kaplice - Blansko - Přehrada na Černé - Děkanské Skaliny - Daleké Popelice - Kohout - Vysoký Kámen - Předletí - Benešov nad Černou (20 km)
- Kaplice - Zámeček Schrötter (VTŽ Chomutov) - Ješkov - Louzek - Rychnov nad Malší - Svatý Kámen - Dolní Dvořiště (20 km)
- Kaplice - soutok Malše a Černé - Pořešín - Svatý Jan nad Malší (25 km)
- Kaplice - soutok Malše a Černé - Pořešín - Pořešínek - Žďár - Kaplice (12 km)
- Kaplice - Blansko - přehrada na Černé - zřícenina hradu Sokolčí - Hradiště (10 km)
- Kaplice - Omlenička - Rojov - Velký Chuchelec - Rejty - Kaplice-nádraží (10 km)
- Kaplice - Zámeček Schrötter (VTŽ Chomutov) - Ješkov - Louzek - Ješkov - levý břeh Malše - Kaplice (10 km)

Zdroj: <http://www.mestokaplice.cz/goto.php?id=&site=turistika&from=>, 20. 2. 2009

Cykloturistika

- Kaplice - Malonty - Bělá - Janova Ves - Cetviny - Svatý Kámen - Rychnov nad Malší - Ješkov - zámeček Schrötter - Kaplice (45 km)
- Kaplice - Omlenice - Bujanov - Rožmitál na Šumavě - Metlice - Rožmberk - Dolní Dvořiště - Rychnov nad Malší - Kaplice (52 km)
- Kaplice - Benešov nad Černou - Černé Údolí - Dobrá Voda - Horní Stropnice - Rychnov u Nových Hradů - Benešov nad Černou - Kaplice (59 km)
- Kaplice - Pořešínek - Besednice - Svatý Jan nad Malší - Římov - Velešín - Dlouhá - Kaplice (38 km)
- Kaplice - Benešov nad Černou - Rychnov u Nových Hradů - Žumberk - Trhové Sviny - Besednice - Kaplice (58 km)

Soupis cyklotras podle čísel

- **1018** / Cetviny - Svatý Kámen - Rychnov nad Malší - Všeměřice - Ješkov - **Kaplice** - Blansko - Přísečno - Malče - Svatý Jan nad Malší - Římov - Doudleby - Plav - České Budějovice

- **1187 / Kaplice** - Blansko - Sokolčív - Velké Skaliny - Daleké Popelice - Myslivna pod Kohoutem - Kamenice - Benešov nad Černou - Velký Jindřichov - Mlýnský vrch - Dobrá Voda
- **1188 / Kaplice** - Omlenička - Omlenice - Bujanov - Rožmitál na Šumavě - Metlice - Rožmberk nad Vltavou - Hrudkov - Vyšší Brod
- **1189 / Kaplice** - Mostky - Dobečov - Desky - Meziříčív - Malonty - Bělá - Janova Ves - Cetviny
- **1198 / Kaplice** - Žďár - Pořešín - Rozpoutív - Výheň - Velešín - Římov

Zdroj: <http://www.mestokaplice.cz/goto.php?from=&id=&site=turistika>, 20. 3. 2009

Trasy pro běžky

- Běžecký okruh z Hojné Vody
- Jižní okruh z Pohorské Vsi
- Okruh z Leopoldova
- Z Hojné Vody kolem Vysoké
- Z Žofína kolem Točnicku

Zdroj: <http://www.novohradky.info/bezky.html>, 2. 3. 2009

Příloha 18: R3 0312 Kaplice nádraží - státní hranice ČR/A

Zdroj: <http://www.dalnice-d3.cz/index.php?t=buildpart&n=stavebni-usek-r3-0312-kaplice-nadrazi-statni-hranice-cra-161>, 6. 2. 2009

Příloha 19: 12 úseků dálnice D3

Stavební úseky dálnice D3

Střední Čechy

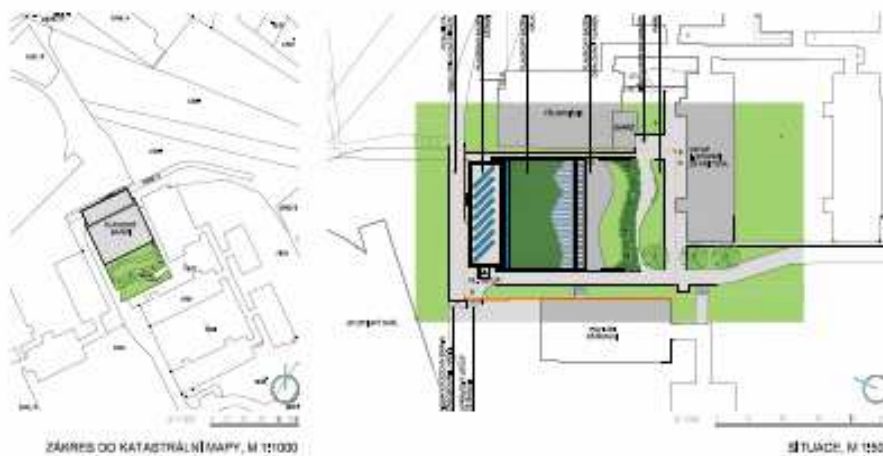
0301	Praha - Jilové
0302	Jilové - Hostěradice
0303	Hostěradice - Václavice
0304	Václavice - Voračice
0305	Voračice - Mezno

Jižní Čechy

0306	Mezno - Tábor
0307	Tábor - Soběslav
0308	Soběslav - Bošilec
0309	Bošilec - Úsilné
0310	Úsilné - Třebonín
0311	Třebonín - Kaplice nádraží
0312	Kaplice nádraží - st.hranice ČR/A

Zdroj: <http://www.dalnice-d3.cz/?t=homepage>, 6. 2. 2009

Příloha 20: Vítězný návrh bazénu

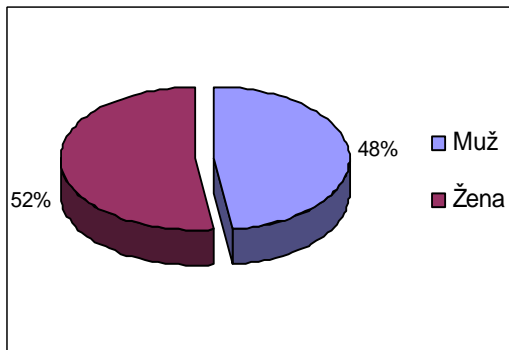
2

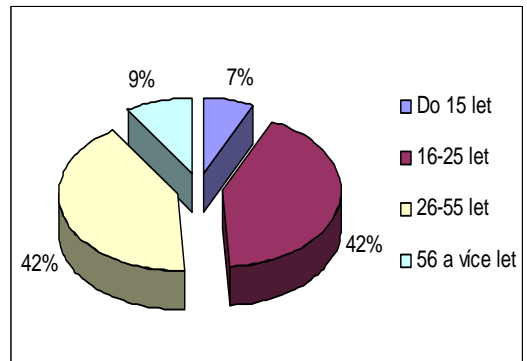
Zdroj:

http://www.mestokaplice.cz/zpravy/2007-05-03_bazen_protokol/bazen_vitezny_navrh.pdf,
28. 3. 2009

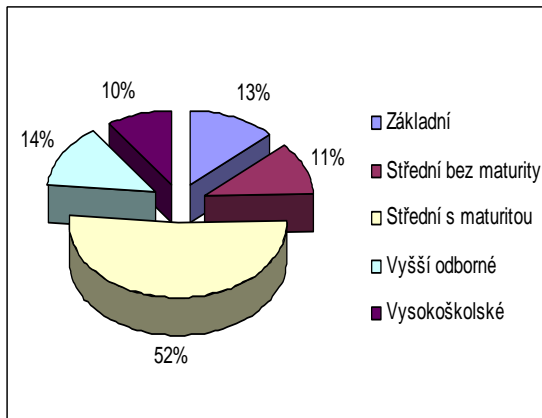
Příloha 21: Struktura respondentů podle pohlaví

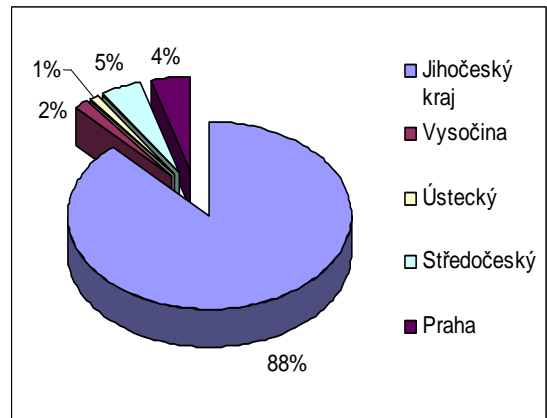
Příloha 22: Struktura respondentů podle věku

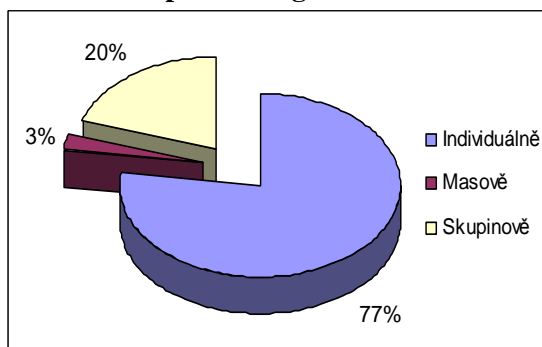
Příloha 23: Struktura respondentů podle vzdělání

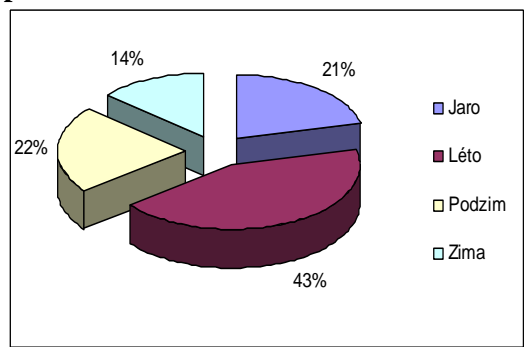
Příloha 24: Struktura respondentů podle regionů

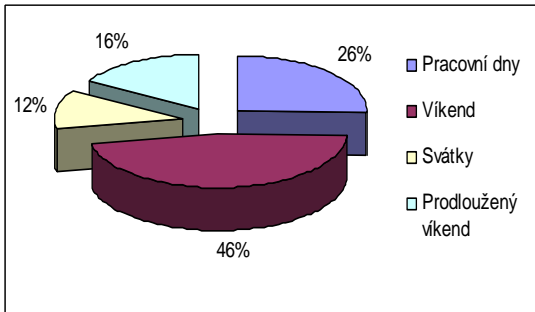
Příloha 25: Návštěvníci podle počtu účastníků a způsobu organizování

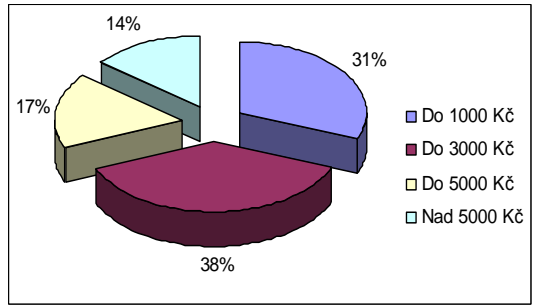
Příloha 26: Návštěvnost Novohradska podle ročního období

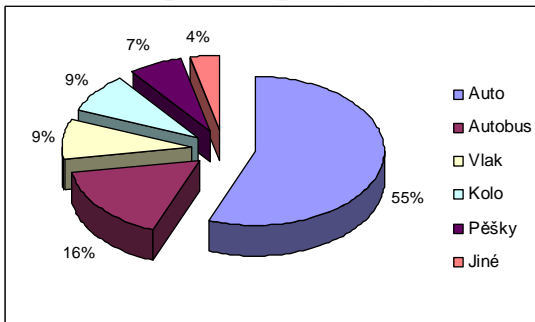
Příloha 27: Návštěvnost v průběhu týdne

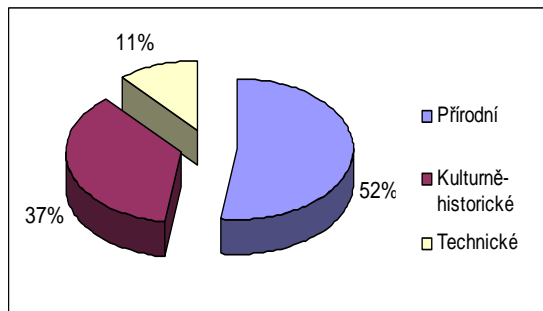
Příloha 28: Množství vynaložených prostředků do návštěvy

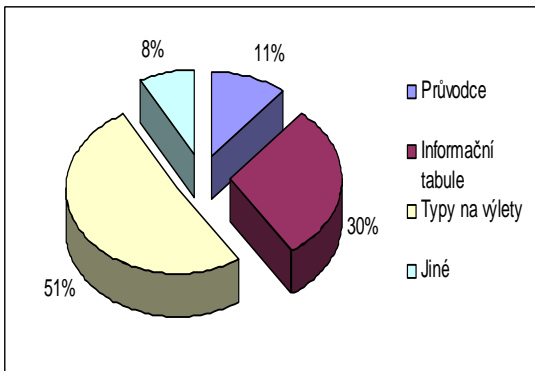
Příloha 29: Způsob dopravy do regionu

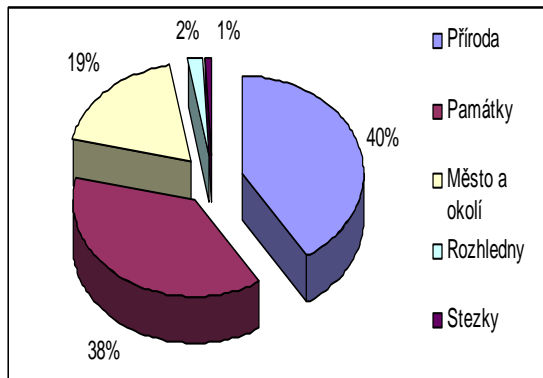
Příloha 30: Nejoblíbenější atraktivity

Příloha 31: Co by respondenti uvítali při návštěvě města

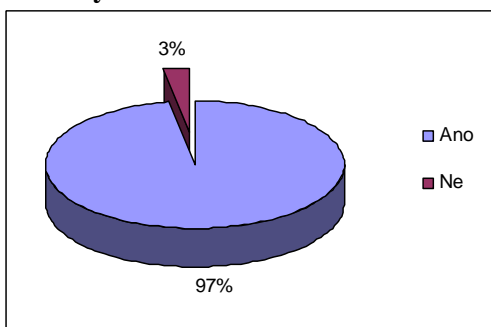

Příloha 32: Touha poznat

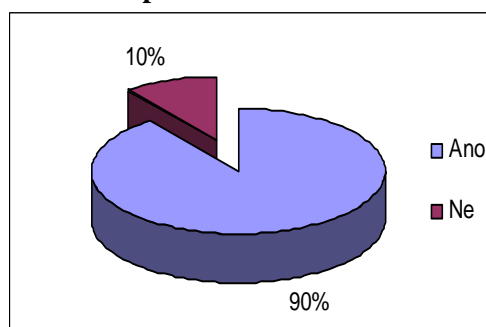

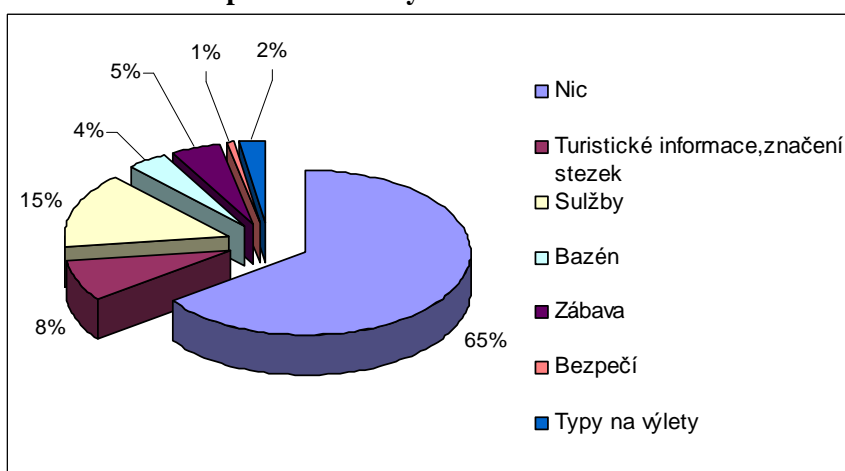
Příloha 33: Předpoklad opětovné návštěvy

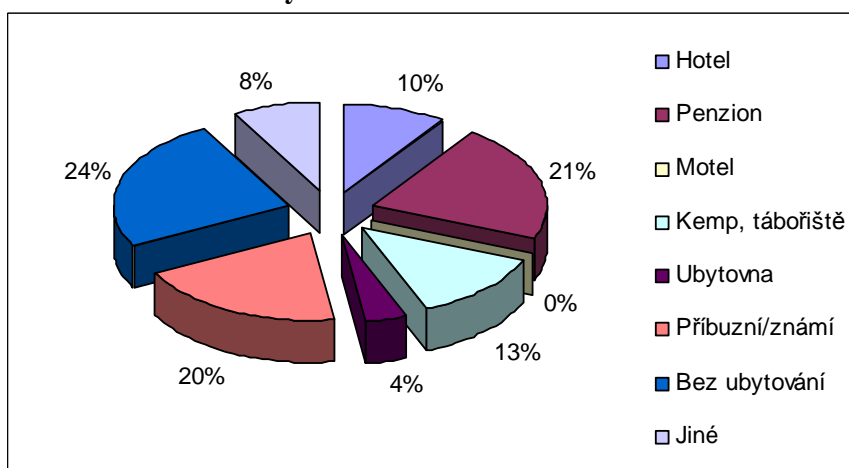
Příloha 34: Vhodnost oblasti pro trávení dovolené a prodlouženého víkendu

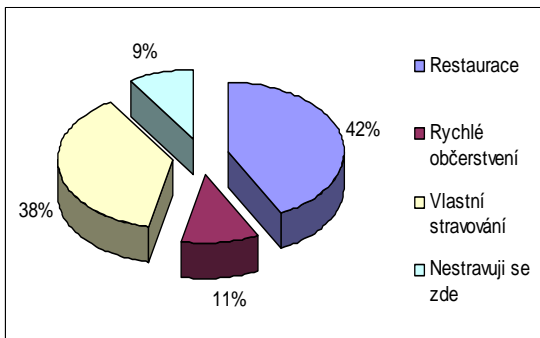
Příloha 35: Co respondentům chybělo

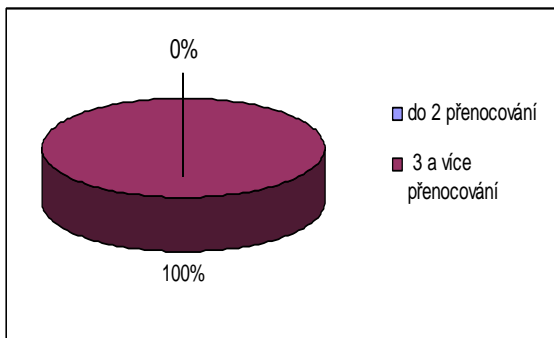
Příloha 36: Zvolené ubytovací zařízení

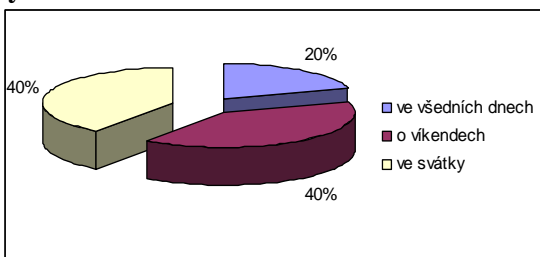
Příloha 37: Způsob stravování

Příloha 38: Převažující počet dní přenocování

Příloha 39: Volba ubytování v průběhu týdne

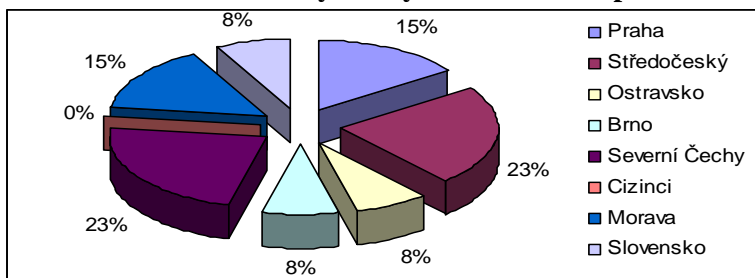

Příloha 40: Četnosti ubytovaných návštěvníků v jednotlivých ročních obdobích

1 = největší návštěvnost, 4 = nejmenší

Období	1	2	3	4
jaro		2	2	
léto	5			
podzim		2	2	
zima				4

Příloha 41: Struktura ubytovaných návštěvníků podle oblastí

Příloha 42: Struktura ubytovaných návštěvníků podle věkových skupin

